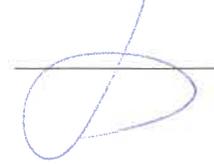

Затверджено Рішенням Правління
АТ «СГ «ТАС» (приватне)
Протокол №ПП12 від 18.12.2025 р.

Павло ЦАРУК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
ВІДМИВАННЯ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС»
Нова редакція**

м. Київ 2025 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальні положення

Розділ 2. Опис організаційної системи управління ризиками ВК/ФТ

Розділ 3. Застосування ризик-орієнтованого підходу в системі управління ризиками ВК/ФТ.

Розділ 4. Оцінка ризик-профілю клієнта

Розділ 5. Застережні заходи, для попередження, обмеження та/або зниження до прийнятного рівня виявлених ризиків ВК/ФТ

Розділ 6. Контроль для нових продуктів та процесів

Розділ 7. Прикінцеві положення

Додаток 1. Перелік ризикованих країн (географічна ознака ризику) .

Додаток 2. Дозвіл на встановлення/продовження ділових відносин з клієнтом високого ризику.

Додаток 3. Індикатори підозрілості фінансових операцій

Додаток 4. Методика оцінки страхових продуктів АТ «СГ «ТАС» (приватне) та притаманних їм ризиків ПВК/ФТ

Додаток 5. Визначення рівня ризику щодо клієнтів, які є РЕР, членами їх сімей та особами, пов'язаними з РЕР

Додаток 6. Методика оцінки ризик-профілю установи (скорингова модель)

Додаток 7. Методика оцінки ризику за критерієм «Канал / спосіб надання (отримання) послуг»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення про систему управління ризиками відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення АТ «СГ «ТАС» (приватне) (далі – Положення управління ризиками) є внутрішнім документом, що має обмежений доступ. В Положення управління ризиками визначені основні засади забезпечення функціонування системи управління ризиками фінансового моніторингу в ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС» (далі – Установа).

2. Порядок доступу до Положення управління ризиками визначений Правилами здійснення фінансового моніторингу Установи. Ознайомлення з даним Положенням управління ризиками працівників Установи у межах їх компетенції здійснюється у випадках та в порядку, визначеними Порядком проведення навчальних заходів з фінансового моніторингу Установи.

3. Положення управління ризиками розроблене з метою виконання вимог:

- Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06 грудня 2019 року №361-ІХ (далі – Закон про ПВК/ФТ);
- Положення про здійснення Установами фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 №107 (далі за текстом – Положення 107);
- нормативно-правових актів Національного банку України (далі – Національний банк), Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, прийнятих для виконання відповідно до Закону про ПВК/ФТ;
- рекомендацій Національного банку, Державної служби фінансового моніторингу України [далі – СУО (спеціально уповноважений орган)], Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі – рекомендації FATF), результатів національної оцінки ризиків та ризик-профілю Установи, типологічних досліджень СУО.

4. У Положенні управління ризиками використовуються такі скорочення (аббревіатури):

ВК/ФТ	легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
ДФМ	структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, до компетенції якого належать питання нагляду у сфері запобігання та протидії ВК/ФТ;
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
КБВ	кінцевий бенефіціарний власник;
КЕП	кваліфікований електронний підпис, а також інші види електронного підпису, що допускаються до використання замість або за правовими наслідками прирівнюються до КЕП;
код за ЄДРПОУ	ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України;
ПВК/ФТ	запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
ПЗНП	поширені заходи належної перевірки;
РНОКПП	реєстраційний номер облікової картки платника податків;
СБУ	Служба безпеки України;
СЗНП	спрощені заходи належної перевірки;
СПФМ	Суб'єкт первинного фінансового моніторингу
СУО	спеціально уповноважений орган;

FATF	Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей;
PEP (PEPs у множині)	фізична особа, яка є політично значущою особою, членом її сім'ї або особою, пов'язаною з політично значущою особою, або інша особа, кінцевий бенефіціарний власник якої є політично значущою особою, членом її сім'ї або особою, пов'язаною з політично значущою особою.

5. У Положенні управління ризиками терміни і поняття вживаються в таких значеннях:

Агент	– юридична особа (резидент, нерезидент) / фізична особа-підприємець (резидент) / фізична особа-резидент, з яким Установою укладено договір доручення, і який здійснює ідентифікацію та верифікацію клієнтів Установи від імені та в інтересах Установи
Актуалізація інформації про клієнта	– актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання підтвердження наявності (відсутності) змін у них
Адреса масової реєстрації	– адреса, за якою зареєстровано більше 50 юридичних осіб, трастів або інших правових утворень
Верифікація	– заходи, що вживаються Установою з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих Установою ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність
Відповідальний працівник	– працівник Установи, відповідальний за проведення фінансового моніторингу в Установі
Високий ризик	- результат оцінки ризику Установою, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством та внутрішніми документами Установи, та який свідчить про високу ймовірність використання СПФМ для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
Високий ризик ділових відносин з клієнтом	- результат оцінки Установою ризику ділових відносин з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про високу ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ
Відповідальний виконавець	– працівники фронт-офісу (підрозділи з продажів) Установи, а також інші працівники Установи, які відповідно до своїх посадових обов'язків (в межах компетенції) безпосередньо обслуговують клієнтів та приймають участь у процесі здійснення належної перевірки клієнтів під час встановлення ділових (договірних) відносин з клієнтами та/або у процесі їх обслуговування, здійснюють (забезпечують, супроводжують, контролюють) фінансові операції клієнтів Установи, або залучені до проведення належної перевірки клієнтів для забезпечення бізнес-процесів у сфері ПВК/ФТ
Внутрішні документи Установи з питань ПВК/ФТ	– правила, програми, методики, інші документи, розроблені та затверджені Установою з метою належного виконання функцій СПФМ
Дані, що дають змогу встановити КБВ	, - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, країна громадянства та постійного місця проживання, дата народження, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу)
Де-рискінг	- явище, за якого СПФМ відмовляє у встановленні (підтриманні) ділових відносин з клієнтами з метою уникнення ризиків, а не управління ними;
Ділові відносини	- відносини між клієнтом та Установою, пов'язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю Установи, що виникли на підставі договору, в тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення Установою іншої діяльності (далі - послуги) та передбачають тривалість існування після їх встановлення
Діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях	, - посадові особи міжнародних організацій, які обіймають посаду керівника (директора, голови правління або

іншу) чи заступника керівника в таких організаціях або виконують чи виконували протягом останніх трьох років будь-які інші керівні (визначні публічні) функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів
Довідка про присвоєння РНОКПП - документ, виданий відповідним контролюючим органом, що засвідчує реєстрацію фізичної особи в Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків
Ескалація - інформування відповідного працівника установи та/або колегіального органу про настання відповідної події;
Значна сума - сума, що дорівнює чи перевищує суму, визначену <u>частиною першою</u> статті 20 Закону про ПВК/ФТ
Ідентифікаційні дані - сукупність даних, що дає змогу однозначно встановити особу, а саме: <u>для фізичної особи</u> - відомості, зазначені у <u>пункті 1</u> частини дев'ятої та у <u>пункті 1</u> частини десятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ; <u>для фізичної особи - підприємця</u> - відомості, зазначені у <u>пункті 2</u> частини дев'ятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ; <u>для юридичної особи</u> - відомості, зазначені у <u>пункті 3</u> частини дев'ятої та у <u>пункті 2</u> частини десятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ; <u>для трасту або іншого подібного правового утворення</u> - відомості, зазначені у <u>пункті 3</u> частини десятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ; <u>дані, перелік яких визначений Національним банком</u> , - у випадках, визначених частиною шістнадцятою статті 11 Закону про ПВК/ФТ <u>для електронних резидентів (е-резидентів)</u> - відомості, зазначені у пункті 1-1 частини десятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ
Ідентифікація - заходи, що вживаються Установою для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних
Ідентифікаційний документ - паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів
Іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували визначні публічні функції в іноземних державах
Істотна участь - пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі або незалежна від формального володіння можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи
Кінцевий бенефіціарний власник - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої встановлюються ділові відносини (укладаються правочини) [повне визначення наведено у Законі про ПВК/ФТ]
Клієнт - будь-яка особа, яка: - звертається за наданням послуг до Установи; - користується послугами Установи
Міжнародні санкції - санкції, що визнаються Україною, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав, щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, або обмеження будь-якого доступу до них чи заборони проведення фінансових операцій
Надійні джерела - джерела, зазначені в Положенні №107, крім офіційних джерел та офіційних документів, як можливі до використання Установою під час виконання нею вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ
Установа визнає надійними джерелами інформації інформаційні ресурси, що забезпечують

отримання актуальної, повної та достовірної інформації та/або електронних документів, сформованих на підставі даних з офіційних державних реєстрів або через їх технічних адміністраторів, із можливістю перевірки кваліфікованого електронного підпису, дати та часу формування документа, що підтверджує його юридичну значущість. Установа визнає надійними, зокрема, інформаційно-аналітичні системи типу VKURSI, за умови отримання через них електронних документів (наприклад, витягів з державних реєстрів), які містять відомості з державних реєстрів, є актуальними на момент перевірки та підписані кваліфікованим електронним підписом технічного адміністратора відповідного реєстру (зокрема ДП «НАІС») із позначкою дати та часу формування.

Надійні публічні джерела - інформація, дані, отримані з надійних/офіційних публічних джерел, в тому числі перелік джерел при доведенні НБУ для використання в роботі Установи, наявна у відкритих інформаційних джерелах мережі Інтернет, вебсайтах за вільним та/або платним доступом, якість якої містить властивості адекватності, вірогідності, актуальності, повноти, об'єктивності, і яка офіційно документально підтверджена в офіційних джерелах та/або офіційними документами. Тобто заслуговує на повну довіру та не викликає заперечень/сумнівів/суперечливості у працівників Установи. Інформація, дані, відомості, які публікуються у відкритих інформаційних джерелах мережі Інтернет, вебсайтах, яка викликає у працівників Установи заперечення/сумніви/суперечливість може містити неправдиві, неповні або перекручені дані/новини, скандальну хроніку, компрометуючі факти (реальні або вигадані) відноситься до так званих «фейкові новини», «фейк-нюз», «жовта преса» і не використовується.

Належна перевірка (далі – НПК) - заходи, що включають:

- ідентифікацію та верифікацію клієнта (його представника);
- встановлення КБВ клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності);
- встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин;
- проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, його діяльність та ризик (у тому числі, в разі необхідності, про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями);
- забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта

Національна оцінка ризиків - система заходів, що вживаються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із залученням інших суб'єктів (за потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків;

Національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції

Невідкладно - проміжок часу, визначений/установлений з моменту настання підстав для здійснення відповідних дій, які є пріоритетними і здійснюються першочергово, але не пізніше наступного робочого дня або встановленого часу наступного робочого дня

Негайно - найкоротший термін протягом робочого дня, в який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії з моменту настання підстав для їх здійснення

Неприйнятно високий ризик – максимально високий ризик, що не може бути прийнятий Установою відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу

Низький ризик ділових відносин з клієнтом - результат оцінки Установою ризику ділових відносин з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який

свідчить про низьку ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ
Номінальний власник - особа, яка від свого імені управляє корпоративними правами іншої особи - кінцевого бенефіціарного власника в інтересах останнього
Опитувальник – документ Установи у паперовій та/або електронній формі, що містить перелік реквізитів, необхідних для виконання Установою вимог законодавства України в сфері фінансового моніторингу (а саме, вимог щодо ідентифікації клієнтів). Опитувальник може підписуватися клієнтом (представником клієнта) власноруч або шляхом накладання кваліфікованого електронного підпису (КЕП).
Особиста присутність – фізична присутність особи, верифікація якої здійснюється, в одному приміщенні з відповідальним працівником/виконавцем Установи під час здійснення верифікації його особи
Офіційне джерело - автоматизовані інформаційні і довідкові системи, реєстри, бази та банки даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, а також відповідні органи іноземних держав та міжнародних, міжурядових організацій
Офіційний документ - документ, складений, виданий, засвідчений із дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти та містить передбачені законодавством реквізити і відомості
Первинний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які вживаються Установою і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;
Перелік держав, що не виконують рекомендації FATF , - перелік держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з ВК/ФТ, який формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з ВК/ФТ, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті СУО
Перелік терористів - перелік осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, що формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті СУО
Підробка - створення (повністю або частково) документа, подібного на справжній/автентичний документ, з метою незаконного його використання як справжнього/автентичного документа
Політично значущі особи - фізичні особи, які є національними, іноземними публічними діячами та діячами, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях
Порядок - чітка послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття працівниками Установи цих дій, визначена у внутрішніх документах Установи з питань ПВК/ФТ
Посилені заходи належної перевірки - заходи, що вживаються Установою на основі ризик-орієнтованого підходу стосовно клієнтів, ділові відносини з якими становлять високий ризик, є пропорційними виявленню ризикам та спрямовані на їх мінімізацію, у тому числі шляхом збільшення частоти та обсягу дій із моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин
Представник клієнта - особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта
Прийнятний рівень ризиків ВК/ФТ - ризик, який є керованим, підконтрольним установі, не може спричинити підвищення юридичного ризику та ризику репутації, а також погіршення фінансових результатів діяльності установи чи завдати шкоди її кредиторам і клієнтам;
Реєстр відмов - реєстр повідомлень Установи про здійснені відмови у встановленні (підтриманні) ділових відносин з клієнтами
Реєстр розбіжностей про КБВ - реєстр повідомлень Установи про розбіжності між відомостями про КБВ та структуру власності, які містяться в ЄДР, та інформацією про КБВ

та структуру власності, отриманою Установою в результаті здійснення НПК
Ризик-апетит (схильність до ризику) установи у сфері ПВК/ФТ - величина ризику ВК/ФТ, визначена наперед та в межах прийнятного рівня ризику ВК/ФТ, щодо якої установа прийняла рішення про доцільність/необхідність її утримання з метою досягнення її стратегічних цілей;
Ризик-орієнтований підхід - визначення (виявлення), оцінка (переоцінка) та розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також вжиття відповідних заходів щодо управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня;
Ризик репутації - наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливе сприйняття іміджу установи клієнтами, контрагентами, потенційними інвесторами або органами нагляду, який впливає на спроможність установи встановлювати нові відносини з контрагентами, надавати нові послуги або підтримувати наявні відносини та може призвести установу (або її керівників) до фінансових втрат або зменшення клієнтської бази, притягнення до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності;
Ризик юридичний - наявний чи потенційний ризик для надходжень чи капіталу Установи, який виникає через порушення або недотримання установою вимог законів України, нормативно-правових актів та може призвести установу до фінансових втрат, зловживань, притягнення Установи та/або її керівників до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності
Ризики - небезпека (загроза, уразливі місця) для Установи бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності;
Самозванець - особа, яка видає себе за іншу особу, незаконно присвоюючи собі чужі ідентифікаційні дані
Санкційний перелік РНБОУ - перелік осіб, стосовно яких застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до <u>статті 5</u> Закону України "Про санкції"
Середній ризик ділових відносин з клієнтом - результат оцінки Установою ризику ділових відносин з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про підвищену ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ
Скорингова ризик-модель - модель оцінки ризику ділових відносин з клієнтом, яка розраховує певний інтегрований показник (score) на основі питомої ваги притаманних діловим відносинам з клієнтом критеріїв ризику, що надалі використовується для присвоєння відповідного рівня ризику ділових відносин з клієнтом
Справа клієнта - усі документи / інформація стосовно клієнта, ділових відносин з ним, уключно з результатами заходів належної перевірки, зібрані та задокументовані Установою під час виконання вимог законодавства України та внутрішніх документів Установи з питань ПВК/ФТ
Спеціально уповноважений орган (СУО) – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії (Державна служба фінансового моніторингу України)
Спрощені заходи належної перевірки - заходи, що здійснюються Установою на основі ризик-орієнтованого підходу стосовно клієнтів, ділові відносини з якими становлять низький ризик, є пропорційними виявленим ризикам та можуть передбачати, зокрема, зменшення частоти та обсягу дій зі збору додаткової інформації щодо ділових відносин
Структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин фізичних та юридичних осіб, трастів, інших подібних правових утворень, що дає змогу встановити всіх кінцевих бенефіціарних власників, у тому числі відносини контролю між ними, або

відсутність кінцевих бенефіціарних власників
Суб'єкт господарювання - юридична особа-резидент або ФОП
Траст - правові відносини, створені засновником відповідно до законодавства країни утворення за життя або на випадок смерті, коли активи потрапляють під контроль довірчого власника на користь вигодоодержувача (вигодонабувача) або для визначеної цілі, які характеризуються такими ознаками, визначеними пунктом 60 частини 1 статті 1 Закону про ПВК/ФТ
Управління ризиками - заходи, що вживаються СПФМ щодо створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, що передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку/переоцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх мінімізації;
Фальсифікація - зміна справжнього/автентичного документа (його елементів, частин) з метою введення Установи в оману, зокрема для використання ідентифікаційного документа особою, яка не має на це права
Фінансовий моніторинг - сукупність заходів, що вживаються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу
Фінансовий номер телефону - контактний номер телефону клієнта, що використовується Установою, зокрема з метою проведення його автентифікації
Члени сім'ї - чоловік/дружина або прирівняні до них особи, син, дочка, пасинок, падчерка, усиновлена особа, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, зять та невістка і прирівняні до них особи, батько, мати, вітчим, мачуха, усиновлювачі, опікуни чи піклувальники

Для операційних потреб, зокрема з метою обліку, класифікації груп клієнтів або критеріїв ризику, тощо Установа має право встановлювати у внутрішніх і розпорядчих документах, додаткові та спеціальні терміни, якщо вони не суперечать вимогам законодавства України.

Інші терміни та поняття, які вживаються в Положенні управління ризиками, застосовуються в значеннях, визначених Законом про ПВК/ФТ, нормативно-правовими актами Національного банку, Кабінету Міністрів України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ПВК/ФТ (далі - Міністерство фінансів України) та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ.

6. Основними принципами розроблення та реалізації Положення управління ризиками є:

- 1) належна організація та належне функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ;
- 2) виконання працівниками Установи вимог Положення управління ризиками;
- 3) запровадження культури ПВК/ФТ в Установі та забезпечення безпосередньої участі кожного працівника (у межах його компетенції) у процесі реалізації процедур ПВК/ФТ;
- 4) чіткий розподіл обов'язків та повноважень між керівником Установи, відповідальним працівником Установи, іншими працівниками Установи, залученими до проведення НПК з метою недопущення в роботі Установи порушень законодавства України у сфері ПВК/ФТ;

4-1) урахування всіх видів та напрямів діяльності Установи

5) установа детального та максимально зрозумілого працівникам Установи, залученим до управління ризиками ВК/ФТ, порядку дій під час здійснення ними процедур управління ризиками ВК/ФТ.

7. Положення управління ризиками спрямоване на:

- 1) забезпечення таємниці фінансового моніторингу та конфіденційності інформації про інформаційний обмін із СУО;
- 2) забезпечення конфіденційності інформації про внутрішні документи Установи з питань ПВК/ФТ;
- 3) забезпечення конфіденційності інформації та відомостей про клієнтів відповідно до вимог законодавства України у сфері захисту інформації;
- 4) запобігання залученню працівників Установи до ВК/ФТ.

5) виконання Установою усіх вимог, визначених законодавством України у сфері ПВК/ФТ в частині управління ризиками ВК/ФТ;

б) запровадження ризик-орієнтованого підходу під час управління ризиками ВК/ФТ.

8. Положення управління ризиками набирає чинності з дати її затвердження Правлінням Установи.

9. Оновлення Положення управління ризиками здійснюється Установою на постійній основі, але не пізніше трьох місяців із дня набрання чинності змінами до законодавства України з питань ПВК/ФТ та/або встановлення Установою подій, що можуть вплинути на ризики ВК/ФТ.

10. Відповідальний за актуалізацію Положення управління ризиками – відповідальний працівник Установи.

11. Положення управління ризиками є складовою частиною внутрішніх документів Установи з питань ПВК/ФТ. Керуючись вимогами Положення управління ризиками, необхідно дотримуватись вимог інших внутрішніх документів Установи з питань ПВК/ФТ та чинного законодавства України у сфері ПВК/ФТ.

12. Положення управління ризиками враховує особливості, напрями та специфіку діяльності Установи, особливості різних типів клієнтів, а також імплементацію Установою ризик-орієнтованого підходу.

13. Положення управління ризиками є обов'язковою для виконання усіма працівниками Установи, що залучені до управління ризиками ВК/ФТ.

14. Невиконання принципів та вимог, зазначених в Положенні управління ризиками розглядається як порушення, що тягне за собою застосування до винних осіб дисциплінарного впливу. За певних обставин невиконання вимог, зазначених в Положенні управління ризиками, може призвести до застосування заходів адміністративної відповідальності у відповідності до законодавства України.

15. У разі отримання запиту від Національного банку про надання копії внутрішніх документів Установи з питань ПВК/ФТ, Установа забезпечує не пізніше третього робочого дня з дня отримання такого запиту подання ДФМ копії Положення управління ризиками в електронному вигляді із супровідним листом, підписаним КЕП керівника/відповідального працівника Установи.

Надання копії Положення управління ризиками забезпечує її гарантовану доставку та конфіденційність.

16. Установа створює систему управління ризиками ВК/ФТ, що відповідає її розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам, послугам, що надає Установа, каналам продажів, та забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення ризиків ВК/ФТ, яка відповідає таким принципам:

ефективність - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків ВК/ФТ та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Установи;

своєчасність - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення ризиків ВК/ФТ на всіх організаційних рівнях;

структурованість - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками ВК/ФТ між усіма структурними підрозділами та працівниками Установи, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;

усебічність та комплексність - охоплення всіх видів діяльності Установи на всіх організаційних рівнях та в усіх її структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;

пропорційність - відповідність системи управління ризиками ВК/ФТ характеру та масштабу діяльності Установи;

конфіденційність - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення.

прозорість - діяльність усіх працівників Установи є прозорою та направленою на недопущення порушень вимог законодавства в сфері ПВК/ФТ та мінімізацію ризиків ВК/ФТ.

Установа розкриває інформацію про свою діяльність відповідно до вимог чинного законодавства України, регуляторних вимог, стандартів ринкової поведінки, внутрішніх документів.

2. ОПИС ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ВК/ФТ

17. Установою створено та забезпечено функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ. Система управління ризиками ВК/ФТ включає вжиття відповідно до вимог законодавства та внутрішніх документів Установи з питань ПВК/ФТ таких заходів:

- 1) розроблення та впровадження Положення управління ризиками ВК/ФТ;
- 2) визначення (виявлення) та здійснення оцінки ризиків ВК/ФТ;
- 3) моніторинг ризиків клієнтів;
- 4) контроль за ризиками ВК/ФТ;
- 5) ужиття ПЗНП клієнтів;
- 6) навчання працівників щодо реалізації Положення управління ризиками ВК/ФТ.

18. Система управління ризиками ВК/ФТ є складовою частиною внутрішньої системи ПВК/ФТ Установи.

19. Установа здійснює управління ризиками ВК/ФТ з урахуванням наступного:

- результатів НПК;
- класів страхування якими користується клієнти;
- аналізу відповідності об'єму страхових премій, які має сплати клієнт його фінансовому стану.

20. Установа забезпечує ефективне функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ шляхом:

- 1) документування фактів, що можуть вплинути на формування відповідного(их) рівня(ів) ризику(ів) ВК/ФТ;
- 2) урахування під час прийняття Установою рішень отриманих результатів оцінки ризиків ВК/ФТ, моніторингу ділових відносин з клієнтом, а також можливого впливу ризиків ВК/ФТ на репутацію Установи;
- 3) ужиття ПЗНП клієнтів.

Забезпечення управління ризиками ВК/ФТ покладається на відповідального виконавця та відповідального працівника Установи.

Установа може залучати до системи управління ризиками ВК/ФТ Агентів за умови впровадження належного контролю.

21. Система управління ризиками ВК/ФТ враховує особливості, напрями та специфіку діяльності Установи, особливості різних типів клієнтів, а також імплементацію Установою ризик-орієнтованого підходу.

22. Установа забезпечує управління ризиками ВК/ФТ, дотримуючись моделі трьох ліній захисту:

1) **на першій лінії захисту** перебувають бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки Установи. Вони є власниками всіх ризиків ВК/ФТ, що виникають у сфері їх відповідальності. Працівники відповідних підрозділів Установи відповідають за виявлення та оцінювання ризиків ділових відносин з клієнтами, та інформування відповідального працівника Установи щодо фактів виявлення клієнтів з високим та неприйнятно високим рівнем ризику ділових відносин тощо.

2) **на другій лінії захисту** відповідальний працівник Установи, що виконує функції в частині управління ризиками ВК/ФТ, підтримки обізнаності працівників першої лінії захисту з питань здійснення заходів первинного фінансового моніторингу тощо.

3) на третій лінії захисту здійснюється незалежна оцінка внутрішнім/зовнішнім аудитом щодо належної системи управління ризиків ВК/ФТ та надання рекомендацій щодо покращення системи управління ризиками ВК/ФТ 1-ї і 2-ї лінії захисту, включаючи оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

23. Учасники трьох ліній захисту в системі управління ризиками ВК/ФТ, їх роль, задачі та ієрархія мають наступний вигляд:

Роль:	Учасники:	Задачі:
Виконавчий орган:	Правління Установи	1) затверджує ризик – профіль Установи, ризик-апетит та методику визначення ризик – профілю Клієнтів щодо ризику ВК/ФТ; 2) розглядає та затверджує щорічні: - результати оцінки ризик-профілю установи, - питання, пов'язані зі створенням належної організації внутрішньої системи ПБК/ФТ та проведенням первинного фінансового моніторингу, - питання, пов'язані із забезпеченням належної системи управління ризиками ВК/ФТ; 3) затверджує внутрішні документи Установи з питань ПБК/ФТ.
	Керівник Установи	1) забезпечує належну організацію дотримання вимог чинного законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включає комплекс заходів: - забезпечення призначення відповідального за здійснення фінансового моніторингу працівника Установи, - забезпечує наявність в організаційній структурі Установи окремого підрозділу із запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - забезпечує достатні ресурси для функціонування системи ПБК/ФТ; 2) оперативно контролює ефективність функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ; 3) розглядає висновки та пропозиції внутрішнього аудиту за результатами перевірки Установи щодо наявності ефективної системи управління ризиками ВК/ФТ; 4) забезпечує перевірку наявності бездоганної ділової репутації в усіх працівників Установи, залучених до проведення первинного фінансового моніторингу; 5) надає дозвіл на встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення разової фінансової операції у випадках, визначених Законом; 6) розглядає проблемні питання з питань ПБК/ФТ у порядку, визначеному правилами та іншими внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу; 7) інші заходи, встановлені законодавством та внутрішніми документами Установи.
3-я лінія	Внутрішній /	1) здійснює перевірку системи внутрішнього контролю та

захисту	зовнішній аудит	<p>управління ризиками ВК/ФТ, ефективності системи управління ризиками ВК/ФТ;</p> <p>2) виносить на розгляд керівника Установи висновки та пропозиції за результатами перевірки дотримання Установою вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та надає рекомендації щодо покращення системи управління ризиками ВК/ФТ 1-ї і 2-ї лінії захисту тощо;</p> <p>3) здійснює контроль за усуненням порушень, виявлених за результатами перевірки;</p> <p>4) виконує інші обов'язки, визначені відповідним внутрішнім положенням про підрозділ внутрішнього аудиту.</p>
2-а лінія захисту	Відповідальний працівник Установи	<p>1) розробляє, впроваджує та контролює процедури оцінки та управління ризиками ВК/ФТ;</p> <p>2) консулює, навчає працівників Установи з питань ПВК/ФТ;</p> <p>3) формування звітності про результати управління ризиками ВК/ФТ тощо;</p> <p>4) забезпечує функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ;</p> <p>5) розробляє та подає на затвердження внутрішні документи Установи з питань ПВК/ФТ в обсязі, необхідному для ефективного функціонування внутрішньої системи ПВК/ФТ та розуміння працівниками Установи своїх обов'язків та повноважень у сфері ПВК/ФТ;</p> <p>6) забезпечує інформування Правління Установи щодо важливості вимог законодавства України з питань ПВК/ФТ з метою забезпечення належної системи управління ризиками, необхідності вжиття дієвих заходів для ефективного запобігання використанню послуг Установи з метою ВК/ФТ та розуміння наслідків, на які наражається Установа у разі невиконання вимог законодавства України з питань ПВК/ФТ;</p> <p>7) ефективно розподіляє функції з питань ПВК/ФТ між першою та другою лініями захисту, забезпечує належну обізнаність та виконання працівниками Установи, включно з працівниками бізнес-підрозділів, визначених їм обов'язків у сфері ПВК/ФТ, розуміння такими працівниками своєї відповідальності за невиконання обов'язків та/або бездіяльність;</p> <p>8) вивчає нові продукти/послуги, включаючи нові канали продажу, використання або розроблення нових технологій для наявних або нових продуктів з метою належної оцінки притаманних їм ризиків ВК/ФТ та належного контролю за ризиками ВК/ФТ для наявних продуктів/послуг;</p> <p>9) створює та забезпечує функціонування дієвої та своєчасної системи ескалації підозр та проблемних</p>

		<p>питань у сфері ПВК/ФТ та порядку їх розгляду, уключно з повідомленням інформації/фактів, що стосуються випадків порушення або можливого порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ, в порядку, передбаченому внутрішніми документами Установи;</p> <p>10) забезпечує своєчасне виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та належний інформаційний обмін з СУО;</p> <p>11) розробляє заходи з НПК, з метою розуміння суті діяльності клієнта, мети та очікуваного характеру ділових відносин з ним, що дає змогу Установі бути впевненою, що фінансові операції клієнта відповідають наявній в Установі інформації про нього, його бізнес, ризик-профіль, уключаючи у разі потреби джерела походження його коштів/статків, встановлення КБВ, для оперативного виявлення незвичайної поведінки та підозрілих фінансових операцій (діяльності);</p> <p>12) вживає заходів із постійного вдосконалення внутрішньої системи ПВК/ФТ;</p> <p>13) надає щомісячні звіти керівнику Установи та щорічні звіти Керівництву Установи;</p> <p>14) готує та надає оперативну звітність у разі виявлення ситуацій, що потребують невідкладного інформування Голови Правління або Правління Установи. Така звітність надається не пізніше наступного робочого дня стосовно конкретної події, що потребує інформування;</p> <p>15) контролює дотримання Установою норм законодавства, внутрішніх документів;</p> <p>16) здійснює моніторинг змін в законодавстві та оцінює вплив таких змін на процеси та процедури, запровадженні в Установі, а також забезпечення імплементації відповідних змін у внутрішні документи;</p> <p>17) проводить навчання працівників Установи щодо дотримання норм законодавства, культури управління ризиками;</p> <p>18) розробляє ризик – профіль Установи, ризик-апетит та методик визначення ризик – профілю Клієнтів щодо ризику ВК/ФТ;</p> <p>19) складає план заходів щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства України та/або недоліків у сфері ПВК/ФТ з метою мінімізації ризиків ВК/ФТ та недопущення порушень у майбутньому (план зменшення ризиків) не пізніше 15 робочих днів із дати підписання звіту за результатами внутрішньої перевірки;</p> <p>20) інші заходи, встановлені законодавством та внутрішніми документами Установи.</p>
1-а лінія захисту	Бізнес підрозділи (відповідальні виконавці Установи)	
	Керівників бізнес-	1) контролюють дотримання працівниками підпорядкованих підрозділів Установи вимог чинного

	підрозділів Установи	<p>законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;</p> <p>2) здійснюють поточний моніторинг операцій та ризиків ВК/ФТ Установи;</p> <p>3) контролюють дотримання встановлених процедур, правил, лімітів;</p> <p>4) здійснюють ескалацію порушень лімітів, будь-яких фактів суттєвого збільшення ризику ВК/ФТ;</p> <p>5) сприяють працівнику, відповідальному за оцінку ризиків ВК/ФТ у виконанні покладених на нього обов'язків у СУР;</p> <p>6) інші заходи, встановлені законодавством та внутрішніми документами Установи.</p>
	Працівники бізнес-підрозділів Установи	<p>1) володіють навичками дієвої та своєчасної системи ескалації підозр та проблемних питань у сфері ПВК/ФТ та порядку їх розгляду, включно з повідомленням інформації/фактів, що стосуються випадків порушення або можливого порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ, у тому числі без зазначення авторства (анонімно);</p> <p>2) здійснюють перевірку клієнтів на наявність критеріїв ризику ВК/ФТ;</p> <p>3) володіють практичними навичками встановлення ризику клієнта та проведення належної перевірки клієнтів;</p> <p>4) здійснюють поточний моніторинг операцій та ризиків ВК/ФТ Установи в межах повноважень;</p> <p>5) інформують відповідального працівника щодо фактів виявлення клієнтів з високим та неприйнятно високим рівнем ризику ділових відносин тощо;</p> <p>6) сприяють працівнику відповідальному за оцінку ризиків ВК/ФТ у виконанні покладених на нього обов'язків у СУР;</p> <p>7) забезпечення конфіденційності інформації про клієнтів, їхні фінансові операції, а також інших заходів що стосуються СУР;</p> <p>8) отримує документи та інформацію щодо ідентифікації та верифікації від Агентів та осіб, які надають послугу покладання відповідно до умов укладених договорів;</p> <p>8) інші заходи, встановлені законодавством та внутрішніми документами Установи.</p>
	Працівники підрозділів підтримки	<p>1) контроль за оцінкою ризику та оцінка ризику під час проведення НПК відповідно до розподілу обов'язків.</p>

24. Поетапний розподіл функціональних обов'язків в системі управління ризиками ВК/ФТ Установи наведено в наступній таблиці:

Учасники:	Функціональні обов'язки:
ПЕРШИЙ ЕТАП [визначення рівня ризику ділових відносин з клієнтом]	
Відповідальний виконавець Установи (в т.ч. Агент/ особа, яка надає послугу покладання у випадках делегування відповідних повноважень відповідно до умов договорів):	<ul style="list-style-type: none"> • Збирає інформацію (документи) / вживає заходів щодо оцінки ризиків / оцінює ризик ділових відносин з клієнтом до встановлення з ним ділових відносин / проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин; • Перевіряє наявність включення особи до: <ul style="list-style-type: none"> – переліку терористів; – санкційного переліку РНБО; – Реєстр відмов відповідно до статті 15 Закону; – переліку PEPs (у разі наявності). • Перевіряє факти належності клієнта до категорії PEP/PEPs; • Перевіряє наявність інших критеріїв ризику; • Встановлює відповідність об'єму страхових премій, які має сплатити клієнт на відповідність його фінансовому стану; • Негайно повідомляє відповідального працівника Установи про факти встановлення клієнту високого рівня ризику щодо вжиття заходів ПЗНПК або неприйнятно високого рівня ризику ділових відносин щодо прийняття рішення про відмову; • Вносить інформацію щодо рівня ризику клієнта до Розділу 2 Опитувальника - Анкети (у випадках передбачених внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ для ведення Анкети клієнта).
Відповідальний працівник Установи:	<ul style="list-style-type: none"> • Перевіряє правильність встановлення клієнту високого рівня ризику ділових відносин; • Перевіряє правильність встановлення клієнту неприйнятно високого рівня ризику ділових відносин та у разі підтвердження відмовляє клієнту у встановленні/підтриманні ділових відносин на підставі статті 15 Закону; • Отримує відповідні дозволи у керівника Установи; • Здійснює посилений моніторинг шляхом аналізу і перевірки фінансові операції із сплати клієнтом страхових премій на значні або незвично великі суми (або загальний оборот), що є невластивим обсягам та масштабам діяльності клієнта; <p><i>Примітка: для цілей цього пункту значними сумами або незвично великі суми це є страхові премії понад 1 млн грн.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Встановлює залишковий рівень ризику клієнта відносно якого здійснювались ПЗНПК; • Організовує та проводить навчання працівників Установи, залучених до забезпечення належного функціонування внутрішньої системи управління ризиками ВК/ФТ Установи.
ДРУГИЙ ЕТАП [визначення рівня ризику ділових відносин з клієнтом при проведенні фінансових операцій з виплати страхового відшкодування, у тому числі на суму, що дорівнює або перевищує значну суму]	
Відповідальний виконавець	<ul style="list-style-type: none"> • Повідомляє Відповідального працівника Установи про фінансові операції із виплати страхового відшкодування, що дорівнює або перевищує значну суму;

	<ul style="list-style-type: none"> • Ескалація підозр та проблемних питань у сфері ПВК/ФТ та порядку їх розгляду, включно з повідомленням інформації/фактів, що стосуються випадків порушення або можливого порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ, у тому числі без зазначення авторства (анонімно); • Надає документи, пояснень на запити/звернення до нього Відповідального працівника Установи.
Працівник підрозділу ФМ	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка належності клієнта - фізичної особи до категорії PEP та виявлення порогових фінансових операцій; • Має право запросити документи щодо належної перевірки клієнта та інші документи на власний розсуд; • Встановлення повноважень вигодонабувача за фінансовою операцією щодо отримання страхового відшкодування; • Виявлення факторів ризику.
ТРЕТІЙ ЕТАП [оцінка ризик-профілів УСТАНОВИ та КЛІЄНТА]	
Відповідальний працівник Установи:	<ul style="list-style-type: none"> • Формує та визначає ризик-профіль Установи; • Визначає ризик-апетит Установи щодо ризиків ВК/ФТ; • Оцінює рівень ризику страхових продуктів (видів страхування), каналів продажу; • Звітує Правлінню Установи не рідше одного разу на рік щодо: <ul style="list-style-type: none"> – результатів оцінки ризик профілю Установи; – питань, пов'язаних зі створенням належної організації внутрішньої системи ПВК/ФТ та проведенням первинного фінансового моніторингу; – питань, пов'язаних із забезпеченням належної системи управління ризиками ВК/ФТ; • Оцінює та складає групові ризик-профілі клієнтів Установи; • Формує пропозиції з питань управління ризиками ВК/ФТ та подає керівнику та Правлінню Установи. • Видає розпорядчі документи/ інформаційні листи для працівників Установи та Агентів з питань ПВК/ФТ крім тих питань, які прямо віднесені до компетенції Правління, керівника Установи, відповідно до довіреності/ трудового договору/ розпорядчого документу.
Правління Установи:	<ul style="list-style-type: none"> • Затверджує ризик – профіль Установи, ризик-апетит та методику визначення ризик – профілю Клієнтів щодо ризику ВК/ФТ; • Розглядає та затверджує щорічні: <ul style="list-style-type: none"> - результати оцінки ризик-профілю установи, - питання, пов'язані зі створенням належної організації внутрішньої системи ПВК/ФТ та проведенням первинного фінансового моніторингу, - питання, пов'язані із забезпеченням належної системи управління ризиками ВК/ФТ; • Затверджує внутрішні документи Установи з питань ПВК/ФТ.
Керівник Установи	<ul style="list-style-type: none"> • Оперативно контролює ефективність функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ; • Розглядає висновки та пропозиції внутрішнього аудиту за результатами перевірки Установи щодо наявності ефективної системи управління ризиками ВК/ФТ; • Затверджує розпорядчі документи по Установі з питань ПВК/ФТ крім тих, які прямо віднесені до компетенції Правління

ЧЕТВЕРТИЙ ЕТАП [проведення консультування та навчання працівників з питань управління ризиками ВК/ФТ]	
Відповідальний працівник Установи	<ul style="list-style-type: none"> • Організовує проведення навчання працівників Установи, які залучені до системи управління ризиками ВК/ФТ; • Надає консультації працівникам Установи, які залучені до системи управління ризиками ВК/ФТ.
Працівник, відповідальний за кадрове діловодство	<ul style="list-style-type: none"> • Доводить новим співробітникам (у межах їх компетенції) під підпис внутрішні документи Установи з питань ПБК/ФТ до початку виконання працівником своїх обов'язків.
ПЯТИЙ ЕТАП [перевірка належної оцінки ризиків]	
Внутрішній / зовнішній аудит	<ul style="list-style-type: none"> • Перевіряє наявність та оцінює ефективність функціонування внутрішньої системи управління ризиками ВК/ФТ; • Надає рекомендації щодо покращення системи управління ризиками ВК/ФТ 1-ї і 2-ї лінії захисту тощо.
Відповідальний працівник Установи	<ul style="list-style-type: none"> • Вдосконалює процедури системи управління ризиками ВК/ФТ; • Забезпечує усунення виявлених порушень.

3. ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ВК/ФТ

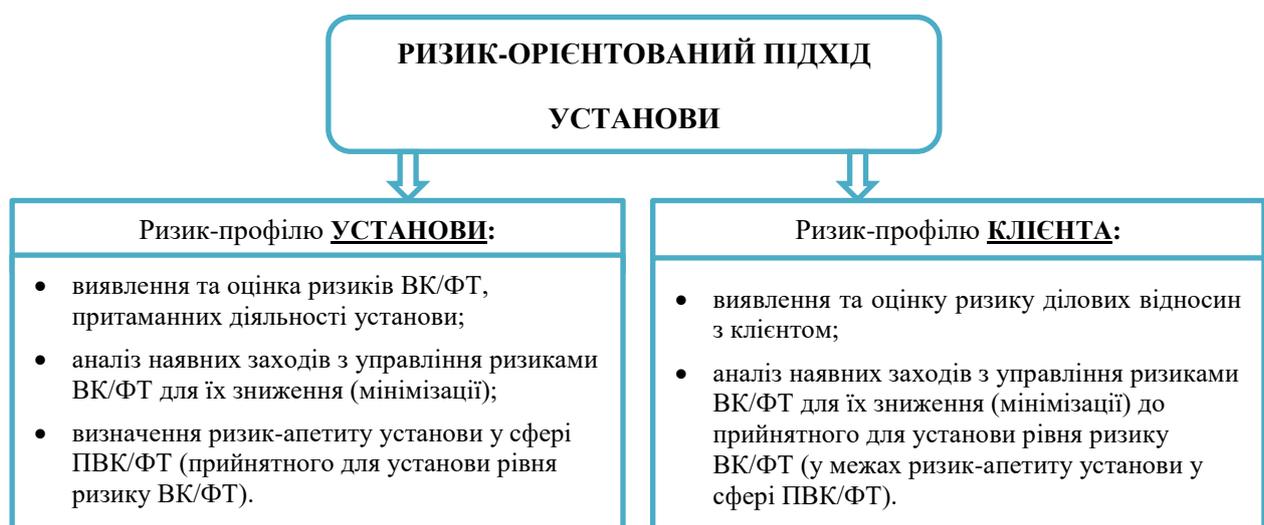
25. У своїй діяльності Установа застосовує ризик-орієнтований підхід, що є пропорційним характеру та масштабу її діяльності.

26. Ризик-орієнтований підхід застосовується Установою на постійній основі та забезпечує виявлення, ідентифікацію, оцінку всіх наявних та потенційних ризиків ВК/ФТ, притаманних діяльності установи (ризик-профілю установи) та її клієнтам (ризик-профілю клієнта), а також передбачає своєчасне розроблення заходів з управління ризиками ВК/ФТ, їх мінімізації.

27. Установа документує процес застосування ризик-орієнтованого підходу таким чином, щоб бути здатною продемонструвати його суть (зокрема те, у чому полягає різниця в підходах), прийняті Установою рішення під час його застосування та обґрунтованість таких рішень.

28. Застосовуючи ризик-орієнтований підхід, Установа утримується від необґрунтованого застосування де - ризингу. Так як, зазначений підхід протирічить ризик-орієнтованому підходу та не сприяє фінансовій інклюзії.

29. Реалізація Установою ризик-орієнтованого підходу схематично виглядає наступним чином:

30. Установа здійснює оцінку власного ризик-профілю з урахуванням специфіки своєї діяльності й таких факторів:

- 1) характеру та масштабу діяльності установи;
- 2) джерел фінансування бізнесу (власні, залучені кошти);
- 3) продуктів та послуг, що надаються Установою;
- 4) видів клієнтів та їх ризик-профілю;
- 5) географічного розташування держави реєстрації клієнтів;
- 6) каналів/способів надання (отримання) послуг;
- 7) контрагентів, за участю яких Установа проводить дії з активами;
- 8) інших значущих факторів, пов'язаних із діяльністю Установи.

31. Результати оцінки ризик-профілю Установи, що включають виявлення та оцінку ризиків ВК/ФТ, притаманних діяльності Установи, аналіз наявних заходів з управління ризиками ВК/ФТ для їх зниження (мінімізації) та визначення ризик-апетиту Установи у сфері ПВК/ФТ (прийняттого для установи рівня ризику ВК/ФТ) оформлюється Установою у формі звіту.

Відповідальний працівник Установи не рідше одного разу на рік, але не пізніше I кварталу року, наступного за звітним, звітує Правлінню Установи щодо:

- результатів оцінки ризик-профілю установи;
- питань, пов'язаних зі створенням належної організації внутрішньої системи ПВК/ФТ та проведенням первинного фінансового моніторингу;
- питань, пов'язаних із забезпеченням належної системи управління ризиками ВК/ФТ
- визначення ризик-апетиту Установи у сфері ПВК/ФТ.

Методика оцінки ризик-профілю Установи (скорингова модель) визначена в Додатку 6.

32. Установа, аналізуючи ризики ПВК/ФТ своїх послуг, враховує особливості та можливості їх використання, зокрема:

Цільове використання послуги:	Особливі можливості використання послуги:	Цільовий сегмент для реалізації послуги:
<ul style="list-style-type: none"> • чи дають змогу послуги установи маскувати незаконне походження коштів, переказувати кошти для фінансування терористичної діяльності, сприяти анонімності учасників фінансової операції (приховувати реальних кінцевих отримувачів тих чи інших продуктів та/або послуг); • чи можуть вони використовуватися клієнтом від імені третіх осіб; • чи можуть бути цікавими для компаній-оболонок. 	<ul style="list-style-type: none"> • чи дає змогу послуга клієнту Установи здійснювати операції з контрагентами/ бізнес-сегментом, яким притаманні підвищені ризики у сфері ВК/ФТ. 	<ul style="list-style-type: none"> • види клієнтів, які найбільше/найчастіше використовують ту чи іншу послугу.

Методика оцінки страхових продуктів АТ «СГ

«ТАС» (приватне) та притаманних їм ризиків ПВК/ФТ визначена в Додатку 4.

33. Аналізуючи канали/способи надання (отримання) своїх продуктів та/або послуг, Установа приділяє окрему увагу ризикам, притаманним новітнім технологіям (зокрема віддаленому встановленню ділових відносин з клієнтом), наявності Агентів, використанню інформації інших СПФМ. Методика оцінки ризиків щодо каналів постачання послуг (продуктів) АТ «СГ «ТАС» (приватне) визначена в Додатку 7.

34. Також, Установа враховує географічні критерії ризику, приділяючи, зокрема, особливу увагу:

- 1) державам (територіям), що не виконують рекомендації FATF, або які мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ (відповідно до заяв FATF);

2) державам, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України «Про оборону України»;
3) наявності/відсутності військових конфліктів, терористичних груп та/або організацій на території держави (території).

Методика оцінки географічних критеріїв ризику визначена в Додатку 3.

35. Географічні критерії ризиків Установи також враховують місцезнаходження самої Установи та географію надання Установою своїх продуктів та/або послуг.

36. Установа під час визначення свого ризик-профілю також враховує наявність і характер санкцій, якщо такі застосовані до неї.

37. Під час розроблення критеріїв ризику ВК/ФТ для оцінки ризику ділових відносин з клієнтами та заходів з управління ризиками ВК/ФТ, Установа враховує результати оцінки ризик-профілю Установи.

38. Установа має право здійснювати оцінку ризику ділових відносин одночасно для групи клієнтів (один груповий ризик-профіль).

39. Установа на основі оцінки ризиків ВК/ФТ, притаманних її діяльності, визначає свій ризик-апетит (рівень прийняттого рівня ризику) у сфері ПВК/ФТ, враховуючи:

- 1) ризики, які Установа готова прийняти;
- 2) ризики, які Установа може прийняти, але лише після вжиття заходів з управління такими ризиками (їх мінімізації);
- 3) ризики, які є неприйнятними для Установи.

40. За результатами проведеного аналізу, Установа має право визначити (за потреби) і прописати у внутрішніх документах Установи з питань ПВК/ФТ установлені заборони/обмеження у своїй діяльності (щодо окремих видів діяльності та/або залучення окремих типів клієнтів на обслуговування).

41. Установа, може прийняти відповідні ризики, враховуючи наявність у неї ефективних заходів з управління ними, зокрема наявність необхідних ресурсів.

42. Правління Установи не рідше одного разу на рік розглядає результати оцінки ризик-профілю Установи, затверджує відповідне рішення за результатами такого розгляду та доводить до відома відповідального працівника Установи для його подальшого виконання.

43. Установа враховує результати оцінки ризик-профілю Установи під час розроблення критеріїв ризику для оцінки ризику ділових відносин з клієнтами та заходів з управління ризиками ВК/ФТ.

44. Установа постійно вживає заходів для підтримання в актуальному стані (уключно зі здійсненням переоцінки рівня ризику за потреби):

- 1) власного ризик-профілю - у разі зміни бізнес-моделі, упровадження нових продуктів або послуг, що істотно відрізняються від наявних з огляду на притаманні їм ризики ВК/ФТ, але не рідше одного разу на рік;
- 2) ризик-профілю клієнта:
 - під час здійснення заходів щодо актуалізації даних про клієнта;
 - у разі виявлення нових притаманних діловим відносинам (фінансовим операціям без встановлення ділових відносин) з клієнтом критеріїв ризику - не пізніше 15 дня місяця, наступного за місяцем, у якому було виявлено новий критерій ризику.

45. Установа зобов'язана здійснювати оцінку/переоцінку ризиків, у тому числі притаманних її діяльності, документувати їх результати, а також підтримувати в актуальному стані інформацію щодо оцінки ризиків, притаманних її діяльності (ризик-профіль установи), та ризику своїх клієнтів таким чином, щоб бути здатною продемонструвати своє розуміння ризиків, що становлять для неї такі клієнти (ризик-профіль клієнтів).

46. Установа визначає перелік та обсяг необхідних до вжиття заходів для ефективного управління ризиками ВК/ФТ у межах попередньо визначеного прийнятного рівня ризиків Установи.

47. Заходи з управління ризиками ВК/ФТ, зокрема, включають:

- 1) чіткий розподіл обов'язків та відповідальності між працівниками Установи і постійний внутрішній контроль (у разі залучення працівників Установи до управління ризиками ВК/ФТ у межах їх компетенції);
- 2) попередній аналіз нових продуктів/послуг Установи з метою виявлення притаманних їм потенційних ризиків ВК/ФТ;
- 3) застосування лімітів, інших інструментів, які обмежують використання окремої послуги/продукту;
- 4) упровадження диверсифікованого підходу з отримання дозволу на встановлення (продовження) ділових відносин з клієнтом, застосовуючи ризик-орієнтований підхід (за принципом: вищий ризик – отримання дозволу Голови Правління Установи);
- 5) здійснення заходів НПК (уключно з посиленнями за потреби) та застосування принципу «знай свого клієнта», уключно з отриманням додаткової необхідної інформації для розуміння змісту діяльності клієнта;
- 6) регулярне та об'єктивне інформування керівництва установи про виявлені ризики ВК/ФТ та заходи з управління такими ризиками;
- 7) забезпечення розуміння працівниками установи своїх обов'язків у сфері ПВК/ФТ, у тому числі шляхом проведення навчальних заходів;
- 8) виплата страхового відшкодування у сумі, що дорівнює або перевищує 400 000,00 гривень, здійснюється тільки після надання працівниками підрозділу ФМ відповідного погодження у системах автоматизації Установи.

48. Установа регулярно, але не рідше одного разу на рік, під час актуалізації свого ризик-профілю переглядає наявні в установі заходи з управління ризиками щодо їх достатності й ефективності та розробляє додаткові заходи, якщо за результатами аналізу наявних заходів недостатньо для ефективного управління ризиками ВК/ФТ.

49. Установа, застосовуючи спрощені або посилені заходи НПК, здатна обґрунтувати такий свій підхід.

50. Установа документує всі вжиті заходи щодо застосування нею ризик-орієнтованого підходу таким чином, щоб бути здатною продемонструвати відповідність цих заходів вимогам законодавства України з питань ПВК/ФТ.

51. Ознаками неналежної системи управління ризиками є:

- 1) неналежне здійснення комплексної оцінки/переоцінки ризиків ВК/ФТ установи, уключно з притаманними їй діяльності (ризик-профілю установи), документування їх результатів, заходів із моніторингу, контролю ризиків та підтримання ризик-профілю установи в актуальному стані для мінімізації використання послуг установи з метою ВК/ФТ;
- 2) нездійснення НПК, неналежне здійснення оцінки/переоцінки ризику ділових відносин (фінансових операцій без встановлення ділових відносин) з клієнтами (ризик-профілів клієнтів), документування їх результатів, заходів із моніторингу, контролю ризиків та підтримання ризик-профілів клієнтів установи в актуальному стані для мінімізації використання послуг установи з метою ВК/ФТ;
- 3) неналежне застосування ризик-орієнтованого підходу, що полягає в неналежному розумінні установою ризиків ВК/ФТ, нежиття пропорційних виявленим ризикам ефективних заходів щодо їх мінімізації (СЗНП для клієнтів із низьким ризиком та ПЗНП для клієнтів із високим ризиком), відсутність ризик-орієнтованої процедури погодження ділових відносин з клієнтами;

- 4) невжиття своєчасних та адекватних заходів щодо мінімізації виявлених ризиків ВК/ФТ до прийняттого рівня ризиків ВК/ФТ;
- 5) відсутність дієвих інструментів для запобігання/унеможливлення багаторазового, у великих обсягах проведення фінансових операцій (діяльності), щодо яких є підозри у використанні установи для ВК/ФТ чи вчинення іншого злочину, зокрема моніторингу ділових відносин з клієнтами та фінансових операцій клієнтів, що здійснюються в процесі таких ділових відносин;
- 6) відсутність ефективного внутрішнього контролю з питань фінансового моніторингу, несвоєчасне виявлення внутрішнім аудитом (контролем) проблем та недоліків у внутрішній системі ПВК/ФТ та ознак неналежної системи управління ризиками ВК/ФТ;
- 7) відсутність ефективної системи ескалації підозр та проблемних питань у сфері ПВК/ФТ, що унеможливило своєчасний та дієвий порядок їх розгляду, уключно з повідомленням інформації/фактів, що стосуються випадків порушення або можливого порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ;
- 8) відсутність належної системи виявлення РЕРs, що призвело до невжиття належним чином установою щодо них додаткових заходів, визначених законодавством України у сфері ПВК/ФТ;
- 9) відсутність належної системи виявлення КБВ клієнтів;
- 10) незабезпечення установою належного документування дій працівників установи та фіксації подій, пов'язаних із виконання установою функцій СПФМ.

52. Система управління ризиками ВК/ФТ Установи вважається неналежною в разі встановлення хоча б однієї з ознак, визначених у пункті 51 Положення управління ризиками, та фактів багаторазового, у великих обсягах проведення фінансових операцій, щодо яких є підозри у використанні Установи для ВК/ФТ чи вчинення іншого злочину, що стали наслідком невиконання заходів ПВК/ФТ.

53. Належне управління ризиками, вжиття відповідних заходів, які забезпечують ефективну мінімізацію ризиків залежно від їх рівня, спрямовані на:

- сумлінне дотримання всіх вимог, правил та принципів діяльності у сфері ПВК/ФТ, встановлених чинним законодавством та міжнародними стандартами;

- неухильне дотримання вимог та обмежень, а також заборон, пов'язаних із вимогами ПВК/ФТ;

- нульова толерантність до будь-яких проявів незаконної або злочинної діяльності осіб, з якими Установа вступає в ділові (договірні) відносини та яким надає страхові послуги;

- постійне використання всіх ймовірних шляхів, методів та способів для уникнення бути задіяними у сумнівному або незаконному бізнесі (відмиванні коштів, шахрайстві, діяльності терористичних організації та груп, що діють або збирають кошти на території країни, проходженні через країну транскордонних потоків кримінальних або незаконних активів тощо);

- пріоритетне здійснення заходів забезпечення здійснення належної перевірки та вивчення осіб, з якими Установа вступає в ділові (договірні) відносини та яким надає страхові послуги, відповідно до рівня встановлених/виявлених ризиків над отриманням прибутків або винагород від залучення клієнтів;

- прагнення досягти високих стандартів діяльності у сфері ПВК/ФТ, формування найкращих практик при застосуванні превентивних методів контролю, виявлення та впровадження провідних моделей та технологій у сфері ПВК/ФТ;

- беззаперечне сприяння уповноваженим органам, організаціям та установам, у їх діяльності у сфері ПВК/ФТ.

53. При здійсненні заходів НПК рівень ризику ділових відносин може набувати наступних значень:

«Низький» – результат оцінки Установою ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про низьку ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ;

«Середній» – результат оцінки Установою ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про підвищену ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ;

«Високий» – результат оцінки Установою ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про високу ймовірність використання клієнтом послуг Установи для ВК/ФТ;

«Неприйнятно високий» - підкатегорія високого ризику, який не може бути прийнятий Установою.

54. Вхідні дані та інформаційні джерела для проведення оцінки ризиків ВК/ФТ:

- 1) інформація, отримана з опитувальників клієнтів;
- 2) документи, що містяться в справі клієнта, стосовно належної перевірки;
- 3) додаткова інформація та документи щодо продуктів Установи, якими користується клієнт та операцій, що здійснюються за такими продуктами;
- 4) результати посиленних заходів належної перевірки клієнта;
- 5) історія відносин з клієнтом під час обслуговування;
- 6) інформація/дані, отримані з офіційних та надійних джерел;
- 7) фінансова звітність клієнтів (баланс; звіт про фінансові результати; декларація про майновий стан і доходи з відміткою контролюючого органу України про її отримання - для податкових резидентів України; декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру/декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органу місцевого самоврядування, отриманої, зокрема з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції; податкова декларація/декларації про доходи з відміткою контролюючого органу іноземної країни про отримання — для нерезидентів України; інші документи, що підтверджують джерела походження власних коштів та активів фізичної особи тощо), виписки руху грошових коштів за рахунками клієнтів);
- 8) дані, отримані за результатами проведення аналізу фінансових операцій клієнтів;
- 9) інформація про фінансові операції клієнтів, що підлягають фінансовому моніторингу, яка надається до СУО;
- 10) запити, отримані від СУО (у разі наявності) про надання додаткової інформації, щодо відстеження (зупинення) фінансових операцій клієнта;
- 11) інформація міжнародних та/або міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на боротьбу з легалізацією (відмиванням) коштів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- 12) інформація, що розміщена на офіційному сайті Національного банку України або доведена ним до Установи (у разі наявності);
- 13) інформація правоохоронних органів, що доведена до Установи (у разі наявності);
- 14) бази даних відповідних державних органів, комерційні бази даних тощо;
- 15) інші документи/відомості, які використовує Установа з метою здійснення належної перевірки клієнта;
- 16) інформація, отримана від третьої сторони з використанням інструменту “покладання”;
- 17) інша інформація, використання якої не заборонено вимогами чинного законодавства

України.

55. З метою здійснення заходів щодо присвоєння рівня ризику клієнтам Установа враховує:

- 1) рішення щодо застосування, скасування, внесення змін до санкцій, прийняті Радою національної безпеки та оборони України, введені в дію указом Президента України (далі - санкції РНБОУ);
- 2) перелік осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;
- 3) перелік країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;
- 4) санкції Ради безпеки ООН та її комітетів, Європейського союзу, Європейської комісії, Великої Британії, США, Канади;
- 5) держави, віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон;
- 6) джерела, які використовуються установою для встановлення належності клієнтів до категорії PEPs;
- 7) держави, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України", наявності / відсутності військових конфліктів, терористичних груп та/або організацій на території держави (території);
- 8) інші прийнятні для Установи рішення.

4. ОЦІНКА РИЗИК-ПРОФІЛЮ КЛІЄНТА

56. Складовою оцінки ризик-профілю клієнта є виявлення та оцінка ризику ділових відносин з клієнтом. Оцінка ризик-профілю клієнта є складовою частиною НПК.

57. Відповідальний виконавець здійснює оцінку ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтами до встановлення ділових відносин з клієнтом / проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин. Установа може залучати до системи управління ризиками ВК/ФТ Агентів за умови впровадження належного контролю.

У випадку залучення Установою до верифікації та ідентифікації клієнтів Агентів та осіб, які надають послугу покладання відповідно до умов укладених з ними договорів, такі Агенти та особи за результатами проведення НПК клієнта, базуючись на безпосередньому спілкуванні з клієнтом та виявлених критеріїв ризику ВК/ФТ та/або індикаторів підозрілості фінансових операцій, надають Установі пропозиції щодо оцінки ризику ділових відносин з клієнтами, які зазначаються в Опитувальнику-Анкеті клієнта (Розділ 2), та направляють пакет з оригіналами документів відповідальному виконавцю Установи та/або до підрозділу фінансового моніторингу відповідно до умов укладених з ними договорів. Копії таких документів надаються Установі в електронному вигляді для здійснення Установою підтвердження оцінки/здійснення переоцінки рівня ризику клієнта та прийняття рішення щодо встановлення ділових відносин (проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, укладення відповідних договорів, а також щодо відмови від встановлення ділових відносин / проведення фінансових операцій. Підтвердження Установою оцінки ризику вважається позитивним рішенням Установи щодо встановлення ділових відносин. Встановлення Установою неприйнятно високого рівня ризику є відмовою/заборонаю на встановлення ділових відносин.

Незалежно від залучення до ідентифікації та верифікації клієнтів Агентів та осіб, які надають послугу покладання, Установа у своїй діяльності застосовує пропорційно характеру та масштабу діяльності Установи ризик-орієнтований підхід та принцип "знай свого клієнта" (уключно з отриманням додаткової необхідної інформації для розуміння змісту діяльності клієнта та/або суті фінансової операції) забезпечуючи постійний внутрішній контроль,

моніторинг ділових відносин та своєчасне виявлення операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Установа самостійно визначає критерії ризику ВК/ФТ (за типом клієнта, географічні, видом послуги, типом каналу) та встановлює періодичність оновлення даних про клієнтів залежно від їхнього рівня ризику ВК/ФТ використовуючи правило чотирьох очей.

Установа здійснює оцінку ризику ділових відносин з клієнтом з урахування таких особливостей, які притаманні процесу реалізації страхових продуктів в Установі:

Відповідальний підрозділ	Терміни	Вжиття заходів	Фіксування рівня ризику ВК/ФТ за результатами НПК
Відповідальний виконавець (підрозділи підтримки організації діяльності страхуваними посередниками)	у день отримання від працівників бізнес-підрозділів/Агента/особи, яка надає послугу покладання	розглядають копії документів та зазначені в Опитувальнику-Анкеті клієнта пропозиції щодо оцінки рівня ризику клієнта, аналізують, підтверджують/спростовують/виявляють/ не виявляють притаманні критерії ВК/ФТ та індикатори підозрілості та здійснюють підтвердження оцінки рівня ризику до встановлення ділових відносин, із визначенням відповідних критеріїв ризику, притаманних конкретним діловим відносинам із клієнтом на відповідну дату, або здійснюють переоцінку рівня ризику здійснюють контроль (постконтроль) за правильністю встановленого рівня ризику, якщо оцінку рівня ризику здійснили особи, які були належним чином уповноважені Установою на здійснення такої оцінки. Такий контроль здійснюється до встановлення ділових відносин з клієнтом або в будь-якому випадку не пізніше 5-го числа місяця наступного, за яким була здійснена оцінка.	при встановленні ділових відносин – не пізніше дати встановлення ділових відносин; – при доповненні новими або уточненими даними, актуалізації даних про клієнта - протягом 10 робочих днів від дати прийняття Опитувальника-анкети та/ інших необхідних документів Фіксування здійснюється в Переліку клієнтів/ Анкеті клієнта, а також може здійснюватись в інформаційних системах Установи
Працівники Департаменту фінансового моніторингу	у день отримання повідомлення від працівника бізнес-підрозділу Установи/ Відповідального виконавця/	За умови якщо: - клієнт належить до категорії PEPs; - первинна оцінка на рівні – високий, - клієнт, його КБВ в списках РНБО та/або у Переліку терористів, - виявлені підозри та/або сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних,	при встановленні ділових відносин – не пізніше дати встановлення ділових відносин; – при доповненні новими або уточненими даними, актуалізації даних

	Агента/ особи, яка надає послугу покладання	розглядають копії документів та зазначені в Опитувальнику-анкеті клієнта пропозиції щодо оцінки рівня ризику, аналізують, підтверджують/спростовують/виявляють/ не виявляють притаманні критерії ВК/ФТ та індикатори підозрілості та здійснюють підтвердження рівня ризику до встановлення ділових відносин із визначенням відповідних критеріїв ризику, притаманних конкретним діловим відносинам із клієнтом на відповідну дату, або здійснюють переоцінку рівня ризику. здійснюють регулярний вибірковий контроль (постконтроль) за правильністю встановленого рівня ризику, якщо оцінку рівня ризику здійснили особи, які були належним чином уповноважені Установою на здійснення такої оцінки.	про клієнта - протягом 10 робочих днів від дати прийняття Опитувальника-анкети та/ інших необхідних документів Фіксування здійснюється в Переліку клієнтів/ Анкеті клієнта, а також може здійснюватись в інформаційних системах Установи
Працівники підрозділу внутрішнього аудиту	Згідно у Планом перевірки	на вибірковій основі під час внутрішньої перевірки діяльності Установи на предмет дотримання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ, у тому числі щодо достатності вжитих Установою заходів для забезпечення функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ	у рекомендаціях наданих у довідці про результати перевірки, за наявності

58. Оцінка ризику ділових відносин з клієнтом здійснюється відповідальним виконавцем на підставі наступних критеріїв ризику ВК/ФТ:

- 1) **за типом клієнта** [притаманний правовій формі, структурі власності клієнта, діловій, професійній чи особистій діяльності клієнта та його КБВ];
- 2) **за географічним розташуванням** [притаманний співпраці між установою та клієнтом, який [КБВ якого або вигодоодержувач (вигодонабувач) за договором страхування] пов'язаний із державою (територією), на якій економічні, соціальні, правові чи політичні умови можуть спричинити високий рівень ризику ВК/ФТ];
- 3) **за типом послуги (продукту)** [притаманний відповідній послугі (продукту) Установи];
- 4) **за каналом постачання послуги (продукту)** [притаманний каналу постачання послуги (продукту), тобто тому, яким чином клієнт отримує та використовує послугу (продукт)].

Складові критеріїв ризику ВК/ФТ, визначені Установою в Положенні управління ризиками, з урахуванням:

- критеріїв ризиків, установлених Національним банком у додатку 18 до Положення 107;
- типологічних досліджень СУО;
- результатів національної оцінки ризиків;
- рекомендацій Національного банку.

Особливості оцінки ризику ділових відносин на підставі критеріїв за географічним розташуванням.

Під час оцінки географічного ризику Установа приділяє особливу увагу та обов'язково враховує зв'язок клієнта з:

- 1) державою, що здійснює збройну агресію проти України;
- 2) державами (територіями), що віднесені до офшорних зон;
- 3) державами, що не виконують рекомендації FATF (чорний список), або мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ (сірий список)

Для вивчення сприятливості середовища у країнах світу щодо ВК/ФТ Установою було здійснено дослідження визнаних у міжнародних організацій з питань корупції, тероризму та військових конфліктів.

При проведенні аналізу також було враховано наступні списки/ переліки/ джерела/ показники:

FATF (чорний список)	держави (території), що віднесені до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF (чорний список) https://www.fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html *заборонено проводити будь-які операції на виконання договорів/платіжних документів в яких: 1) контрагенти, 2) вантажовідправники/вантажоотримувачі, 3) інші учасники договору на користь/від імені яких укладений договір зареєстровані в Ірані або КНДР.
FATF (сірий список)	держави (території), що мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ відповідно до заяв FATF https://www.fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html
EU	держави (території), що визначені Європейською комісією як країни із слабкими режимами ПВК/ФТ https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/high-risk-third-countries-and-international-context-content-anti-money-laundering-and-countermeasures_en
Офшор	держави (території), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон Розпорядження КМУ від 23.02.2011 №143-р
ПКУ	Перелік держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України
ТІ	держави (території), яким притаманний підвищений ризик корупції https://cpi.ti-ukraine.org
ІЕР	держави (території), яким притаманний підвищений ризик фінансування тероризму https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2024
Секторальні санкції	Держави (території), до яких застосовано секторальні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до рішень РНБОУ, введених в дію Указами Президента https://drs.nsd.gov.ua/actions/sectoral

Матриця оцінки рівня ризику за географічним критерієм, з урахування вищезазначених факторів зазначена в Додатку №1.

59. Рівень ризику ділових відносин з клієнтом встановлюється на основі оцінки всіх визначених критеріїв, за результатами врахування яких присвоюється рівень ризику:

- 1) **Неприйнятно високий** [підкатегорія високого ризику, який є максимально високим ризиком, що не може бути прийнятий Установою];
- 2) **Високий**;
- 3) **Середній**;
- 4) **Низький**.

60. Відповідальний виконавець, у разі відсутності критеріїв ризику і відсутності підозр, установлює низький ризик стосовно ділових відносин з клієнтами, які користуються послугами Установи з низьким рівнем ризику ВК/ФТ.

61. Відповідальний виконавець на постійній основі вживає заходів щодо виявлення критеріїв ризику ВК/ФТ, притаманних діловим відносинам з клієнтом, аналізуючи інформацію, отриману за результатами здійснення НПК у наступних випадках:

- 1) **оцінка** – на етапі встановлення ділових відносин (але не пізніше);
- 2) **переоцінка** – в процесі актуалізації даних про клієнта (отриманих та існуючих документів, даних та інформації про нього) (здійснюється у порядку визначеному розділом VIII Правил здійснення належної перевірки клієнтів Установи)/у разі виявлення нових притаманних діловим відносинам (фінансовим операціям без встановлення ділових відносин) з клієнтом критеріїв ризику - **не пізніше 15 дня місяця, наступного за місяцем, у якому було виявлено новий критерій ризику.**

Внесення інформації щодо зміни рівня ризику клієнта, має відбуватися:

- якщо рівень ризику змінився за результатами повторної актуалізації – у день внесення змін до анкети клієнта;
- у разі виявлення нових притаманних діловим відносинам (фінансовим операціям без встановлення ділових відносин) з клієнтом критеріїв ризику - не пізніше 15 дня місяця, наступного за місяцем, у якому було виявлено новий критерій ризику.

Оцінка/переоцінка ризику ділових відносин проводиться по відношенню до всіх клієнтів Установи.

62. Встановлення рівня ризику клієнта за критеріями ризику проводиться для наступних категорій клієнтів:

- юридичні особи;
- фізичні особи – підприємці;
- фізичні особи.

Якщо загальна страхова премія за договором страхування не перевищує 40 000 гривень, в розрахунку рівня ризику ділових відносин з таким клієнтом приймає участь лише такий показник ризиковості як наявність в списках РНБО та/або у Переліку терористів.

Тобто, у разі укладання договорів страхування за якими загальна страхова премія не перевищує 40 000 гривень, рівень ризику клієнта не встановлюється, оскільки належна перевірка клієнта відповідно до законодавства не здійснюється. Обов'язковою умовою для цього є встановлення за результатами базових заходів контролю в процесі здійснення переддоговірної діяльності та укладання договору страхування наступних обставин:

- клієнт (його КБВ) відсутній в списках РНБО та/або у Переліку терористів;
- відсутності підозри (очевидних ознак підозрілості);
- немає сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних клієнта.

У разі невиконання хоча б однієї з зазначених умов застосовуються заходи належної перевірки клієнта та визначається рівень ризику відповідно до внутрішніх документів Установи.

З урахуванням незначного розміру страхових премій за такими договорами та обмеженого характеру ділових відносин, Установа виходить з того, що такі операції за своєю суттю не створюють підвищених ризиків використання послуг Установи з метою ВК/ФТ. Відповідно, рівень ризику за такими клієнтами не формалізується в інформаційних системах Установи та регулюється положеннями цього документа із дотриманням принципу ризик-орієнтованого підходу та пропорційності.

Примітка: У разі відсутності технічної можливості реалізації в інформаційних системах Установи функціоналу, що дозволяє не встановлювати та/або не зберігати рівень ризику для зазначеної категорії клієнтів (зі страховими преміями до 40 тис грн) , такий рівень ризику тимчасово встановлюється на рівні «низький» виключно з технічною метою, без зміни суті підходу до оцінки ризику, до моменту внесення відповідних змін в алгоритми функціонування інформаційних систем.

63. Порядок встановлення рівня ризику клієнтам за критеріями по ТИПУ КЛІЄНТА та ЗА ГЕОГРАФІЧНИМИ критеріями:

ВІДМОВА ВІД ВСТАНОВЛЕННЯ (ПІДТРИМАННЯ) ДІЛОВИХ ВІДНОСИН\ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОПЕРАЦІЇ (НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ РИЗИК)	ДІЇ
<p>Якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим або виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені</p> <p>Ненадання клієнтом необхідних для здійснення належної перевірки клієнта документів чи відомостей</p> <p>Подання клієнтом чи його представником недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману</p> <p>Якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим</p> <p>Клієнтів (осіб), щодо яких за результатами вивчення підозрілої діяльності клієнта є <u>обґрунтовані підозри</u> про здійснення ними операцій ВК/ФТ, інших злочинів</p> <p>Установа має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції (Індикатори підозрілості фінансових операцій зазначені у Додатку 3)</p> <p>Неможливості виконувати визначені Законом обов'язки або мінімізувати виявлені ризики, пов'язані з таким клієнтом або фінансовою операцією</p> <p><u>Перелік осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі - Перелік):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - клієнтом є фізична особа, що включена до Переліку; - клієнтом є юридична особа, що включена до Переліку; - клієнтом є фізична особа, яка діє від імені особи, що включена до Переліку; - клієнтом є юридична особа, яка діє від імені особи, що включена до Переліку; <p>- клієнтом є юридична особа, якою прямо або опосередковано володіють або кінцевими бенефіціарними власниками (КБВ) чи посадовими особами органів управління яких є особи, включені до Переліку.</p> <p>Якщо місце проживання (перебування, реєстрації) клієнта у</p>	<p>1. Негайне повідомлення відповідального працівника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зазначається короткий опис суті та достатності підстав для подання інформації відповідальному працівнику; - додаткова інформація про операцію (в раз наявності); - особи, причетні до проведення цієї операції та наявна інформація про них; - копії документів які стосуються фінансових операцій; - копії документів, які стосуються належної перевірки осіб.

<p>країні: <u>Корейська Народно-Демократична Республіка, Ісламська Республіка Іран, Республіка Судан, Сирія, Республіка Союзу М'янма, Куба</u></p> <p>Якщо юридичні особи, які мають відповідну реєстрацію чи місцезнаходження в державі, щодо якої наявна достовірна публічна інформація про те, що вона є <u>самопроголошеною, не визнається Україною, або на тимчасово окупованій/не підконтрольній Україні території.</u></p> <p>Не здійснювати фінансові операції клієнтів – юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців у разі, якщо учасником є особа, яка має відповідну реєстрацію чи місцезнаходження в державі, або має рахунок, відкритий у фінансовій установі, зареєстрованій в державі, щодо якої наявна достовірна публічна інформація про те, що вона є самопроголошеною, не визнається Україною <u>(Самопроголошені/не визнаються Україною: Придністровська Молдавська Республіка. Південна Осетія. Абхазія. Нагірно-Карабаська Республіка. Косово)</u></p> <p>Якщо клієнти, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України - <u>російська федерація/республіка білорусь, крім фізичних осіб, які мають чинну посвідку на постійне проживання на території України.</u></p> <p>Якщо клієнтів-юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни держави, що здійснює збройну агресію проти України (крім громадян такої держави, яким надано статус учасника бойових дій після 14 квітня 2014 року), та/або особи, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України (дане обмеження не застосовується за умови надання Товариству щодо громадянина держави агресора чинної посвідки на постійне проживання в Україні).</p> <p>Якщо клієнти, які є юридичними особами - резидентами держави, що здійснює збройну агресію проти України - <u>Російська Федерація/Республіка Білорусь.</u></p> <p>Якщо клієнтів, засновником (учасником, акціонером) або власником яких прямо чи опосередковано через інші юридичні особи (трасти, інші подібні правові утворення) є держава, що здійснює збройну агресію проти України - <u>Російська Федерація/Республіка Білорусь</u></p> <p>Якщо до клієнта застосовані <u>санкції РНБОУ</u> відповідно до Закону України «Про санкції» що стосуються заборони на встановлення ділових контактів.</p>	
<p><u>Клієнтів (осіб), щодо яких є підстави вважати, що вони є компанією – оболонкою (фіктивна компанія):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> місцезнаходженням юридичної особи є вигадана адреса 	<p>2. В разі виявлення відповідних критеріїв ризику з метою</p>

<ul style="list-style-type: none"> • адреса місцезнаходження юридичної особи збігається з адресою масової реєстрації платників податків (за винятком адрес розміщення бізнес-центрів) • КБВ юридичної особи є керівником, бухгалтером або підписантом • місцем реєстрації власників істотної участі / КБВ є держава (юрисдикція), що віднесена КМУ до переліку офшорних зон або законодавством якої передбачено механізм номінальної / довірчої власності • керівником юридичної особи є особа: <ul style="list-style-type: none"> - яка належить до соціально вразливих верств населення (студенти, пенсіонери, перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку) - із специфічним соціальний статусом (малозабезпечені, жебраки) - молодого (до 20 років) чи похилого віку (після 75 років) - яка зареєстрована на непідконтрольній Україні території (тимчасово окупована територія у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополь) • юридична особа не має (у власності або користуванні) виробничих потужностей / торговельно-складських приміщень, інших активів, необхідних для ведення задекларованої господарської діяльності, або обсяги господарської діяльності неспівставні з обсягами наявних активів • кількість працівників (у тому числі таких, що працюють за цивільно-правовими угодами, зокрема договорами підряду) юридичної особи не відповідає виду та обсягам її діяльності • КБВ юридичної особи є учасником багатьох інших юридичних осіб, у деяких є керівником та/або бухгалтером/підписантом (уповноваженим на підставі акта юридичної особи, договору та довіреності) • у статуті юридичної особи наявні обмеження повноважень керівника, який є КБВ (за умови володіння КБВ часткою в розмірі більше 50 відсотків статутного капіталу цієї юридичної особи); • вчинення правочинів або звернення третьої особи за довіреністю у зв'язку з обмеженою дієздатністю КБВ, позбавленням волі або проходженням військової служби; • наявні факти неоднозначної зміни КБВ та/або керівника юридичної особи, та/або зміни найменування юридичної особи за відсутності ознак економічної доцільності таких змін • наявність інформації про реєстрацію юридичної особи за викраденими, втраченими документами або документами осіб, які померли або яких не існує • місцезнаходженням юридичної особи є квартира за адресою, що є місцезнаходженням іншої юридичної особи, учасник(и) яких не є власниками або асоційованими особами власника такої квартири • юридична особа переважно використовує такі засоби розрахунків: вексель, бартер, відступлення прав вимоги тощо 	<p>підтвердження/спростування того, що потенційний клієнт є компанією-оболонкою, зобов'язана отримати та проаналізувати додаткові документи та/або інформацію, що можуть уточнити/роз'яснити наявність/відсутність відповідних підстав для підозри установи, наприклад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) про фінансову звітність, підтверджену незалежним зовнішнім аудитом, яка розкриває суть та зміст фінансових операцій, що здійснюються клієнтом, та дає змогу встановити відповідність прибутку (доходу) / обороту його господарській діяльності; 2) що підтверджують фактичний рух товарів, надання послуг, виконання робіт під час здійснення господарської діяльності; 3) що підтверджують ведення господарської діяльності основними контрагентами потенційного клієнта; 4) що підтверджують сплату податку на прибуток (доходи); 5) що підтверджують найм осіб на умовах трудового договору (договору про найм персоналу або договору про надання послуг аутсорсингу), до посадових обов'язків яких належить організація та забезпечення здійснення господарської діяльності, з урахуванням відповідності
--	---

<p>(за умов відсутності таких операцій у видах діяльності);</p> <ul style="list-style-type: none"> • наявність інформації про відкриті кримінальні провадження з розслідуванням злочинів у сфері господарської діяльності щодо власника істотної / контролера або юридичної особи, її керівників та/або представників • наявність інформації про вплив та координацію дій третіми особами на прийняття рішень КБВ стосовно господарської діяльності юридичної особи • невизначеність, необізнаність КБВ у питаннях планування подальшої господарської діяльності юридичної особи, її стратегічних цілей, розподілу та використання дивідендів; • наявна інформації про неодноразове обмеження прав власника істотної участі / контролера юридичної особи та/або самої юридичної особи щодо розпорядження грошовими коштами, розміщеними на його/її рахунку(ах), виконання банком арешту коштів, що зберігаються на рахунку клієнта — юридичної особи, зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) клієнта — юридичної особи за ініціативою банків / спеціально уповноваженого органу • невідповідність кола спілкування або комунікативного рівня спілкування (у тому числі переважно використання шаблонних мовних конструкцій із посиланням на законодавчі акти для ухилення від надання чітких відповідей) власника істотної участі / КБВ щодо змісту та виду діяльності юридичної особи; • наявна інформація, що юридична особа не виконує законодавчих вимог щодо подання звітності до фіскальних органів / органів статистики • немає доходів або вони формуються переважно за рахунок непрофільних (неосновних) видів діяльності; • операційні грошові потоки від'ємні протягом останніх кількох років та/або бізнес фінансується переважно за рахунок фінансової допомоги; • юридична особа переважно використовує такі засоби розрахунків: вексель, бартер, відступлення прав вимоги тощо (за умов відсутності таких операцій у видах діяльності); • наявна інформація, що власник істотної участі / контролер юридичної особи не здійснював дій щодо реєстрації юридичної особи та реєстрація юридичної особи відбулася без його відома; • наявні факти зміни КБВ або керівника юридичної особи, який належав/належить до публічних осіб • наявність значних зовнішніх та/або внутрішніх довгострокових запозичень від фізичних та/або юридичних осіб (крім банків), які не входять до структури власності, у тому числі не зазначені її КБВ (крім облігацій) 	<p>таких обов'язків виду діяльності потенційного клієнта, обсягам його фінансових операцій;</p> <p>б) що підтверджують наявність виробничих/офісних приміщень, інших активів, достатніх для ведення потенційним клієнтом відповідного виду господарської діяльності (правовстановлюючий документ або договір оренди приміщення/устаткування);</p> <p>7) що підтверджують наявність офісних приміщень у потенційного клієнта за адресою масової реєстрації.</p> <p>Перелік вищезазначених документів/інформації не є вичерпним.</p> <p>Якщо отримані установою документи та/або інформація не є достатніми для спростування установою того, що потенційний клієнт є компанією-оболонкою (а також, якщо потенційний клієнт відмовив установі в наданні необхідних для аналізу документів/інформації), то установа встановлює таким потенційним діловим відносинам з клієнтом неприйнятно високий ризик та діє відповідно до вимог статті 15 Закону про ПВК/ФТ.</p>
--	--

ВИСОКИЙ РИЗИК (НЕОБХІДНО ПОГОДЖЕННЯ ПІДРОЗДІЛУ ФМ)

ДІІ

<p>- клієнти, щодо яких Установою під час здійснення моніторингу фінансових операцій із застосуванням ризик-орієнтованого підходу за результатами перевірки джерела коштів встановлено, що джерело коштів, пов'язаних з фінансовою операцією такого клієнта, походить з держави, що здійснює збройну агресію проти України (<u>російська федерація/республіка білорусь</u>);</p>	<p>Необхідно надіслати документи по клієнту відповідальному працівнику до встановлення ділових відносин для обрання посиленних заходів належної перевірки клієнта, встановлення рівня ризику та отримання дозволу на встановлення ділових відносин</p>
<p>- клієнти, які є громадянами держави, що здійснює збройну агресію проти України (<u>російська федерація/республіка білорусь</u>) (крім громадян такої держави, яким надано статус учасника бойових дій після 14 квітня 2014 року) і які мають чинну посвідку на постійне проживання на території України.</p>	
<p>- клієнти-юридичних осіб, КБВ є громадяни держави, що здійснює збройну агресію проти України (крім громадян такої держави, яким надано статус учасника бойових дій після 14 квітня 2014 року), та/або особи, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України, <u>за умови надання Товариству щодо громадянина держави агресора чинної посвідки на постійне проживання в Україні.</u></p>	
<p>- клієнти, стосовно яких з ЄДР виключено інформацію про КБВ юридичної особи або внесено відмітку про визнання НБУ структури власності юридичної особи непрозорою</p>	
<p>- юридичні особи, власники яких мають частку в їх статутному капіталі 10% і більше, є резидентами <u>російської ведерації/ республіки білорусь</u>;</p>	
<p>- юридичні особи, якими володіють юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства <u>Російської Федерації/Республіки Білорусь</u>, з часткою більше 10%</p>	
<p>- клієнти, які здійснюють передачу (отримання) активів до (з) України, використовуючи депозитарні установи, банки, інші фінансові установи та небанківських надавачів платіжних послуг, місцем перебування та/або реєстрації яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України (<u>російська федерація/республіка білорусь</u>)</p>	
<p>До клієнта застосовані <u>санкції РНБОУ</u> інші, ніж санкція «заборона на встановлення ділових контактів»</p>	
<p>Клієнтом є юридична особа, до КБВ якої застосовані <u>санкції РНБОУ</u></p>	
<p>Іноземні публічні діячі, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи</p>	
<p>Клієнти, місце проживання (перебування, реєстрації) яких є країна, що віднесена в Додатку 1 до високого рівня ризику.</p>	
<p><u>Сфера діяльності клієнта пов'язана з:</u></p> <p>- проведенням азартних ігор, лотарей, в тому числі в Інтернеті;</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - віртуальними активами (є постачальником послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів); - фінансуванням, виготовленням та/або торгівлею зброєю, боєприпасами, військовою технікою та військовими машинами (її частинами) 	
<p>Кошти клієнта або КБВ заморожені або заарештовані у зв'язку з кримінальними провадженнями, пов'язаними із відмивання коштів/фінансування тероризму</p>	
<p><u>За поведінкою клієнта:</u></p> <p>1) фінансові операції клієнта є складними, незвично великими для його діяльності або не відповідають фінансовому стану;</p> <p>2) є підстави вважати, що клієнт застосовує дроблення фінансової операції;</p> <p>3) є підстави вважати, що наявне регулярне здійснення клієнтом фінансових операцій щодо ініціювання/отримання переказів коштів - здійснення (проведення) одним ініціатором (платником) / отримувачем п'яти і більше разів на добу переказу коштів (крім переказів, визначених частиною вісімнадцятою статті 14 Закону про ПВК/ФТ) з метою уникнення певних порогових значень/вимог, визначеним законодавством з питань ПВК/ФТ;</p> <p>4) клієнт невинувато затягує строки надання інформації для здійснення НПК установою, намагається якомога більше приховати від установи деталі щодо своєї ділової діяльності.</p>	
<p>Кошти клієнта або КБВ заморожені або заарештовані у зв'язку з кримінальними провадженнями, пов'язаними із ВК/ФТ</p>	
<p>Установа неодноразово інформувала СУО про фінансові операції клієнта у зв'язку із своїми підозрами</p>	
<p>Клієнтів (осіб), щодо яких в установи є підозра про здійснення ними операцій ВК/ФТ, учинення інших злочинів</p>	
<p>Клієнти, які здійснюють фінансові операції із залученням контрагентів із держав, що не виконують рекомендації FATF, що супроводжується підвищеним рівнем ризику</p>	
<p><u>Клієнтів (осіб), щодо яких в установи є підозра стосовно їх належності до компаній-оболонок (здійснення ними фіктивної діяльності)</u></p>	

СЕРЕДНІЙ РИЗИК	ДІЇ
<p>Держава (територія) резидентності, громадянства, реєстрації, <u>місцезнаходження клієнта, його КБВ,</u> ключових контрагентів клієнта\у якій здійснюється основна господарська діяльність клієнта\держави (територія) походження клієнта, його КБВ та державу (територію), у якій вони мають суттєві особисті або ділові зв'язки: <u>є країна, яка відповідно до Додатку 1, має середній рівень ризику</u></p>	<p>Клієнту встановлюється середній ризик. Якщо виявлені розбіжності між відомостями про КБВ клієнта, які містяться в ЄДР та інформацією про КБВ, отриманою в результаті</p>

	здійснення НПК необхідно негайно надіслати документи по клієнту відповідальному працівнику.
<p><u>За видом діяльності клієнта:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • надає юридичні, консалтингові, бухгалтерські послуги або послуги із заснування суб'єктів господарювання та подальшого здійснення ними діяльності, відкриття рахунку в банку від свого імені для здійснення фінансових операцій клієнта • послуги інкасації • діяльність, якій притаманний високий рівень обігу готівки (наприклад, пункти обміну валют, крім банків) • торгівля нерухомістю, предметами розкоші, антикваріатом, товарами мистецтва • торгівля дорогоцінними металами та камінням • діяльність, пов'язана із виробництвом та/або торгівлею матеріалами ядерних реакторів; • діяльність пов'язана з професійними спортивними клубами (у т. ч. міжнародними спортивними організаціями); • послуги з перестраховання; • посередницькі послуги з торгівлі іноземною валютою (наприклад, дилери Forex) • послуги, які важко документально підтвердити, що вони насправді були надані (наприклад, рекламні, маркетингові, консалтингові послуги, послуги з дослідження ринку, розроблення та обслуговування ІТ-рішень) • інвестиційні послуги та допоміжні інвестиційні послуги [за винятком випадків, коли постачальник послуг ліцензований та є об'єктом нагляду з питань ПВК/ФТ з боку відповідного наглядового органу держави (крім держав, віднесених до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF (чорний список), та які мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ відповідно до заяв FATF (сірий список)]; • торгівля бінарними опціонами • є неприбутковою організацією, здійснює благодійну діяльність, діяльність релігійних організацій, політичних партій (крім ОСББ) • виробництво та/або торгівля фармацевтичними продуктами або наркотичними речовинами (прекурсорами); • видобуток руд та/або дорогоцінного каміння; • видобуток сирової нафти, природного газу та/або виробництво нафтопродуктів; • види діяльності, які передбачають отримання спеціальних дозволів на користування надрами в межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони; • державні закупівлі • попередня діяльність та професійний досвід клієнта суттєво відрізняються від того, що клієнт планує здійснювати, 	

використовуючи послуги установи	
<p><u>КБВ клієнта здійснює діяльність, що характеризується високим ризиком корупції, зокрема:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - виробництво та/або торгівля фармацевтичними продуктами або наркотичними речовинами (прекурсорами); - виробництво та/або торгівля зброєю, боєприпасами, військовою технікою та військовими машинами (її частинами); - видобуток руд та/або дорогоцінного каміння; видобуток сирової нафти, природного газу та/або виробництво нафтопродуктів; - види діяльності, які передбачають отримання спеціальних дозволів на користування надрами в межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони; - державні закупівлі. 	
<p><u>Період діяльності юридичної особи з дати державної реєстрації менший ніж півроку (6 місяців)</u></p>	
<p><u>За правовою формою заснування, структурою власності:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) суб'єкт господарювання є новим клієнтом установи, з дати встановлення ділових відносин з яким не пройшло три місяці; 2) клієнт випускає або має право випускати акції на пред'явника (пайові цінні папери); 3) юридична особа, структура власності або контролю якої чи членства в якій є незвично складними; 4) в управлінській структурі або структурі власності клієнта є елемент номінального управління / власності; 5) у структурі власності клієнта наявні довірчі (трастові) відносини. 	
<p><u>Наявна інформація про клієнта дає підстави підозрювати, що клієнт може бути компанією-оболонкою.</u></p>	
НИЗЬКИЙ РИЗИК	ДІІ
<p>- відсутні критерії ризику та підозри (звичайні операції та послуги, які відповідають фінансовому стану та ризик-профілю клієнта)</p>	<p>Клієнту встановлюється низький рівень ризику</p>

Особливості врахування в рівні ризику за типом клієнта критерія, що клієнт є РЕР, членами їх сімей та особами, пов'язаними з РЕР.

Національним публічним діячам та особам, які виконують визначні публічні функції в міжнародних організаціях, членам їх сімей та особам, пов'язаним з такими політично значущими особами, а також клієнтам кінцевими бенефіціарними власниками яких є зазначені особи, рівень ризику встановлюється на підставі ризик-орієнтованого підходу з врахуванням вимог чинного законодавства у сфері ПВК/ФТ, нормативно-правових актів Національного банку України.

Оцінка ризику таких клієнтів здійснюється з урахуванням загальної оцінки ризику клієнта та окремої оцінки ризику, пов'язаного зі статусом РЕР. Порядок урахування статусу політично значущої особи (РЕР), члена її сім'ї або особи, пов'язаної з РЕР, під час оцінки ризику клієнта, визначений в Додатку 5.

64. Фактори, що понижують настання негативних наслідків:

1) укладання обов'язкових за законодавством договорів страхування, які виключають можливість для Установи бути залученою клієнтом до протиправних дій, що можуть бути пов'язані з легалізацією коштів, фінансуванням тероризму, фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, які здійснюється відповідно до закону, умови і порядок якого визначаються відповідними нормативно-правовими актами, в тому числі види страхування, за якими страхується відповідальність страхувальника – клієнта страхової компанії та договори страхування не передбачають отримання страхувальником страхового відшкодування, адже виплата здійснюється потерпілим особам, яким страхувальником була завдана шкода;

2) клієнтів, які здійснюють звичайні фінансові операції на суми та в обсязі, що мають раціональне обґрунтування;

2) суб'єктів господарювання, що ведуть звичайну господарську діяльність, сплачують податки, стосовно яких в установи відсутні підозри щодо ВК/ФТ або ознаки фіктивності;

3) «історія клієнта» - клієнт є постійним (з яким укладаються договори страхування не менше, ніж протягом 2-х років поспіль), протягом яких клієнт не демонстрував підозрілу поведінку та фінансові операції якого не містили індикатори підозрілості фінансових операцій, а також:

- клієнту не було відмовлено у виплаті страхового відшкодування за ознаками шахрайства.

65. Відповідно до Звіту про проведення національної оцінки ризиків, клієнти з найменшим ризиком:

- об'єднання співвласників багатоквартирного будинку;

- емітенти, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на міжнародно визнаних біржах зобов'язані публічно розкривати відомості про КБВ, або є дочірніми підприємствами чи представництвами таких емітентів;

- підприємства житлово-комунального господарства, провайдери доступу до мережі Інтернет та до послуг телебачення, з якими установи укладають договори про приймання регулярних платежів від фізичних осіб на незначні суми, за умови, якщо такі договори передбачають безготівкове перерахування прийнятих коштів виключно на рахунок клієнта, відкритий в банку;

- органи державної влади України, фонди соціального страхування, органи місцевого самоврядування;

- міжнародні установи чи організації, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

- установи, органи, офіси або агентства Європейського Союзу;

- дипломатичні представництва іноземної держави члена Організації економічного співробітництва та розвитку, акредитовані в Україні в установленому порядку.

66. Клієнти, які відносяться до цієї зони потребують особливої уваги з боку установи у зв'язку з притаманними їм високими ризиками ВК/ФТ. Дана категорія включає:

- Політично значущі особи, члени їх сім'ї та особи, пов'язані з політично значущими особами;
- Громадські об'єднання;
- Неприбуткові (релігійні, благодійні) організації;
- Політичні партії;
- щодо яких є підозра/сумнів про здійснення ними операцій ВК/ФТ, підозра належності клієнтів до компаній-оболонок (компаній з ознаками фіктивності), а також підозра/сумнів про здійснення інших злочинів;
- які проводять операції з віртуальними активами. Зважаючи на відсутність в Україні належного законодавчого регулювання та відповідно адекватного нагляду та контролю на ринку віртуальних активів, зокрема у сфері фінансового моніторингу, ризик здійснення операцій з віртуальними активами з метою ВК/ФТ залишається високим, що вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу особливої уваги та посиленого контролю за такими операціями;
- здійснюють фінансові операції у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (юрисдикції), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому в зазначеній державі (юрисдикції), в тому числі держав, віднесених Кабінетом Міністрів України до офшорних зон;
- проводять великомасштабні операції з готівковими коштами.

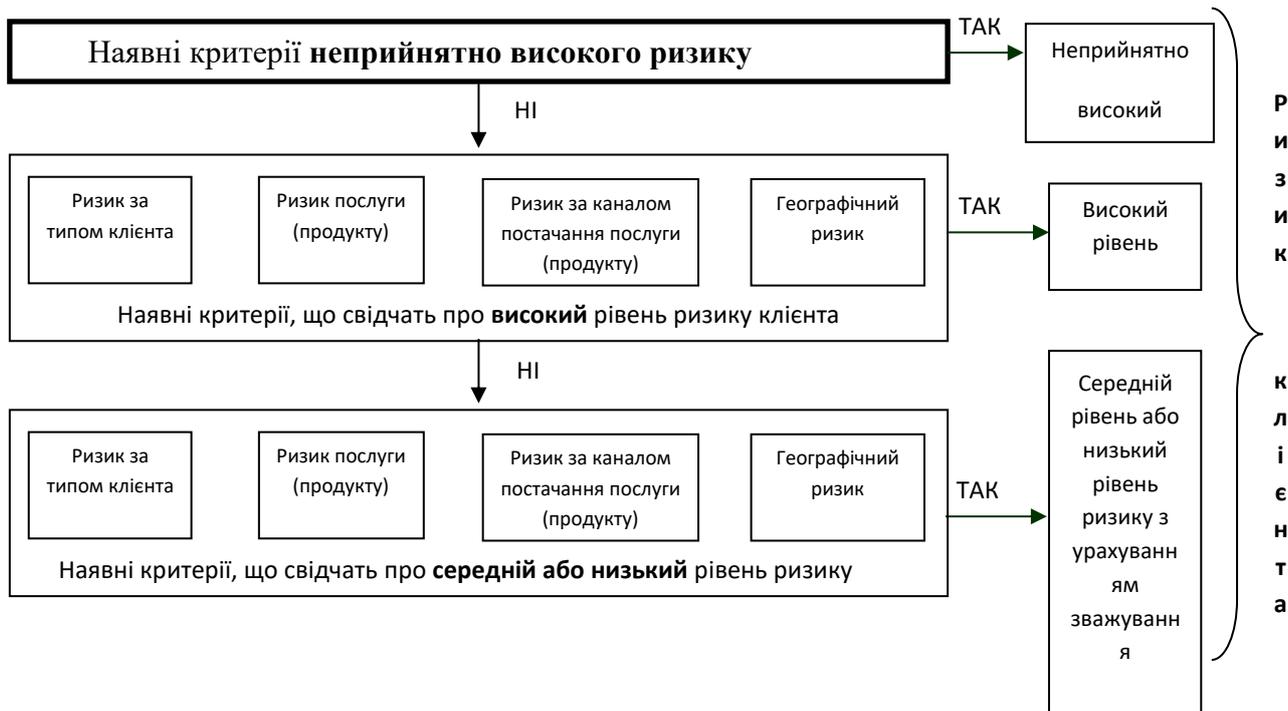
67. Критерії ризику за типом послуги (продукту) (види страхування, яким притаманний підвищений ризик):

- визначаються в Методиці оцінки страхових продуктів АТ «СГ «ТАС» (приватне) та притаманних їм ризиків ПВК/ФТ (Додаток 4 до цього Положення).

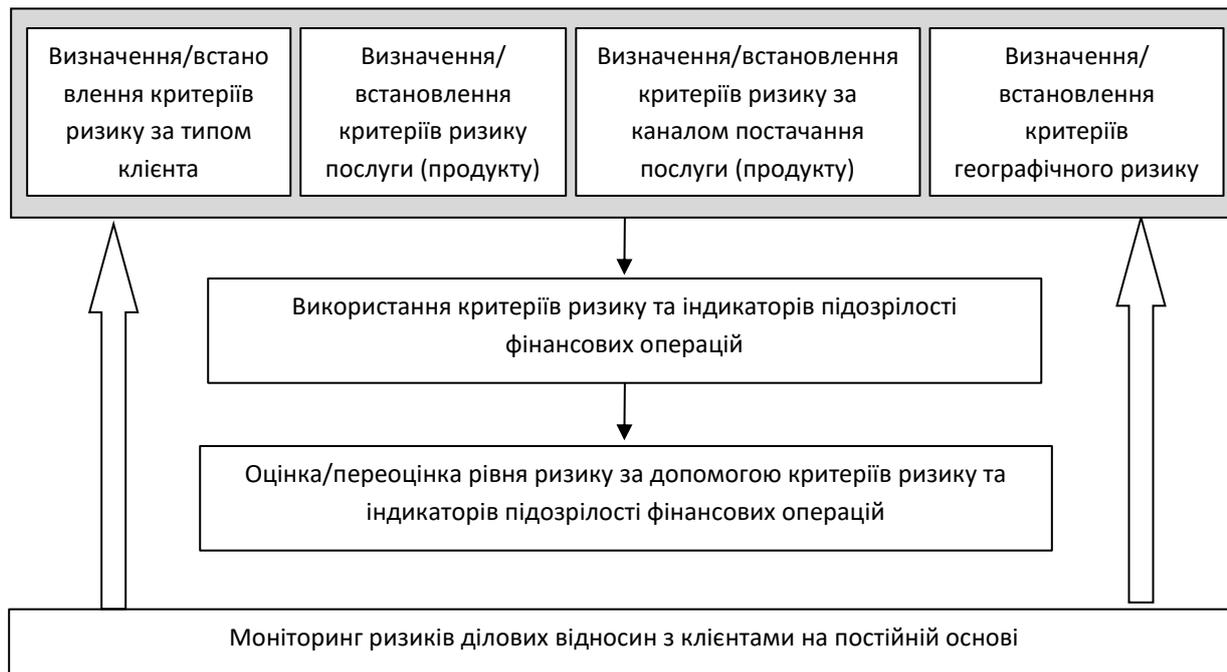
68. Критерії ризику за каналом постачання послуги (продукту) (фактори, що підвищують ризик)

- до процесу ідентифікації та верифікації клієнта залучені агенти, що не є СПФМ;
- установа використала інструмент покладання для ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта);
- надання фінансових послуг ґрунтується на технологічних рішеннях, що певним чином обмежують можливості установи в частині управління процесом, оперативності прийняття рішень.

Методика визначення рівня ризику за критеріями ризику «Канал / спосіб надання (отримання) послуг» зазначена в Додатку №7.

69. Алгоритм (модель) проведення оцінки / переоцінки ризику ділових відносин з клієнтами:

При визначенні загального показника рівня ризику клієнта враховується результат виявлення критеріїв/ оцінки ризиків за кожною групою критеріїв / ризиків: за типом клієнта та географічним ризиком, за типом послуги (продукту) , за типом каналу постачання послуги (продукту). Якщо хоч за одним із зазначених груп критеріїв встановлено «неприйнятно високий» рівень ризику або «високий» рівень ризику – загальний рівень ризику клієнта встановлюється як «неприйнятно високий» або «високий» відповідно. Якщо рівня ризику щодо клієнтів, які є РЕР, членами їх сімей та особами, пов’язаними з РЕР, визначений як «середній» - то загальний рівень ризику такого клієнта буде не нижче «середнього».

Якщо за кожним із зазначених груп критеріїв встановлено виключно «низький» або «середній» рівень ризику (крім випадків визначення «середнього» рівня ризику по РЕР), то показнику «низький» встановлюється 1 бал, «середній» - 2 бали. Після чого здійснюється зважування:

- по групі критеріїв «по типу клієнта та за географічним ризиком» - 30%,
- по критеріях «за типом послуги (продукту)» - 50%,
- по критеріях «за типом каналу постачання послуги (продукту)» - 20%,

Розрахунок здійснюється за такою формулою:

$$\text{Загальний показник рівня ризику Клієнта} = \Sigma (\text{Оцінка по групі в балах} \times \text{Вага групи})$$

Для визначення загального рівня ризику Клієнта застосовується така шкала:

Загальний рівень ризику клієнта	Порядок застосування	Інтегральний показник за результатом зважування
неприйнятно високий	хоч за одним із груп критеріїв встановлено рівень ризику «неприйнятно високий»	-
високий	хоч за одним із груп критеріїв встановлено рівень ризику «високий»	-
середній	визначення «середнього» рівня ризику по ознаці РЕР	-
середній	зважування	1,51 - -2,00
низький	зважування	1,00-1,50

Обґрунтування застосування зважування факторів при оцінці загального ризику клієнтів

З метою забезпечення об'єктивності та повноти оцінки ризику ділових відносин з клієнтами Товариство застосовує скорингову модель, що передбачає зважування результатів оцінки за окремими групами критеріїв ризику.

Застосування зважування ґрунтується на принципах ризик-орієнтованого підходу, відповідно до яких оцінка ризику здійснюється з урахуванням як ймовірності виникнення ризику, так і потенційної можливості його реалізації.

У межах діяльності Установи, яка є страховиком з ліцензіями за класами страхування 1-18 (без страхування життя) - визначальним фактором можливості використання Установи у схемах легалізації (відмивання) доходів є характеристика страхового продукту, включаючи його економічну сутність, умови укладення, виконання та припинення договору страхування, а також порядок здійснення страхових виплат.

З огляду на зазначене, група критеріїв «за типом послуги (продукту)» відображає потенційну можливість реалізації ризиків ВК/ФТ та має визначальний вплив на загальний рівень ризику клієнта.

Інші групи критеріїв, зокрема «за типом клієнта та географічним ризиком» та «за типом каналу постачання послуги (продукту)», характеризують переважно ймовірність виникнення ризику та особливості взаємодії з клієнтом.

Застосування зважування забезпечує:

- врахування специфіки діяльності Товариства як страховика;

- диференціацію впливу окремих факторів на загальний рівень ризику;
- формування обґрунтованого та пропорційного рівня ризику ділових відносин.

При цьому застосування зважування не впливає на визначення випадків підвищеного ризику, оскільки у разі встановлення високого або неприйнятно високого рівня ризику за будь-якою групою критеріїв загальний рівень ризику клієнта визначається як високий або неприйнятно високий відповідно, незалежно від результатів зважування.

Застосована модель відповідає принципам ризик-орієнтованого підходу та забезпечує належний рівень виявлення, оцінки та управління ризиками ВК/ФТ з урахуванням характеру діяльності Товариства.

70. Якщо за результатами здійсненої оцінки / переоцінки ризику ділових відносин з клієнтом, клієнту визначається «високий» рівень ризику, обов'язково складається дозвіл від керівника Установи на встановлення / продовження ділових відносин з клієнтом «високого» рівня ризику за формою наведеною **Додатком 2** Положення управління ризиками.

Керівником Установи в цьому розумінні може бути відповідальний працівник або Голова Правління Установи.

Документ, який надається керівнику для отримання дозволу, повинен бути достатнім для всебічного розуміння керівником притаманних ризиків та подальшого прийняття ним виваженого рішення, та містити перелік інформації щодо клієнта та ризику ділових відносин із ним / разової фінансової операції на значну суму, зокрема:

- назва клієнта/ПІБ клієнта;
- ЄДРПОУ/ПІН;
- опис критеріїв високого ризику;
- характер ділових відносин;
- розмір та характер фінансової операції.

Відповідальний працівник має право проводити процедуру ескалації на Голову Правління Установи та/або Комітет з фінансового моніторингу (в разі наявності) з метою прийняття відповідного рішення, застосовуючи ризик-орієнтований підхід.

5. ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ОБМЕЖЕННЯ ТА/АБО ЗНИЖЕННЯ ДО ПРИЙНЯТНОГО РІВНЯ ВИЯВЛЕНИХ РИЗИКІВ ВК/ФТ

71. Внутрішня система управління ризиками спрямована на зменшення ризиків ВК/ФТ.

72. Установа стосовно клієнтів високого ризику з метою зменшення виявлених ризиків уживає наступні застережні заходи, зокрема:

- 1) здійснює поглиблену перевірку клієнта/представника клієнта [у тому числі щодо КБВ клієнта] – шляхом отримання додаткової інформації (відомостей, копій документів) з метою підтвердження або спростування підозри щодо ризиків ВК/ФТ, що можуть виникнути під час обслуговування клієнта, відповідно до Правил здійснення належної перевірки клієнтів Установи;
- 2) актуалізацію отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта не рідше одного разу на рік;
- 3) отримання дозволу керівника на встановлення (підтримання) ділових відносин з клієнтом;
- 4) інші заходи відповідно до Правил здійснення належної перевірки клієнтів Установи.

73. Установа може застосовувати інші застережні заходи для зменшення ризиків ВК/ФТ.

74. Порядок та строки виконання застережних заходів визначається в кожному випадку окремо з урахуванням ризик-орієнтованих підходів.

75. Контроль виконання застережних заходів здійснює Відповідальний працівник Установи.

76. Установа може понизити з високого на середній рівень ризику ділових відносин з клієнтом, якщо клієнтом є СПФМ відповідно до вимог Закону про ПВК/ФТ або зобов'язаним

суб'єктом відповідно до законодавства країни реєстрації та вживає подібні за змістом заходи у сфері ПВК/ФТ, за винятком:

- осіб, зареєстрованих та/або ліцензованих у державі, яка віднесена до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF, або є банком-оболонкою чи компанією-оболонкою, та/або
- осіб, яким було визначено неприйнятно високий рівень ризику.

77. Установа може понижувати і іншим клієнтам рівень ризику ділових відносин, за підсумком ПЗНП, а також на підставі документів/інформації, отриманої як від клієнта так із інших публічних джерел, які дадуть обґрунтовані підстави для висновку про відсутність умов і факторів ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та/або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

78. У разі пониження рівня ризику з «високого» на «середній», відповідна інформація фіксується в електронній Анкеті клієнта.

6. КОНТРОЛЬ ДЛЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ПРОЦЕСІВ

79. З метою належної організації внутрішньої системи ПВК/ФТ та проведення первинного фінансового моніторингу Установа зобов'язана організувати нові бізнес-процеси та діяльність по розробці та впровадженню нових послуг та продуктів таким чином, щоб запобігти використанню послуг та продуктів Установи для проведення клієнтами фінансових операцій з метою ВК/ФТ.

Установа постійно проводить аналіз всіх без винятку проектів нових або змін до внутрішніх документів, що регламентують бізнес процеси, фінансові операції та продукти, з урахуванням вимог Регуляторів.

Будь-які нові бізнес процеси або зміни до існуючих (в т. ч. внутрішніх документів щодо таких процесів) не впроваджуються без попереднього узгодження та одержання позитивного висновку профільних структурних підрозділів, відповідальних за бізнес напрямки.

Оцінка ризику ВК/ФТ виконується до запуску нового бізнес-процесу, каналу продажу або продукту на етапі розробки нових продуктів, напрямків діяльності, змін до вже існуючих шляхом участі Відповідального працівника Установи в проектах або робочих групах або при погодженні.

80. Відповідальний працівник вивчає та аналізує відомості по нових продуктах/послугах, отримані від структурних підрозділів відповідно до критеріїв ризиків за типом продуктів/послуг та за каналами їх постачання, визначених у внутрішніх документах Установи з ПВК/ФТ.

У разі недостатності інформації Відповідальний працівник має право витребувати від інших працівників Установи, а працівники Установи зобов'язані надати йому додаткові пояснення, документи, інформацію, доступ до баз даних.

Аналізуючи нові продукти/послуги Відповідальний працівник має враховувати особливості та можливості їх використання, зокрема:

1) цільове використання продукту та/або послуги:

- чи дають змогу продукти та/або послуги Установи маскувати незаконне походження коштів, переказувати кошти для фінансування терористичної діяльності, сприяти анонімності учасників фінансової операції (приховувати реальних кінцевих отримувачів тих чи інших продуктів та/або послуг);

- чи можуть вони використовуватися клієнтом від імені третіх осіб;

- чи можуть бути цікавими для компаній-оболонки;

2) особливі можливості використання продукту та/або послуги: чи дає змогу продукт та/або послуга клієнту Установи здійснювати операції з контрагентами/бізнес-сегментом, яким притаманні підвищені ризики у сфері ВК/ФТ;

3) цільовий сегмент для реалізації продукту та/або послуги: види клієнтів, які найбільше/найчастіше використовують той чи інший продукт та/або ту чи іншу послугу.

Аналізуючи канали/способи надання (отримання) своїх продуктів та/або послуг, Відповідальний працівник має приділяти окрему увагу ризикам, притаманним новітнім технологіям (зокрема віддаленому встановленню ділових відносин з клієнтом), наявності агентів, використанню інформації інших СПФМ.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

81. У разі змін та/або доповнень до Закону про ПВК/ФТ та нормативно-правових актів Національного банку в частині управління ризиками ВК/ФТ, працівники Установи керуються даним Положенням управління ризиками в частині, що не суперечитиме новим вимогам законодавства України у сфері ПВК/ФТ.

82. Питання, які не врегульовані Положенням управління ризиками, регулюються Законом про ПВК/ФТ, нормативно-правовими актами Національного банку, внутрішніми документами Установи з питань ПВК/ФТ, окремими наказами/розпорядженнями Голови Правління Установи.

Відповідальний працівник за проведення фінансового моніторингу

Валентина ВАЛЬЧИШЕНА

Додаток 1
до Положення управління ризиками
АТ «СГ «ГАС» (приватне)

Перелік ризикових держав (юрисдикцій)

п\п	Країна	Код країни	FAFГ чорний список	FAFГ сірий список	Офшор	EU	TI	IEP	ПКУ	Держава агресор	Секторальні санкції	Визначення рівня ризику ВК/ФТ за географічними критеріями ризику
1	Ісламська Республіка Іран*	364	+			+	+		+		+	Неприйнятно високий
2	Корейська Народно-Демократична Республіка (КНДР)*	408	+			+			+			Неприйнятно високий
3	Республіка Союзу М'янма*	104	+			+	+	+	+			Неприйнятно високий
4	Російська Федерація	643					+	+		+	+	Неприйнятно високий
5	Республіка Білорусь	112						+		+	+	Неприйнятно високий
6	Співдружність Багамських Островів	044			+				+			Високий
7	Пакистан	586					+	+				Високий
8	Республіка Панама	591			+	+			+			Високий
9	Сирія	760		+		+	+	+				Неприйнятно

												високий
10	Ємен	887		+		+	+					Високий
11	Барбадос	052			+	+			+			Високий
12	Ямайка	388				+						Середній
13	Уганда	800				+						Середній
14	Сенегал	686				+						Середній
15	Буркіна-Фасо	854		+		+		+				Високий
16	Кайманові Острови	136			+				+			Високий
17	Гаїті	332		+		+	+					Високий
18	Республіка Молдова	498										Середній
19	Султанат Оман	512										Середній
20	Республіка Парагвай	600					+					Середній
21	Співдружність Північних Маріанських Островів	580										Середній
22	Автономний регіон Мадейра Португальської Республіки	620										Середній
23	Республіка Сан- Марино	674										Середній
24	Демократична Республіка Сан- Томе і Принсіпі	678										Середній
25	Філіппіни	608				+						Середній
26	Острів Гернси	831			+				+			Високий
27	Острів Джерсі	832			+				+			Високий
28	Острів Мен	833			+				+			Високий
29	Острів Олдерні	831			+				+			Високий
30	Беліз	084			+				+			Високий
31	Князівство Андорра	020			+				+			Високий
32	Гібралтар	292			+	+			+			Високий
33	Князівство Монако	492		+	+				+			Високий
34	Ангілья	660			+				+			Високий
35	Антигуа і Барбуда	028			+				+			Високий
36	Аруба	533			+				+			Високий
37	Бермудські Острови	060			+				+			Високий
38	Британські Віргінські Острови	092		+	+				+			Високий
39	Віргінські острови Сполучених Штатів Америки	850			+							Високий
40	Гренада	308			+				+			Високий
41	Монтсеррат	500			+				+			Високий
42	Нідерландські Антильські Острови	530			+				+			Високий
43	Пуерто-Ріко	630			+				+			Високий
44	Сент-Вінсент і Гренадіни	670			+				+			Високий
45	Сент-Кітс і Невіс	659			+				+			Високий
46	Сент-Люсія	662			+				+			Високий
47	Співдружність Домініки	212			+				+			Високий

48	Острови Теркс і Кайкос	796			+				+			Високий
49	Тринідад і Тобаго	780			+	+						Високий
50	Республіка Ліберія	430			+				+			Високий
51	Намібія	516		+	+				+			Високий
52	Республіка Сейшельські Острови	690			+				+			Високий
53	Республіка Вануату	548			+							Високий
54	Гуам	316			+				+			Високий
55	Республіка Маршаллові Острови	584			+				+			Високий
56	Республіка Науру	520			+				+			Високий
57	Ніуе	570			+				+			Високий
58	Республіка Палау	585			+				+			Високий
59	Острови Кука	184			+				+			Високий
60	Американське Самоа	016			+				+			Високий
61	Самоа	882			+				+			Високий
62	Фіджі	242			+				+			Високий
63	Мальдівська Республіка	462			+				+			Високий
64	Королівство Бахрейн	048										Середній
65	Боснія і Герцеговина	070										Середній
66	Бруней-Даруссалам	096										Середній
67	Республіка Бурунді	108						+				Середній
68	Гваделупа	312										Середній
69	Гватемала	320						+				Середній
70	Джібуті	262										Середній
71	Домініканська Республіка	214										Середній
72	Ірландія	372										Середній
73	Автономне співтовариство Канарські острови Королівства Іспанія	724										Середній
74	Республіка Кабо-Верде	132										Середній
75	Держава Катар	634										Середній
76	Киргизька Республіка	417						+				Середній
77	Республіка Кіпр	196										Середній
78	Куба	192										Неприйнятно високий
79	Кюрасао	531										Середній
80	Лаоська Народно-Демократична Республіка	418		+								Високий
81	Ліван	422		+			+					Високий
82	Князівство Ліхтенштейн	438										Середній
83	Особливий адміністративний район Китаю	446										Середній

	Макао											
84	Колишня Югославська Республіка Македонія	807										Середній
85	Федеративна територія Лабуан Малайзії	458										Середній
86	Мартініка	474										Середній
87	Федеративні Штати Мікронезії	583										Середній
88	Сінт-Мартен	534			+				+			Високий
89	Республіка Судан	729						+				Неприйнятно високий
90	Демократична Республіка Тімор- Лешті	626										Середній
91	Туркменістан	795						+				Середній
92	Республіка Узбекистан	860										Середній
93	Чорногорія	499										Середній
94	Автономний край Косово і Метохія Республіки Сербія/ Сербія	688										Середній
95	Болгарія	100		+								Високий
96	Гонконг, особливий адміністративний район Китаю	344										Середній
97	Ірак	368							+			Неприйнятно високий
98	Лівія	434						+				Неприйнятно високий
99	Сомалі	706						+	+			Неприйнятно високий
100	Центральноафрика нська Республіка	140						+				Середній
101	Афганістан	004				+	+	+				Середній
102	Демократична Республіка Конго	180		+		+	+	+				Високий
103	Південний Судан	728		+		+	+					Неприйнятно високий
104	Малі	466						+		+		Неприйнятно високий
105	Нігерія	566		+		+			+			Високий
106	Велика Британія	826										Середній
107	Республіка Вірменія	051										Середній
108	Грузія	268										Середній
109	Республіка Казахстан	398										Середній
110	Йорданія	400										Середній
111	Об'єднані Арабські Емірати	784						+				Середній
112	Камерун	120		+		+	+					Високий
113	Хорватія	191										Середній

114	Мозамбiк	508		+		+	+	+					Високий
115	Пiвденно-Африканська Республiка	710		+		+							Високий
116	Танзанiя	834		+		+							Високий
117	В'єтнам	704		+		+							Високий
118	Туреччина	792											Середнiй
119	Таджикистан	762											Середнiй
120	Колумбiя	170						+					Середнiй
121	Конго	178						+					Середнiй
122	Гвiнея-Бiсау	624						+					Середнiй
123	Индiя	356							+				Середнiй
124	Нiкарагуа	558						+				+	Неприйнятно високий
125	Камбоджа	116						+					Середнiй
126	Венесуела (Болiварська Республiка)	862		+				+					Високий
127	Азербайджан	031						+					Середнiй
128	Бангладеш	050						+					Середнiй
129	Габон	266						+					Середнiй
130	Гондурас	340						+					Середнiй
131	Еритрея	232						+					Середнiй
132	Союз Коморських Островiв	174						+					Середнiй
133	Зiмбабве	716						+					Середнiй
134	Чад	148						+					Середнiй
135	Кенiя	404		+									Високий
136	Екваторiальна Гвiнея	226						+					Середнiй
137	Алжир	012		+									Високий
138	Ангола	024		+									Високий
139	Код Дiвуар	384		+									Високий
140	Болiвiя	068		+									Високий
141	Непал	524		+									Високий
142	Пiвнiчна Корея	408						+					Середнiй
143	Израiль	376							+				Середнiй
144	Нiгер	562							+				Середнiй
145	Мадагаскар	450											Середнiй
146	Республiка Сiнгапур	702											Середнiй
147	Албанiя	008											Середнiй
148	Марокко	504											Середнiй
149	Маврикий	480											Середнiй
150	Мальта	470											Середнiй
	Иншi краiни												Низький

Примiтки:

FATF (чорний список)	держави (територiї), що вiднесенi до перелiку держав, що не виконують рекомендацiї FATF (чорний список) https://www.fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html * заборонено проводити будь-якi операцiї на виконання договорiв/платiжних
----------------------	---

	документів в яких: 1) контрагенти, 2) вантажовідправники/вантажотримувачі, 3) інші учасники договору на користь/від імені яких укладений договір зареєстровані в Ірані або КНДР.
FATF (сірий список)	держави (території), що мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ відповідно до заяв FATF https://www.fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html
EU	держави (території), що визначені Європейською комісією як країни із слабкими режимами ПВК/ФТ https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/high-risk-third-countries-and-international-context-content-anti-money-laundering-and-countermeasures_en
Офшор	держави (території), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон Розпорядження КМУ від 23.02.2011 №143-р
ПКУ	Перелік держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України
ТІ	держави (території), яким притаманний підвищений ризик корупції https://cpi.ti-ukraine.org
ІЕР	держави (території), яким притаманний підвищений ризик фінансування тероризму https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2024
Секторальні санкції	Держави (території), до яких застосовано секторальні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до рішень РНБОУ, введених в дію Указами Президента https://drs.nsd.gov.ua/actions/sectoral

Додаток 2
до Положення управління ризиками
АТ «СГ «ТАС» (приватне)

«__» _____ 20__ року

(кому)

(посада, ПІБ)

Прошу надати **ДОЗВІЛ** на встановлення/ продовження ділових відносин з клієнтом високого ризику:

Назва клієнта/ПІБ клієнта	
ЄДРПОУ/ПІН	
Коментарі (описати критерії високого ризику)	
Характер ділових відносин	
Розмір та характер фінансової операції	

Вжиті ПЗНП	
------------	--

[дата]

[ПІБ співробітника Товариства]

(підпис)

ДОЗВІЛ НАДАНО	
Керівник Установи	
_____ (підпис)	_____ (ПІБ)
« ____ » _____ 20 ____ року	

ІНДИКАТОРИ ПІДОЗРІЛОСТІ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Виявлення підозрілих фінансових операцій здійснюється у такому порядку:

– особа, залучена до проведення первинного фінансового моніторингу, **проводить аналіз документів або інформації**, отриманих для проведення такої операції, та **у разі виявлення підстав, що фінансова операція є підозрілою**, тобто є результатом злочинної діяльності або пов'язана чи стосується фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, **в той же день повідомляє про це відповідального працівника Товариства за формою Додатку №1** до Правил фінансового моніторингу Товариства та **надає копії всіх наявних документів** (договір, платіжне доручення тощо), які стосуються фінансової операції та її учасників, зокрема, їх анкети та опитувальники, **на основі яких виявлено ознаки підозрливості;**

– відповідальний працівник Товариства перевіряє отриману інформацію і, у разі її підтвердження, **приймає рішення про наявність підозр** та здійснює інші дії визначені Правилами фінансового моніторингу Товариства.

Під час моніторингу ділових відносин клієнта, якщо за результатами такого моніторингу виявлено підозрілі фінансові операції (діяльність), Товариство за потреби вживає заходів відповідно до Положення управління ризиками. Зокрема:

- здійснює переоцінку рівня ризику таких ділових відносин з клієнтом (за необхідності);
- вживає ПЗНП у разі присвоєння високого рівня ризику;
- відмовляється від проведення підозрілої фінансової операції/ від продовження ділових відносин (у випадку неприйнятно високого ризику).

З метою виявлення підозрілих фінансових операцій (діяльності) Товариство забезпечує аналіз фінансових операцій клієнтів (їх сукупності) щодо наявності/відсутності індикаторів підозрливості фінансових операцій.

I. Індикатори, що стосуються діяльності чи поведінки клієнта

1. Клієнт (представник клієнта) не може зрозуміло пояснити, у чому полягає його ділова діяльність (характер діяльності).

2. Клієнт (представник клієнта) не бажає або відмовляється надавати інформацію, потрібну для вжиття заходів НПК, надає її в недостатній мірі або надає сумнівну інформацію, яку важко перевірити.

3. Існують підстави підозрювати, що надані інформація/документи для НПК містять неправдиві або підроблені відомості (зокрема очевидними є значні невідповідності, допущені суттєві помилки).

Примітка: суттєвими для цілей цього індикатора вважаються помилки або невідповідності, які впливають на можливість належної ідентифікації особи, перевірки повноважень, встановлення КБВ, розуміння суті ділових відносин або підтвердження достовірності наданої інформації. Технічні описки, що не впливають на зміст і можуть бути однозначно усунуті або підтверджені з інших надійних джерел, самі по собі не є достатньою підставою для спрацювання індикатора.

4. Неможливо зв'язатися із клієнтом (представником клієнта) за допомогою наданих ним даних, зокрема за адресою місцезнаходження, проживання або за зазначеним номером телефону та електронною поштою (особливо в короткі терміни після надання такої контактної інформації).

Примітка: індикатор вважається наявним, якщо протягом 3 робочих днів з дати надання або оновлення клієнтом контактної інформації Товариством здійснено не менше 2-х спроб зв'язку різними каналами (телефон, електронна пошта) та/або не менше 3-х спроб одним каналом, але зв'язок із клієнтом (представником клієнта) не встановлено, або надані контактні дані є недійсними (неіснуючий номер телефону, електронна пошта). Особлива

увага приділяється випадкам, коли неможливість зв'язку виникає одразу після надання клієнтом контактної інформації, що може свідчити про її недостовірність або намір уникнення комунікації.

5. Клієнт (представник клієнта) нервує без видимих причин або проявляє нетипову поведінку.

Примітка: індикатор вважається наявним у разі, якщо під час взаємодії з клієнтом (представником клієнта) працівником зафіксовано нетипову поведінку, що не має очевидного логічного пояснення, зокрема: виражене нервування, уникнення відповідей на запитання, плутаність або суперечливість пояснень, надмірна емоційна реакція на стандартні процедури установи, поспішність або тиск щодо проведення фінансової операції, а також інші ознаки поведінки, що свідчать про можливе приховування інформації або відсутність контролю над фінансовою операцією. Такий індикатор враховується за умови його документування працівником (службова записка, лист по електронній пошті на підрозділ фінансового моніторингу) та потребує підтвердження іншими індикаторами підозрілості або додаткового аналізу.

6. Клієнт демонструє незвичну зацікавленість вимогами законодавства у сфері ПВК/ФТ та внутрішньої системи ПВК/ФТ установи (зокрема, внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ).

7. Клієнт (представник клієнта) скасовує проведення запланованої фінансової операції після того, як установа запитала у нього відповідні підтвердні документи та/або роз'яснення.

8. Клієнт (представник клієнта) наполягає на терміновості проведення фінансової операції, демонструючи нервову поведінку, без наявності очевидних на те причин (підстав).

9. Клієнт (представник клієнта) пропонує гроші, подарунки або інший вид подяки працівникові установи за проведення фінансової операції у незвичний або підозрілий спосіб.

10. Інформація, надана клієнтом (представником клієнта), суперечить тій, що міститься в публічних джерелах.

11. Фінансові операції фізичної особи не відповідають ризик-профілю клієнта (зокрема віку, професії, доходам).

Примітка: ознака ризику наявна, якщо розмір страхових платежів, страхових сум є економічно неспівставним із фінансовими можливостями клієнта (зокрема перевищує його задекларований або очікуваний місячний дохід більш ніж у 3 рази), або якщо характер укладених договорів страхування не є типовим для клієнтів із відповідним соціальним статусом чи віком. При оцінці враховується економічна доцільність укладення договорів страхування та реалістичність виконання клієнтом своїх фінансових зобов'язань за такими договорами.

12. Клієнт демонструє незнання інформації, що стосується його фінансових операцій та/або не може пояснити їх зміст.

13. Клієнт незвично та надмірно виправдовує або пояснює фінансову операцію, підкреслюючи відсутність будь-яких зв'язків із незаконною діяльністю.

14. Характер фінансової операції та/або обставини, за яких вона ініціюється, дають підстави вважати, що вона здійснюється від імені та/або на користь іншої сторони, особа якої не розкрита установі.

15. Від імені кількох клієнтів, між якими немає логічно пояснюваних взаємозв'язків, виступає один і той самий представник.

16. Представник клієнта - фізичної особи не має чітких та зрозумілих стосунків із клієнтом (наприклад, особа не є родичем, членом сім'ї, адвокатом).

17. Представники клієнта - суб'єкта господарювання максимально уникають контактів з працівниками установи [відвідування установи (відокремленого підрозділу установи)], навіть коли за звичайних умов проведення фінансової(их) операції(й) це було б для них набагато зручніше.

18. Є очевидні ознаки того, що інші особи контролюють проведення фінансової операції [клієнт читає все з нотаток або телефону чи інші особи стежать за клієнтом у приміщенні установи (відокремленого підрозділу установи) або залишаючись ззовні].

19. Мета чи мотивація отримання послуг в Україні нерезидентами є непереконаливою або незрозумілою.

20. Клієнт постійно наполягає на обслуговуванні в одного працівника установи (відокремленого підрозділу установи), навіть якщо це звичайні операції, та/або припиняє здійснювати фінансові операції через установу (відокремлений підрозділ установи) на період відсутності конкретного працівника.

II. Індикатори, що стосуються фінансових операцій клієнта

21. Тривалий час спостерігається аналогічна тенденція щодо обсягу фінансових операцій клієнта протягом одного дня (незвично швидке здійснення фінансових операцій на великі суми).

22. Проведення кількох фінансових операцій клієнтом протягом одного дня в установі (одному відокремленому підрозділі установи), але з очевидною спробою обслуговуватись у різних працівників установи (клієнтського менеджера або касира).

23. Фінансова операція / сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій не є характерною/характерними для звичайної діяльності клієнта (наприклад, цілі, тип та обсяг операції), а надані пояснення не є аргументованими.

24. Контрагентами клієнта є особи, стосовно яких в установі є негативна інформація [зокрема особи, яким установа відмовила у встановленні (підтриманні) ділових відносин у зв'язку з присвоєнням неприйнятно високого ризику ВК/ФТ].

25. Відбулися значні зміни в обсягах фінансових операцій, що здійснюються клієнтом / на користь клієнта.

Примітка: при оцінці необхідно враховувати економічну доцільність змін та їх відповідність суті ділових відносин із клієнтом.

26. Клієнт регулярно здійснює або отримує значну кількість переказів.

27. Регулярне отримання коштів з-за кордону та/або переказ коштів за кордон, якщо мета таких переказів є неочевидною або сукупність таких фінансових операцій має незвичний характер.

28. Перекази за межі України, що здійснюються кількома різними клієнтами в один день або протягом трьох днів, мають ознаки пов'язаності [зокрема схожі за сумою, іменами відправника/отримувача, тестовими запитаннями, текстами безкоштовних повідомлень та країнами (територіями) отримувачів].

29. Відправник переказу не володіє достатнім обсягом інформації про одержувача, якому надсилає переказ, або отримувач не володіє достатнім обсягом інформації про відправника переказу.

30. Значна кількість переказів фізичних осіб / суб'єктів господарювання / неприбуткових (зокрема благодійних) організацій використовуються для збору та подальшого переказу коштів невеликій кількості отримувачів - нерезидентів.

31. Установа-посередник або установа отримувача платежу відмовила у виконанні платежу клієнта та повернула кошти клієнту, який ініціював платіж.

32. Переказ надходить від СПФМ, про якого відомо, що він не надає інформацію про платника та/або отримувача без належного обґрунтування.

33. Клієнт отримує через установу багато готівкових чи безготівкових платежів на незначні суми, які згодом агрегуються та великою сумою переказуються іншому клієнту.

34. Клієнт (юридична особа) в основному отримує через установу безготівкові платежі на свою користь та установі стає відомо, що він виплачує готівкові кошти іншим особам.

35. Проведення клієнтом фінансових операцій у великому обсязі з готівкою, що не пов'язані з основним видом діяльності клієнта, та/або проведення значної кількості операцій з використанням електронних платіжних засобів.

36. Проведення так званих поворотних переказів, тобто коли кошти, отримані від особи з іноземної держави (території), відразу перераховуються іншій особі з тієї самої держави (території), або на рахунок відправника в іншій державі (на території).

37. Перекази спрямовуються для виплати у відокремлених підрозділах установи, розташованих дуже близько до кордонів країн з підвищеним ризиком тероризму.

38. Неодноразове проведення фінансових операцій за договорами відступлення прав вимоги (переведення боргу) на користь клієнта.

39. Платежі, які здійснюються за ініціативою / на користь клієнта - суб'єкта господарювання в призначеннях зазвичай не містять зрозумілої та чіткої мети (зокрема зазвичай містять лише посилання на номери контрактів або рахунків-фактур, не зазначаючи вид товару чи послуги).

40. На користь клієнта (суб'єкта господарювання), який уклав з установою договір про приймання регулярних платежів від фізичних осіб, надходять платежі, зміст яких очевидно не відповідає змісту та виду його діяльності.

41. На користь клієнта (суб'єкта господарювання), який уклав з установою договір про приймання регулярних платежів від фізичних осіб, надходять регулярні платежі, підстава та мета яких є незрозумілою.

42. Заявлені та/або фактичні обсяги операцій роздрібного торговця, суми окремих трансакцій, суми повернення коштів / відшкодувань клієнтам (у разі повернення товару) не відповідають звичайній практиці торговців тієї самої сфери (конкурентів).

43. Клієнт купує велику кількість рерайд-карток на значну суму.

44. Укладання договору на приймання онлайн-платежів з клієнтом, у якого відсутня діяльність, пов'язана з інтернет-торгівлею або онлайн-аукціонами, інша подібна діяльність.

45. Проведення за ініціативою / на користь фізичної особи фінансових операцій на значні суми, характер яких притаманний комерційній діяльності.

46. Суттєва невідповідність реквізитів платежів/надходжень даним, що зазначені у відповідних підтвердних документах (наприклад, номер договору, тип та назва товару чи послуги).

III. Індикатори за різними видами продуктів (послуг)

47. Готівкові операції:

1) обсяг готівкових операцій не відповідає обсягу, що є притаманним виду і масштабам діяльності клієнта;

2) клієнтом здійснюються регулярні фінансові операції готівкою на великі округлені суми;

- 3) клієнт регулярно обмінює велику кількість банкнот низького номіналу на банкноти високого номіналу;
- 4) клієнт вносить значні суми коштів готівкою, джерелом походження яких зазначає виручку від продажу активів, проте не може це підтвердити документально;
- 5) регулярно проведення готівкових фінансових операцій з купівлі, продажу або конвертації іноземної валюти на великі суми;
- 6) проведення значної кількості фінансових операцій із внесення готівкових коштів на невеликі суми на користь одного отримувача через різні відокремлені підрозділи установи або групою осіб, які одночасно звертаються до одного відокремленого підрозділу установи;
- 7) проведення великої кількості фінансових операцій із внесення готівкових коштів одним клієнтом протягом короткого проміжку часу за допомогою банківських автоматів самообслуговування на загальну значну суму;
- 8) готівкова фінансова операція проводиться (структурується) таким чином, щоб обійти вимоги, що вимагаються під час здійснення відповідних порогових фінансових операцій.

48. Послуги страхування/перестраховування:

- 1) звернення клієнта щодо укладення договорів страхування/перестраховування на очевидно невигідних умовах для сторін таких договорів, а також внесення суттєвих змін до основних умов договору страхування/перестраховування, зокрема протягом короткого періоду часу;

Примітка: ознака ризику вважається наявною, якщо умови договору страхування/перестраховування суттєво відхиляються від звичайних (ринкових) умов для аналогічних страхових продуктів, зокрема за розміром страхового платежу без наявності обґрунтованих причин. Під суттєвим відхиленням розуміється відхилення більше ніж в 2 рази від рівня, притаманного аналогічним страховим продуктам Товариства або ринку.

Суттєвими змінами умов договору вважаються зміни страхувальником (або за його ініціативою) таких параметрів, як страхова сума (більш ніж в 2 рази), вигодонабувача або інших ключових умови договору, які призводять до перегляду страхового платежу більш ніж в 2 рази. Ознакою ризику, зокрема, є внесення таких змін протягом 30 календарних днів з дати укладення договору. Обґрунтованими причинами такого відхилення або змін можуть бути особливості ризику, індивідуальні характеристики об'єкта страхування або результати задокументованої андеррайтингової оцінки.

- 2) звернення клієнта щодо збільшення без очевидної необхідності страхової суми, установленної під час укладання договору страхування;

Примітка: оцінка ризику вважається наявною, якщо клієнт ініціює збільшення страхової суми за договором страхування без наявності обґрунтованих змін у ринковій вартості об'єкта страхування або характеристиках ризику. Ознакою ризику, зокрема, є збільшення страхової суми, яка перевищує ринкову вартість об'єкта страхування більше ніж на 60%, за відсутності документально підтверджених підстав або інших об'єктивних причин. Ринкова вартість об'єкта страхування визначається на підставі документів клієнта, результатів оцінки, внутрішніх довідників Товариства або інших доступних джерел ринкової інформації.

3) звернення клієнта щодо укладання договорів страхування/перестраховання із страховими сумами, розмір яких не відповідає потенційному ризику;

Примітка: ризик вважається наявним, якщо страхова сума за договором страхування/перестраховання не відповідає правилам її визначення, встановленим умовами страхового продукту. Для цілей цього індикатора оцінка потенційного ризику здійснюється шляхом застосування правил встановлення страхової суми, визначених відповідним страховим продуктом, з урахуванням характеристик об'єкта страхування та передбачених параметрів покриття. Ознакою ризику, зокрема, є звернення за встановленням страхової суми, яка перевищує рівень, визначений відповідно до умов страхового продукту, більше ніж на 60%, за відсутності документально підтверджених підстав. Обґрунтованими причинами можуть бути випадки, прямо передбачені умовами страхового продукту, або підтверджені документально індивідуальні характеристики об'єкта страхування.

4) сплата страхових внесків у розмірах, що значно перевищують розміри страхових внесків, визначених договором страхування;

Примітка: ризик вважається наявним, якщо сума фактично сплачених страхових внесків перевищує розмір страхових внесків, визначених договором страхування, більше ніж на 40%, за відсутності обґрунтованих причин.

5) звернення клієнта щодо страхування майна, загальна вартість якого не відповідає фінансовому стану клієнта;

Примітка: ризик вважається наявним, якщо задекларована або оціночна вартість майна, що підлягає страхуванню, є неспівставною з доходами та фінансовими можливостями клієнта. Ознакою ризику, зокрема, є випадок, коли вартість майна перевищує підтверджений річний дохід клієнта більше ніж у 3 рази (для фізичних осіб) або не відповідає фінансовій звітності клієнта (для юридичних осіб), за відсутності документально підтверджених джерел походження коштів. Обґрунтованими причинами можуть бути наявність накопичених активів, кредитного фінансування, інвестицій або інших підтверджених джерел походження коштів.

6) настання страхового випадку в короткий строк після укладення договору страхування;

Примітка: ризик вважається наявним, якщо страховий випадок настає протягом 7 календарних днів з дати укладення договору страхування та передбачає суттєву страхову виплату. Під суттєвою страховою виплатою розуміється виплата у розмірі більше ніж 200 тис грн. З метою посиленого контролю за виплатою страхового відшкодування за такими страховими випадками в Товаристві застосовують процедури подвійного контролю та виявлення шахрайства відповідно до затверджених внутрішніх документів по врегулюванню.

При оцінці враховується характер ризику та тип страхового продукту. Індикатор не застосовується або застосовується з урахуванням обставин, якщо настання страхового випадку є об'єктивно ймовірним у короткий строк (наприклад, при страхуванні вантажів, від нещасних випадків на транспорті) та/ або підтверджене належними документами.

7) використання значних сум готівки під час сплати страхового внеску;

Примітка: індикатор вважається наявним, якщо страхові внески понад 200 тис грн сплачуються готівкою, при цьому є поділ такого страхового платежу на кілька щоденних операцій і здійснення готівкових платежів у розмірах, що наближаються до граничного

розміру готівкових розрахунків (50 000 грн) з метою уникнення встановлених обмежень, за умови що клієнт не може підтвердити джерела походження таких коштів.

8) надання клієнтом документів, що є підставою для оплати страхових виплат, які мають ознаки підробки;

9) сплата страхових внесків через третіх осіб та/або третіми особами;

Примітка: сплата страхових внесків третіми особами може використовуватись для приховування реального платника коштів або переміщення фінансових ресурсів між особами без очевидного економічного змісту. Ознаками ризику є

- сплата страхових внесків за договором страхування в у розмірі понад 200 тис грн третіми особами, які не є страхувальником, вигодонабувачем або пов'язаними особами клієнта, не є законним представником фізичної особи, за умови відсутності очевидного економічного змісту або документального обґрунтування участі третьої особи у здійсненні платежу.

10) укладання договорів страхування за нехарактерними або неможливими ризиками для об'єкта страхування;

11) клієнт часто та/або неочікувано ініціює дострокове розірвання договору страхування життя та перерахування викупної суми на власні рахунки в різних банках або на користь третьої особи;

12) страхові виплати здійснюються на користь осіб, які не є страхувальниками або вигодоодержувачами (вигодонабувачами) за відповідним договором страхування;

Примітка: ознакою ризику є виплата страхового відшкодування на рахунок іншої особи, яка: - не є страхувальником; - не є вигодонабувачем за договором; - не є законним представником фізичної особи; - формально не пов'язана з договором; - не має документально підтвердженого права на отримання коштів; не є організацією, яка здійснює відновлення майна; - не є медичною установою, яка проводить лікування.

13) клієнт сплачує страхові внески на суми нижче встановленої для порогових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, з метою уникнення звітування щодо таких фінансових операцій, а також з метою ухилення від застосування щодо нього вимог здійснення НПК;

14) вік клієнта є незвичним для типу відповідного страхового продукту (наприклад, клієнт занадто молодий або похилого віку);

Примітка: індикатор вважається наявним, якщо договір страхування укладається клієнтом, вік якого не відповідає типовій цільовій аудиторії страхового продукту, зокрема: молодого віку (до 20 років) або похилого віку (після 75 років) за відсутності обґрунтованих причин або економічного змісту укладення такого договору.

Ознакою ризику, зокрема, є випадки, коли такі клієнти укладають договори зі значними страховими сумами (понад 10 млн грн), значними страховими преміями понад 200 тис грн, за умови що такі особи не можуть пояснити мету страхування та джерела походження коштів.

Індикатор не застосовується до:

-обов'язкових видів страхування, передбачених законодавством;

-стандартних (“коробкових”) страхових продуктів із фіксованими умовами та незначними страховими сумами.

15) клієнт часто змінює страховика;

Примітка: індикатор вважається наявним, якщо клієнт змінює страховика 2 і більше разів протягом 12 місяців за однаковим або подібним страховим продуктом, за відсутності обґрунтованих причин.

Ознакою ризику, зокрема, є дострокове припинення договорів страхування з подальшим укладенням нових на аналогічних умовах; повторюваність таких дій (два і більше разів) протягом короткого періоду часу. Індикатор не застосовується, якщо зміна страховика зумовлена об'єктивними причинами, зокрема зміною умов страхування, вартості послуг, якості обслуговування або іншими ринковими факторами, підтвердженими документально.

16) клієнт часто змінює рахунки, які використовуються для сплати страхових внесків або страхових виплат.

Примітка: індикатор вважається наявним, якщо клієнт змінює рахунки для сплати страхових внесків або отримання страхових виплат 2 і більше разів протягом 12 місяців, за відсутності обґрунтованих причин.

49. Онлайн - послуги:

1) клієнт звертається до одного агента за відкриттям електронних гаманців / купівлею рrepaid-карток різних емітентів, часто поповнює відповідний гаманець/prepaid-картку або знімає готівку кілька разів за короткий проміжок часу та за відсутності цьому раціонального пояснення;

2) різні представники кількох непов'язаних між собою клієнтів використовують для доступу до онлайн-послуги однакові IP-адреси (інтернет-протокол);

3) є підстави вважати, що третя сторона використовує онлайн-послугу клієнта (наприклад, доступ до онлайн-послуги ініціюється із-за меж України, тоді як установа має інформацію про присутність клієнта в Україні).

IV. Індикатори, притаманні клієнтам чи контрагентам, в тому числі резидентам російської федерації та республіки білорусь, а також особам, зареєстрованим на підконтрольних або тимчасово окупованих територіях України, зокрема:

- резиденти України, які мають частки у статутному капіталі, сформовані фізичними та юридичними особами, що мають реєстрацію на території російської федерації та республіки білорусь та на непідконтрольних територіях;

- юридичні особи - резиденти України, які є офіційними представництвами російських та білоруських компаній;

- резиденти України, які мають сталі ділові відносини з російськими/білоруськими фізичними або юридичними особами;

- клієнти – нерезиденти з прихованими кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами), що мають відкриті рахунки в українських банках;

- клієнти – нерезиденти, зареєстровані на територіях офшорних юрисдикцій та юрисдикцій з послабленим податковим/валютним контролем, що мають відкриті рахунки в українських банках;

- громадяни російської федерації та республіки білорусь, а також громадяни України, зареєстровані на тимчасово окупованих територіях України, які відкрили рахунки в банківських установах України/отримували перекази протягом року до початку війни;

- фізичні особи – нерезиденти – співробітники правоохоронних органів росії та білорусі, які приймали/приймають участь у злочинній діяльності країни-агресора на території України та Європи;

- посилені заходи належної перевірки клієнтів (номінальних, реальних) та осіб, які діють в їх інтересах або від їх імені, або контролюють їх, зокрема:

- особи, які раніше звинувачувались чи звинувачуються зараз у тероризмі чи його фінансуванні та/або пов'язаних із тероризмом/сепаратизмом злочинах;

- особи, які підтримують чи просувають ідеї сепаратизму, радикалізму, екстремізму, рашизму;

- клієнти, які уникають особистого контакту із співробітниками суб'єктів фінансового моніторингу;

- клієнти, які надають до суб'єктів первинного фінансового моніторингу документи з ознаками підроблення, а також надають щойно видані ідентифікаційні документи;

- клієнти, які відмовляються надавати додаткову інформацію або оновлювати її;

- особи, які постійно змінюють місце проживання;

- особи, які надають різні документи до різних суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

- клієнти, які надають неправдиву контактну інформацію;

- клієнти, які використовують спільні IP - адреси;

- клієнти, рахунки яких використовуються як транзитні для отримання та подальшого перерахування коштів;

- клієнт-отримувач коштів, який зазначає адресу готелю як персональну адресу реєстрації;

- покупець товарів не є кінцевим отримувачем цих товарів;

- операції клієнтів, які намагаються приховати джерела походження коштів та/або реальних вигодонабувачів, що, в свою чергу, може мати наслідки приховування активів, які використовуються терористами чи пов'язаними з ними особами;

- зовнішньоекономічні фінансові операції, що здійснюються на користь вигодо набувачів з росії і білорусі або осіб, які ними контролюються, зокрема:

- перерахування коштів за межі України на підставі удаваних додаткових угод переуступки боргу, взаємозаліку вимог за імпорнтними контрактами, укладеними з резидентами російської федерації та республіки білорусь, з метою виведення коштів на інші підприємства, в тому числі в інші юрисдикції;

- перерахування коштів за межі України на підставі удаваних додаткових угод переуступки боргу, взаємозаліку вимог за договорами позики (займів, кредитів, фінансової допомоги), укладеними з резидентами російської федерації та республіки білорусь, з метою повернення запозичених коштів іншим підприємствам, в тому числі в інші юрисдикції (відсутність повної інформації щодо загальної суми позики, встановлених/сплачених відсотків, що надає можливості повернення позик, слати відсотків через багато років);

- здійснення будь-яких операцій з цінними паперами, емітентами яких є резиденти російської федерації та республіки білорусь або особи, афільовані з такими резидентами;

- неприйнятно високий ризик можуть містити такі фінансові операції:

- обсяг коштів та місце здійснення фінансової операції не сумісно з місцезнаходженням, доходами та віком клієнта;

- багаторазова оплата передоплачених sim-карток та/або дорого вартісних смартфонів;

- неодноразове отримання фінансової допомоги з одних і тих же джерел;

- фінансові операції, які багаторазово здійснюються в різних місцях за короткий проміжок часу;

- зняття готівки з рахунку через короткий період часу після зарахування коштів;

- зняття готівки з карткового рахунку в різних місцях (регіонах) поблизу або у зонах проведення бойових дій;
- отримання фінансової допомоги від третіх осіб, що супроводжується зняттям готівки в різних місцях (регіонах) поблизу або у зонах проведення бойових дій;
- отримання кредитів з метою купівлі товарів для третіх осіб;
- фінансові операції з обміну валюти у значних обсягах;
- багаторазове отримання коштів фізичними особам з використання різних платіжних систем;
- платежі на особові рахунки фізичних осіб, що здійснюються через інтернет як благодійні внески;
- багаторазове внесення готівки на карткові рахунки з подальшим перерахуванням коштів в якості оплати готельні номери, авіа/залізничних квитків, оренду авто, бензин/дизпаливо, мобільні телефони, sim - картки;
- розрахунки, пов'язані з закупівлею товарів військового призначення та подвійного використання, а також матеріалів, технологій і промислового устаткування для потреб комерційних структур, стосовно яких діють міжнародні та національні санкційні обмеження;
- фінансові операції осіб, які пропагандують ті підтримують сепаратизм на території України та діяльності із дискредитації конституційного ладу України, заохочення до військових дій російської федерації на території України, та осіб, які сприяють таким діям;
- переказ коштів неприбутковими організаціями (далі - НПО) на користь громадян (організацій) росії та білорусі, громадян, які віднесені до санкційних переліків, у ому числі і іноземних країн;
- великі пожертви з-за кордону на невстановлені цілі;
- сума пожертв до НПО не відповідає фінансовому стану особи, що її надає;
- благодійні внески перераховуються обмеженій кількості осіб;
- незрозуміле використання благодійних внесків на несумісні з діяльністю НПО цілі;
- використання НПО для продажу товарів.

Для цілей цього розділу застосовуються такі визначення. Під “суттєвим” або “значним” розуміється показник, що становить 30% і більше від базового значення або перевищує 400 000 гривень, якщо інше не встановлено окремими положеннями. Під коротким проміжком часу розуміється період до 30 календарних днів, якщо інше не визначено умовами відповідного індикатора. Під поняттями “часто”, “багаторазово” або “систематично” розуміється здійснення відповідних дій два і більше разів протягом 12 місяців або три і більше разів протягом 30 календарних днів.

Під відсутністю очевидного економічного змісту розуміється відсутність логічного зв'язку між фінансовою операцією, діяльністю клієнта, його фінансовим станом або умовами договору, що не може бути належним чином пояснено клієнтом або підтверджено документально. Пов'язаними особами вважаються особи, між якими існують відносини контролю, спільної власності, родинні зв'язки або інші ознаки, що свідчать про наявність спільних економічних інтересів. Непов'язаними особами є особи, між якими відсутні зазначені ознаки та відсутній очевидний економічний зв'язок.

Методика оцінки страхових продуктів АТ «СГ «ТАС» (приватне) та притаманних їм ризиків ПВК/ФТ (далі – Методика)

1. Загальні умови

Ця Методика визначає порядок оцінки ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – ВК/ФТ) для страхових продуктів, що реалізуються АТ «СГ «ТАС» (приватне) (далі – Товариство).

Методика застосовується в рамках реалізації Товариством ризик-орієнтованого підходу у системі фінансового моніторингу.

Методика застосовується з метою визначення рівня ризику ВК/ФТ за типом продукту (послуги) у системі управління ризиками фінансового моніторингу Товариства. Оцінка ризику страхового продукту використовується при оцінці ризик-профілю Товариства та ризик-профілю клієнта, як складова.

Методика застосовується до всіх страхових продуктів Товариства відповідно до Переліку страхових продуктів, затвердженого рішенням Правління Товариства.

Рівень ризику страхових продуктів залежить від рівня ризиків ВК/ФТ, притаманних відповідному класу страхування згідно з характеристиками та класифікаційними ознаками класів страхування, ризиками у межах класів страхування, затвердженими Постановою Правління НБУ від 25.12.2023 № 182.

2. Методика розроблена з урахуванням:

- Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»;
- Положення НБУ №107 «Про здійснення установами фінансового моніторингу» (далі – Положення №107);
- Звіту про проведення Національної оцінки ризиків у сфері ПВК/ФТ (2022), складений Державною службою фінансового моніторингу України (далі НОР-2022);
- Положення про систему управління ризиками ВК/ФТ АТ «СГ «ТАС» (приватне) (далі – Положення СУР);
- Закон України «Про страхування» (нова редакція);
- Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування, затверджених Постановою Правління НБУ від 25.12.2023 № 182

3. Критерії оцінки базового ризику страхових продуктів (базові)

Під час оцінки ризику за фактором «продукти (послуги)» Товариство враховує характеристики страхових продуктів та можливості їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Оцінка ризику страхових продуктів здійснюється з урахуванням критеріїв, визначених Положенням №107, зокрема вимог пунктів 37, 38 та Розділу III Додатку 18 до зазначеного Положення.

Під час оцінки ризику страхових продуктів Товариство враховує такі групи критеріїв.

3.1 Рівень прозорості продукту (оцінюється зрозумілість умов страхового продукту, у тому числі: структура страхового договору, порядок сплати страхових платежів, порядок та умови здійснення страхових виплат).

Високий рівень прозорості продукту знижує ризик його використання для ВК/ФТ.

3.2. Рівень складності продукту (оцінюється складність структури страхового продукту, зокрема: наявність складних умов страхування, можливість індивідуального структурування

договорів страхування, можливість здійснення складних фінансових операцій у межах страхового продукту).

Чим складнішим є страховий продукт, тим вищим може бути ризик його використання для ВК/ФТ.

3.3. Потенційний обсяг фінансових операцій (оцінюється можливий розмір страхових сум та обсяг фінансових операцій, які можуть здійснюватися за допомогою страхового продукту).

Під час оцінки враховується: розмір страхових сум, можливий обсяг страхових виплат, потенційний річний оборот фінансових операцій за продуктом, у тому числі можливість обслуговування клієнтів із значними фінансовими оборотами (зокрема понад 10 млн грн).

Продукти, що передбачають значні страхові суми або великі обсяги фінансових операцій, можуть мати підвищений рівень ризику.

3.4. Цільове використання страхового продукту та особливі можливості (можливість використання для приховування реального характеру фінансових операцій).

Зокрема, оцінюється:

- чи може страховий продукт використовуватися для маскуванню незаконного походження коштів або приховування реального економічного змісту фінансової операції;
- чи може страховий продукт використовуватися для переказу коштів або фінансування терористичної діяльності;
- чи сприяє страховий продукт анонімності учасників фінансових операцій, у тому числі шляхом приховування реальних вигодонабувачів;
- чи може страховий продукт використовуватися від імені третіх осіб;
- чи може страховий продукт бути привабливим для використання компаніями, що не здійснюють реальної господарської діяльності (компаніями-оболонками);
- чи дає змогу продукт та/або послуга клієнту установи здійснювати операції з контрагентами/бізнес-сегментом, яким притаманні підвищені ризики у сфері ВК/ФТ.

Під час оцінки враховується економічна природа страхового продукту, загальні умови страхового продукту (ЗУСП) та порядок здійснення страхових виплат.

3.5. Канали реалізації та цільовий сегмент клієнтів

Цей критерій охоплює оцінку особливостей реалізації страхового продукту та характеристик клієнтів, які можуть використовувати продукт. Під час оцінки враховується:

- використання дистанційних каналів укладення договорів страхування та інших новітніх технологій;
- використання страхових посередників або агентської мережі;
- характеристики цільового сегменту клієнтів, для яких призначений страховий продукт.

На підставі зазначених критеріїв Товариство визначає **базовий рівень ризику страхових продуктів** за відповідними класами страхування: низький, середній або високий.

4. Особливості врахування результатів Національної оцінки ризиків.

Під час оцінки ризику за фактором «продукти (послуги)» Товариство враховує результати Національної оцінки ризиків, проведеної Державною службою фінансового моніторингу України за участю Національного банку України.

Відповідно до результатів Національної оцінки ризиків оцінено рівень ризику використання різних фінансових послуг небанківських фінансових установ з метою ВК/ФТ

Згідно з результатами такої оцінки:

- обов'язкові види страхування та більшість інших страхових послуг визначено такими, що мають низький рівень ризику використання для ВК/ФТ.
- добровільне майнове страхування окремих видів, зокрема страхування фінансових ризиків, страхування кредитів, страхування майна, страхування вантажів та багажу, страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, а також добровільне страхування відповідальності перед третіми особами, визначено такими, що можуть високий рівень ризику використання з метою ВК/ФТ.

Водночас результати Національної оцінки ризиків відображають узагальнену оцінку ризиків фінансового сектору в цілому та враховуються Товариством під час здійснення власної оцінки ризиків з урахуванням специфіки діяльності страховика.

Під час застосування результатів Національної оцінки ризиків Товариство також враховує:

- характер страхових продуктів Товариства, які належать до non-life страхування;
- відсутність у Товариства страхових продуктів, що передбачають накопичення або інвестування коштів клієнтів;
- особливості страхових виплат, які здійснюються у разі настання страхового випадку та часто на користь третіх осіб (потерпілих, медичних закладів, ремонтних організацій, банків або інших вигодонабувачів).

З урахуванням зазначеного результати Національної оцінки ризиків використовуються Товариством як одне з джерел інформації під час оцінки ризику страхових продуктів та враховуються разом з критеріями, визначеними Положенням №107, а також з урахуванням специфіки страхових продуктів та структури страхового портфеля Товариства.

5. Особливості страхових продуктів Товариства

Страхові продукти Товариства належать до сектору non-life страхування. Товариство не має ліцензії на класи страхування життя з можливістю укладання договорів страхування з накопичувальною або інвестиційною складовою.

Переважну частину страхового портфеля Товариства становлять обов'язкові види страхування (ОСЦПВ та Зелена картка), страхування наземного транспорту та медичне страхування, що в цілому відповідає загальній структурі страхового ринку України у секторі non-life страхування. Така структура страхового портфелю повністю відповідає загальній бізнес-моделі Товариства.

Страхові продукти Товариства характеризуються такими особливостями:

- умови обов'язкових страхових продуктів визначені державою на рівні законодавства;
- використання стандартних (стандартизованих) умов страхування, визначених Загальними умовами страхових продуктів (ЗУСПами), які затверджуються Товариством;
- всі страхові продукти, відповідно до затверджених внутрішніх нормативних документів мають стандартний набір обов'язкових документів, які детально визначають умови страхування, тарифи та порядок укладання договорів страхування, та затверджуються наказами Голови Правління;
- відсутність механізмів накопичення коштів або управління активами клієнтів;
- відсутність можливості використання страхових продуктів як платіжного інструменту або інструменту переказу коштів між клієнтами;
- чітко визначений страховий інтерес, що обмежує можливість укладення договорів без економічного змісту;
- здійснення страхових виплат виключно у зв'язку з відшкодуванням фактичних збитків завданих майну та транспортним засобам, компенсацією шкоди, завданої потерпілим особам внаслідок ДТП та необхідністю оплатити лікування застрахованим на рахунки медичних закладів/ аптек.

Зазначені особливості діяльності Товариства враховуються під час визначення базового рівня ризику страхових продуктів та пояснюють, чому для більшості страхових продуктів non-life страхування базовий рівень ризику ВК/ФТ визначено Товариством як низький.

6. Матриця визначення базового рівня ризику страхових продуктів за класами страхування.

Таблиця 1. Матриця визначення базового рівня ризику страхових продуктів за класами страхування

Клас страхування	Критерії					Базовий рівень ризику
	Прозорість	Складність	Потенційний обсяг фін. операцій	Цільове використання	Канали реалізації та цільовий сегмент	
Клас 1 – страхування від нещасного випадку	низький	низький	низький	низький	низький	низький
Клас 2 – страхування на випадок хвороби	низький	низький	низький	низький	низький	низький
Клас 3 – страхування наземних транспортних засобів	низький	низький	середній	низький	низький	низький
Клас 4 – страхування залізничного рух. складу	низький	низький	середній	низький	низький	низький
Клас 5 – страхування повітряних суден	низький	середній	<u>високий</u>	низький	середній	низький
Клас 6 – страхування водних суден	середній	низький	<u>високий</u>	низький	середній	низький
Клас 7 – страхування вантажів та багажу	середній	низький	середній	середній	середній	середній
Клас 8, 9 – страхування майна від вогню та стихійних явищ, інших ризиків	низький	низький	<u>високий</u>	середній	середній	середній
Клас 10 – страхування відповідальності використання наз. тр-ту	низький	низький	низький	низький	низький	низький
Клас 11 – страхування відповідальності використання пов. судна	низький	середній	<u>високий</u>	низький	середній	низький
Клас 12 – страхування відповідальності використання водного судна	середній	низький	<u>високий</u>	низький	середній	низький
Клас 13 –	середній	низький	<u>високий</u>	середній	низький	середній

страхування іншої відповідальності						
Клас 14 – страхування кредитів	середній	низький	високий	середній	низький	середній
Клас 15 – страхування гарантій (поруки)	середній	низький	високий	середній	низький	середній
Клас 16 – страхування інших фінансових ризиків	середній	середній	високий	середній	низький	середній
Клас 17 – страхування судових витрат	низький	низький	низький	низький	низький	низький
Клас 18 – страхування витрат (асистанс)	низький	низький	низький	низький	низький	низький

Таблиця 2. Шкала оцінювання класів страхування за критеріями

Шкала оцінювання критерії					Базовий рівень ризику формула: $(P+C+PO+KP) \times ЦВ$
Прозорість (П)	Складність (С)	Потенційний обсяг фін. Операцій (ПО)	Цільове використання (ЦВ)	Канали реалізації та цільовий сегмент (КР)	
низький - 0 балів середній - 1 бал; високий - 2 бали	низький - 0 балів; середній - 1 бал; високий - 2 бали	низький - 0 балів; середній - 1 бал; високий - 2 бали	низький – коефіцієнт 0,5; середній – коефіцієнт 1,0; високий – коефіцієнт – 2,0	низький - 0 балів; середній - 1 бал; високий - 2 бали	низький - до 2 (включно) балів; середній - від 2,1 до 5 (включно) балів; високий - понад 5 балів

Пояснення щодо базового рівня ризику окремих класів страхування

Під час визначення базового рівня ризику страхових продуктів Товариство враховує економічну природу відповідних класів страхування та специфіку діяльності страховика у сфері non-life страхування.

Для окремих класів страхування (зокрема страхування повітряних суден, водних суден, відповідальності перевізників, страхування майна або відповідальності з великими страховими сумами) потенційний обсяг фінансових операцій може бути значним. Водночас страхові продукти за такими класами страхування мають чітко визначений страховий інтерес, а страхові виплати здійснюються виключно у разі настання страхового випадку та, як правило, спрямовуються на відшкодування фактичних збитків або здійснюються на користь третіх осіб (потерпілих), медичних закладів, ремонтних організацій, банків або інших вигодонабувачів).

З огляду на зазначене навіть у випадках, коли окремі критерії (зокрема потенційний обсяг фінансових операцій) можуть оцінюватися як підвищені, загальний ризик використання таких страхових продуктів для цілей ВК/ФТ залишається низьким, що враховано Товариством під час визначення базового рівня ризику за відповідними класами страхування.

Разом з тим страхові продукти, що належать до класів страхування 14 (страхування кредитів), 15 (страхування гарантій (поруки)) та 16 (страхування інших фінансових ризиків), можуть характеризуватися підвищеним ризиком з огляду на їх зв'язок із фінансовими зобов'язаннями або кредитними операціями. З урахуванням зазначеного для таких класів страхування Товариством визначено середній базовий рівень ризику ВК/ФТ.

7. Особливості застосування матриці базового рівня ризику

Матриця визначення базового рівня ризику страхових продуктів за класами страхування застосовується як базовий інструмент оцінки ризику за фактором «продукти (послуги)».

Водночас під час визначення рівня ризику конкретного страхового продукту Товариство враховує його фактичні характеристики, умови реалізації, порядок сплати страхових премій і здійснення страхових виплат, коло вигодонабувачів, а також додаткові фактори (критерії), визначені цим розділом Методики.

У разі якщо фактичні характеристики страхового продукту свідчать про нижчий або вищий рівень ризику, ніж базовий рівень ризику відповідного класу страхування, Товариство може встановити для такого продукту інший рівень ризику з належним обґрунтуванням результатів такої оцінки.

Додаткові фактори (критерії), що можуть знижувати або підвищувати ризик страхового продукту Товариства.

Під час визначення рівня ризику страхового продукту Товариство враховує не лише базові критерії оцінки ризику, визначені цим документом, але й додаткові фактори (критерії), що можуть впливати на можливість використання страхового продукту для ВК/ФТ.

Такі фактори можуть як знижувати, так і підвищувати рівень ризику страхового продукту. При оцінці наявності/ відсутності факторів та їх впливу на рівень ризику конкретного страхового продукту використовується експертна оцінка відповідального працівника з фінансового моніторингу.

Під час оцінки враховуються, зокрема, такі обставини.

1) Фактори (додаткові критерії), що можуть знижувати рівень ризику страхового продукту. Рівень ризику страхового продукту може бути знижений у разі, якщо:

- страховий продукт є обов'язковим відповідно до законодавства України (зокрема ОСЦПВ, Зелена картка, страхування відповідальності нотаріусів, інші обов'язкові види страхування або продукти) (Ф-1);

- страховий продукт має стандартизовані умови страхування та реалізується як типовий («коробковий») страховий продукт без можливості істотного індивідуального структурування умов договору(Ф-2);

- вигодонабувачем за договором страхування є держава Україна або державні органи, або виплата страхового відшкодування здійснюється з метою фінансування ремонту або лікування (на СТО, медичні заклади, аптеки тощо), потерпілим внаслідок ДТП (Ф-3);

- страховий продукт передбачає чітко визначений страховий інтерес, а страхова виплата здійснюється безпосередньо для відшкодування документально підтверджених збитків, що знижує унеможлиблює використання продукту для проведення фінансових операцій без економічного змісту (Ф-4);

- страховий продукт передбачає обмежений розмір страхової суми або страхових виплат, що знижує потенційний обсяг фінансових операцій (Ф-5);

- укладення договорів страхування здійснюється після письмового погодження (отримання відповідного дозволу) уповноважених андеррайтерів Товариства або членів Правління у випадках, передбачених внутрішніми процедурами Товариства (Ф-6);

- страховий продукт є «банківським», реалізується у взаємодії з фінансовою установою, яка є СПФМ та має належну ділову репутацію у сфері управління ризиками ВК/ФТ, зокрема якщо страхувальником або вигодонабувачем за договором страхування є банківська установа (Ф-7).

2) Фактори (додаткові критерії), що можуть підвищувати рівень ризику страхового продукту. Рівень ризику страхового продукту може підвищуватися у разі, якщо:

- можливість використання готівкових розрахунків (Ф+1);
- страховий продукт допускає індивідуальне структурування умов страхування або укладається на індивідуальних умовах для окремих клієнтів, які суттєво відрізняються від умов, визначених в Загальних умовах страхового продукту (ЗУСПу) (Ф+2);
- страховий продукт може використовуватися клієнтом від імені третіх осіб або передбачає складну структуру взаємовідносин між учасниками договору страхування (Ф+3).

8. Порядок застосування Методики та документування результатів оцінки

З метою впровадження цієї Методики Товариство здійснює оцінку рівня ризику ВК/ФТ для страхових продуктів, що реалізуються Товариством, з урахуванням:

- опису критеріїв оцінки ризику, визначених у розділі 3 цієї Методики,;
- матриці базового рівня ризику за класами страхування, наведеної у Таблиці 1;
- додаткових факторів (критеріїв), визначених у розділі 7 цієї Методики;
- скорингової моделі оцінки рівня ризику конкретного страхового продукту.

Скорингова модель оцінки рівня ризику конкретного страхового продукту

Оцінка рівня ризику конкретного страхового продукту здійснюється із застосуванням скорингового підходу, який передбачає кількісну оцінку додаткових факторів ризику з подальшим визначенням підсумкового рівня ризику.

Базовому рівню ризику страхового продукту присвоюється початкове значення балів: низький **1 бал**; середній **2 бали**; високий **3 бали**.

Додаткові критерії оцінюються залежно від їх впливу на ризик: підвищує ризик **+1 бал**; знижує ризик **-1 бал**, відсутній або нейтральний **0 балів**.

Сукупний бал визначається як сума базового рівня ризику та балів за всіма додатковими критеріями.

Таблиця 3. Шкала оцінювання:

Рівень ризику конкретного страхового продукту	Сума базового рівня ризику та балів за всіма додатковими критеріями	Заходи з мінімізації ризиків
низький	≤ 1 балу	Вимагає мінімального контролю та нагляду
середній	2–3 бали	Значні фактори ризику відсутні або мінімізовані належним та високоефективним контролем
високий	4-5 балів	Притаманні значні фактори ризику, які в цілому складно мінімізувати та які вимагають активного управління
неприйнятно високий	≥ 4 балів	Заборона впровадження продукту

Оцінку/ переоцінку рівня ризику страхового продукту здійснює відповідальний працівник з фінансового моніторингу Товариства, з урахуванням пропозицій член Правління, відповідального за напрямок андеррайтингу страхових продуктів.

За результатами першого застосування цієї Методики здійснюється оцінка/ переоцінка рівня ризику страхових продуктів Товариства. Результати такої оцінки оформлюються у вигляді додатку до цієї Методики, що містить перелік страхових продуктів Товариства та визначений для них рівень ризику ВК/ФТ, а також дата оцінки/ переоцінки (Додаток 1. Перелік страхових продуктів Товариства та визначений рівень ризику ВК/ФТ).

Надалі оцінка ризиків переглядається виключно у випадках, визначених Методикою, зокрема у разі:

- впровадження нового страхового продукту,
- внесення суттєвих змін до діючого страхового продукту,
- суттєвих змін законодавства або нормативних вимог у сфері ПВК/ФТ,
- у разі перегляду ризик-профілю Товариства,
- під час періодичного перегляду ризиків, визначеного внутрішніми документами Товариства у сфері фінансового моніторингу.

Рівень ризику ВК/ФТ для кожного страхового продукту визначається з урахуванням класу страхування та критеріїв оцінки ризику, передбачених цією Методикою.

Інформація про визначений рівень ризику ВК/ФТ (з дати затвердження цієї Методики) зазначається у **паспорті страхового продукту**, який формується відповідно до внутрішніх документів Товариства, що регулюють порядок розроблення та впровадження страхових продуктів.

Паспорт страхового продукту є документом, у якому фіксуються основні характеристики страхового продукту, включаючи визначений рівень ризику ВК/ФТ, що враховується Товариством під час застосування ризик-орієнтованого підходу у системі фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник з фінансового моніторингу Товариства під час щорічної актуалізації Положення про СУР актуалізує **Додаток 1 до цієї Методики з Переліком страхових продуктів Товариства** та визначеним рівень ризику ВК/ФТ кожного страхового продукту з урахуванням оцінки/переоцінки, що відбулись протягом року.

9. Критерії суттєвості змін страхового продукту для цілей перегляду ризиків ПВК/ФТ

Зміни до діючого страхового продукту є суттєвими для цілей ПВК/ФТ та є підставою для обов'язкового перегляду оцінки ризиків ВК/ФТ виключно у разі, якщо такі зміни призводять або можуть призвести до зміни порядку фінансових операцій за продуктом.

До **суттєвих змін** страхового продукту належать зміни, які:

1. Змінюють спосіб сплати або отримання коштів: запровадження або розширення можливості готівкових розрахунків, поява нових каналів сплати страхових премій або здійснення страхових виплат, які раніше не використовувались, зміна порядку здійснення страхових виплат з безготівкового на готівковий або із залученням третіх осіб.

2. Змінюють коло осіб, які можуть отримувати страхові виплати: надання можливості здійснення страхових виплат на користь осіб, які не мають підтвердженого майнового інтересу, запровадження альтернативних або багатоланкових схем виплат, розширення участі третіх осіб у врегулюванні страхових випадків без зміни стандартних процедур контролю.

3. Запроваджують нестандартні або нові механізми врегулювання: використання нових форматів компенсації (через агрегаторів, платформи, нетипових посередників), поява складних або комбінованих схем врегулювання, які раніше не застосовувались у Товаристві.

4. Змінюють ризик-профіль продукту з точки зору ПВК/ФТ: зміни, що за результатами первинної оцінки можуть призвести до підвищення рівня ризику ВК/ФТ на дві та більше позиції за шкалою Методики, поява факторів, які раніше були відсутні при оцінці продукту.

Не є суттєвими для цілей ПВК/ФТ наступні зміни:

Не визнаються суттєвими та не потребують перегляду оцінки ризиків ВК/ФТ зміни, які мають редакційний, технічний або маркетинговий характер; не впливають на порядок сплати страхових премій або здійснення страхових виплат; не змінюють коло осіб, які можуть отримувати страхові виплати; не змінюють порядок врегулювання страхових випадків; не впливають на рівень ризику ПВК/ФТ страхового продукту.

10. Заходи щодо мінімізації ризиків за страховими продуктами

З метою мінімізації ризиків ВК/ФТ Товариство забезпечує впровадження організаційних, процедурних та контрольних заходів на всіх етапах життєвого циклу страхового продукту, зокрема під час:

- формування андеррайтингової політики,
- розробки, погодження, затвердження та супроводження страхових продуктів, яким відповідно до цієї Методики встановлено середній або високий рівень ризику.

Застосування заходів мінімізації ризику здійснюється з урахуванням характеру страхового продукту, каналів його реалізації, кола клієнтів та притаманних йому ризиків, та передбачає запровадження додаткових рівнів контролю, обмежень і процедур погодження.

З цією метою Товариство застосовує, зокрема, такі заходи:

1) встановлення додаткових рівнів погодження укладення договорів страхування, зокрема обов'язкове погодження уповноваженими андеррайтерами, а у випадках, визначених внутрішніми документами, — відповідальними членами Правління Товариства;

2) встановлення обмежень щодо ключових параметрів договорів страхування, зокрема страхових сум, умов страхування, переліку ризиків або інших характеристик страхового продукту;

3) здійснення додаткового аналізу та перевірки страхових посередників, партнерів та інших осіб, залучених до реалізації страхового продукту, включаючи оцінку їх ділової репутації та системи управління ризиками ВК/ФТ;

4) посилений моніторинг фінансових операцій за договорами страхування, включаючи аналіз нетипових або підозрілих фінансових операцій у межах процедур фінансового моніторингу Товариства;

5) встановлення технічних та процедурних обмежень щодо укладення договорів страхування, зокрема обмеження можливості укладення договорів не через інформаційні системи Товариства з вбудованими контролями та обмеженнями умов страхування;

6) встановлення умов/ обмежень щодо здійснення безготівкових платежів ;

7) встановлення правил повернення коштів на рахунок Товариства, у разі прийняття рішення про відмову та/ або дострокове припинення договору страхування;

8) перегляд та переоцінка рівня ризику продукту/послуги;

9) проведення додаткових навчань для страхових посередників щодо особливостей реалізації страхових продуктів Товариства.

Застосування зазначених заходів має на меті забезпечення належного рівня контролю за використанням страхових продуктів, обмеження можливості їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів або фінансування тероризму, а також забезпечення відповідності діяльності Товариства вимогам законодавства у сфері ПВК/ФТ.

11. Оцінка ризику операцій вхідного перестраховування

У випадку здійснення операцій вхідного перестраховування Товариство виступає перестраховиком та приймає у перестраховування ризику за договорами страхування, укладеними іншим страховиком (перестраховальником).

У таких випадках страхові продукти формуються перестраховальником, а Товариство не вступає у прямі договірні відносини з кінцевим страхувальником.

Базовий рівень ризику ВК/ФТ за операціями вхідного перестраховування визначається з урахуванням:

- виду первинного страхування (класу страхування), за яким передається ризик у перестраховування;

- характеристик перестраховальника, включаючи його юрисдикцію, статус фінансової установи та ділову репутацію.

У таких випадках ризик операцій вхідного перестраховування оцінюється як такий, що не перевищує рівень ризику відповідного класу первинного страхування, з обов'язковим урахуванням ризику перестраховальника.

12. Заключні положення.

Методика розробляється відповідальним працівником з фінансового моніторингу Товариства та затверджується рішенням Правління Товариства.

Методика набуває чинності з дати, зазначеної у відповідному протоколі засідання Правління.

Відповідальний працівник з фінансового моніторингу здійснює контроль за виконанням Методики.

Методика підлягає перегляду щороку або частіше у разі необхідності. Внесення змін та доповнень до Методики здійснюється шляхом викладення її у новій редакції. Прийняття нової редакції Методики автоматично призводить до припинення дії попередньої редакції документа.

Додаток №1
до Методики оцінки страхових продуктів Товариства
та притаманних їм ризиків ВК/ФТ

Перелік страхових продуктів Товариства та визначений рівень ризику ВК/ФТ
(станом на 18.12.2025)

Назва страхового продукту	код	клас	Базовий рівень ризику	Дод. фактори, які знижують рівень ризику	Дод. фактори, які підвищують рівень ризику	Рівень ризику конкретно го страхового продукту	Дата оцінки/ переоцінки
ТАС - ЗСУ (стандартний)	121	1	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ЗАЛІЗНИЧНЕ КАСКО (стандартний)	10	4	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ЗАЛІЗНИЧНЕ КАСКО індивідуальне	10	4	низький	Ф-4; Ф-5; Ф-6	Ф+2	низький	18.12.2025
ТАС-НОТАРІУСИ (стандартний)	103	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
ТАС – МИТНІ ГАРАНТІЇ (стандартний)	133	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3	немає	низький	18.12.2025
ХАТИНКА - ТВАРИНКА (стандартний)	46	8,9	середній	Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-5	Ф+1	низький	18.12.2025
ТАС-ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ (стандартний)	86	13	середній	Ф-2 ; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
ПОВНИЙ БІЗНЕСЗАХИСТ (стандартний)	106	8,9	середній	Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
ПОВНИЙ БІЗНЕСЗАХИСТ перерва (стандартний)	106	8,9	середній	Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
ТАС-Вантаж (стандартний)	5	7	середній	Ф-6	немає	низький	18.12.2025
ТАС-Вантаж (інд)	5	7	середній	Ф-6	Ф+2	середній	18.12.2025
ТАС-	14	10	низький	не	немає	низький	18.12.2025

АВТОПЕРЕВІЗНИК (стандартний)				оцінювались			
ТАС-НЕБЕЗПЕЧНІ ОБ'ЄКТИ (стандартний)	50	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-4 ; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
Майно іпотека (індивідуальне)	79	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	Ф+2	низький	18.12.2025
Іпотека стандарт (стандартний)	88	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
ПЖЗ (стандартний)	101	8,9, 13	середній	Ф-2; Ф-4 ; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
Іпотека приватбанк (стандартний)	116	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
Застава приватбанк (стандартний)	117	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
класичне майно (стандартний)	100	8,9	середній	Ф-2; Ф-3; Ф-4	немає	низький	18.12.2025
Класичне майно інд	100	8,9	середній	Ф-3; Ф-4; Ф-5	Ф+2	низький	18.12.2025
ЄВРОКАСКО 5 ЗІРОК (стандартний)	111	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Правильне Каско (стандартний)	90	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Правильне Каско індив.	90	3	низький	Ф-4; Ф-3	Ф+2	низький	18.12.2025
ЄвроКАСКО для подорожуючих за кордон (стандартний)	127	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ВІЙСЬКОВИЙ АВТОЗАХИСТ (стандартний)	132	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Комерційний автозахист (стандартний)	115	1; 10	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Повний автозахист (стандартний)	96	1; 10; 3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
КаскоПриватбанк (стандартний)	118	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Старт-Каско (стандартний)	134	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ОСЦПВ (стандартний)	53	10	низький	не оцінювались	немає	низький	27.11.2025
Будмонтаж (інд)	16	8,9, 13	середній	Ф-4; Ф-6	Ф+2; Ф+3	середній	18.12.2025

Тас митні гарантії України (стандартний)	136	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3	немає	низький	18.12.2025
ЗК (стандартний)	27	10	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
«ТАС -Територія здоров'я» (стандартний)	92	2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
«ТАС -Територія здоров'я» (індивідуальний)	92	2	низький	Ф-4; Ф-3	Ф+2;	низький	18.12.2025
ТАС-ПЕРСОНАЛЬНИЙ (стандартний)	95	1	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС-ПЕРСОНАЛЬНИЙ (індивідуальний)	95	1	низький	Ф-4; Ф-3	Ф+2	низький	18.12.2025
Класичне майно Кредобанк (стандартний)	100	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
Класичне майно банки (стандартний)	100	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
Класичне майно таскомбанк (стандартний)	100	8,9	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-3; Ф-4; Ф-6; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
МАЙНО та Перерва в бізнесі (індивідуальний)	135	8,9, 16	середній	Ф-4; Ф-6	Ф+2; Ф+3	середній	18.12.2025
ТАС-МАНДРИ (стандартний)	97	1,18	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС-МАНДРИ ЗАХИСТ (стандартний)	137	2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС –ДМС-Індивідуальний захист (стандартний)	139	2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС-Захист здоров'я (стандартний)	99	1,2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС-Захист здоров'я (індивідуальний)	99	1,2	низький	Ф-4; Ф-3	Ф+2	низький	18.12.2025
ПРИВАТБАНК-ОСОБИСТИЙ ЗАХИСТ (стандартний)	119	1,2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
TAS-Doctor (стандартний)	125	2	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ОТП Лізинг (індивідуальний)	123	1;3; 10	низький	Ф-1; Ф-3; Ф-4	Ф+2	низький	18.12.2025
ТАС- ЗБРОЯ (стандартний)	144	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-	немає	низький	18.12.2025

				4 ; Ф-5			
Небезпечні вантажі (стандартний)	145	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-4 ; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
Страх-я членів екіпажу повіт-го судна та ін.пер-лу (стандартний)	140	1	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Страх-ня осіб що перебувають на борту повіт. Судна (стандартний)	141	1	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Страховання повітряних суден (стандартний)	142	5	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
Страховання відповідаль-ті експлуатанта цивільного (стандартний)	143	11	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
КАСКО ПРИВАТБАНК (індивідуальне)	118	3	низький	Ф-1; Ф-3	Ф+2	низький	18.12.2025
TAS TRAVEL (стандартний)	98	18	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
ТАС-КРЕДИТНИЙ ЗАХИСТ (стандартний)	120	1, 2, 16	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-4 ; Ф-5; Ф-7	немає	низький	18.12.2025
ТАС-ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ (інд)	147	13	середній	Ф-4; Ф-6	Ф+2; Ф+3	середній	18.12.2025
ТАС-ПОСЕРЕДНИК (стандартний)	146	13	середній	Ф-1; Ф-2; Ф-5	немає	низький	18.12.2025
ПРИВАТБАНК ЄОСЕЛЯ (стандартний)	116	8,9	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025
КАСКО УЛФ Фінанс (стандартний)	148	3	низький	не оцінювались	немає	низький	18.12.2025

Особа, яка здійснила оцінку/ переоцінку: Валентина Вальчишена

Визначення рівня ризику щодо клієнтів, які є РЕР, членами їх сімей та особами, пов'язаними з РЕР

1. Загальні положення

Цей Додаток визначає порядок урахування статусу політично значущої особи (РЕР), члена її сім'ї або особи, пов'язаної з РЕР, під час оцінки ризику клієнта з метою запобігання та протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму (ВК/ФТ). Положення цього Додатку застосовуються до фізичних осіб, а також до клієнтів – юридичних осіб, КБВ яких є РЕР, члени їх сімей або особи, пов'язані з такими особами.

2. Принцип інтеграції критерія оцінки РЕР у загальну оцінку ризику клієнта

Оцінка ризику клієнтів Установи, які є РЕР, членами їх сімей або пов'язаними з ними особами, здійснюється з урахуванням загальної оцінки ризику клієнта та окремої оцінки ризику, пов'язаного зі статусом РЕР. Остаточний рівень ризику клієнта визначається як **найвищий** із рівнів ризику, встановлених за результатами загальної оцінки клієнта та оцінки за статусом РЕР.

3. Класифікація РЕР та часовий фактор

Під час визначення рівня ризику за статусом РЕР Установа враховує:

- категорію публічної функції, яку виконує або виконував клієнт;
- чи є клієнт членом сім'ї або пов'язаною особою РЕР;
- строк, що минув з моменту припинення виконання публічних функцій.

Часовий фактор застосовується з метою поступового зниження рівня ризику за умови відсутності ознак підозрілої діяльності.

4. Таблиця визначення рівня ризику за статусом РЕР

Таблиця 1. Рівень ризику клієнтів залежно від статусу РЕР

	РІВЕНЬ РИЗИКУ			
	які станом на звітну дату виконують публічні функції, їх члени сім'ї та пов'язані з ними особи	які станом на звітну дату менше 1 року, як перестали виконувати публічні функції, їх члени сім'ї та пов'язані з ними особи	які станом на звітну дату більше 1 року, але менше 3-х років як перестали виконувати публічні функції, їх члени сім'ї та пов'язані з ними особи	які станом на звітну дату більше 3-х років, як перестали виконувати публічні функції, їх члени сім'ї та пов'язані з ними особи
ПОЛІТИЧНО ЗНАЧУЩІ ОСОБИ				
Президент України, Прем'єр-міністр України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично	Високий	Високий	Високий	Середній

значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи				
члени Кабінету Міністрів України та їх заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
керівник постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Високий	Середній	Низький
керівник та заступники керівника Державного управління справами, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Високий	Середній	Низький
керівники апаратів (секретаріатів) державних органів, що не є державними службовцями, посади яких належать до <u>категорії "А"</u>, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Середній	Низький
Секретар та заступники Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
народні депутати України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Середній	Низький

голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Генеральний прокурор та його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Голова Служби безпеки України та його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Директор Державного бюро розслідувань та його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Директор Бюро економічної безпеки України та його заступники, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
Голова та члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голова та члени Антимонопольного комітету України, Голова Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступники, Голова та члени	Високий	Середній	Низький	Низький

Рахункової палати, Голова та члени Центральної виборчої комісії, голови та члени інших державних колегіальних органів, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи				
надзвичайні і повноважні послы, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Низький	Низький
начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, командувачі Сухопутних військ Збройних Сил України, Повітряних Сил Збройних Сил України, Військово-Морських Сил Збройних Сил України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Низький	Низький
державні службовці, посади яких належать до категорії "А", члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Низький	Низький
керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Середній	Середній	Низький
керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких прямо чи опосередковано перевищує 50 відсотків, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Середній	Низький	Низький
члени керівних органів політичних	Високий	Середній	Низький	Низький

партій, які представлені в діючому Парламенті України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи				
члени керівних органів політичних партій, які не представлені в діючому Парламенті України, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Низький	Низький	Низький
члени керівних органів політичних партій, діяльність яких заборонена судом в Україні, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи (список політичних партій, діяльність яких заборонена судом, може оновлюватись на сайті https://minjust.gov.ua/other/perelik_mauno).	Високий	Середній	Середній	Низький
іноземні публічні діячі, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Високий	Високий	Високий	Високий
діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях, члени їх сімей та особи, пов'язані з такими політично значущими особами, а також клієнти, КБВ яких є зазначені особи	Середній	Низький	Низький	Низький

МЕТОДИКА ОЦІНКИ РИЗИК-ПРОФІЛЮ УСТАНОВИ (СКОРИНГОВА МОДЕЛЬ)

З метою забезпечення об'єктивної, прозорої та відтворюваної оцінки ризик-профілю Товариства у сфері ВК/ФТ, у звітному періоді застосовується скорингова модель, побудована на принципах ризик-орієнтованого підходу.

Скорингова модель передбачає поетапну оцінку ризик-профілю Товариства шляхом аналізу визначених факторів ризику, їх кількісного вимірювання та подальшого агрегування результатів у єдиний інтегральний показник.

Модель базується на таких ключових принципах:

- прозорість та зрозумілість – логіка оцінки є чіткою, послідовною та доступною для користувачів;
- відтворюваність результатів – оцінка базується на формалізованих критеріях і може бути перевірена;
- повнота охоплення ризиків – враховуються як внутрішні, так і зовнішні фактори;
- пропорційність – рівень контролю відповідає рівню ризику;
- збалансованість – модель враховує як фактори, що підвищують ризик, так і фактори, що його знижують;
- чутливість до змін – модель дозволяє враховувати граничні стани між рівнями ризику.

Оцінка ризик-профілю здійснюється за 10 факторами, які охоплюють ключові аспекти діяльності Товариства:

- фактори, що формують притаманний ризик діяльності;
- зовнішні системні фактори;
- фактори, що знижують рівень ризику;
- коригуючі фактори.

1. Перелік факторів оцінки ризик-профілю Установи та їх змістовне наповнення

З метою забезпечення єдиного підходу до оцінки ризик-профілю Установи у скоринговій моделі визначено перелік факторів, які підлягають аналізу. Для кожного фактору встановлено змістовне наповнення, що визначає ключові аспекти діяльності, які враховуються при його оцінці.

При аналізі фактору №1 «Характер та масштаб діяльності установи» враховуються обсяг та інтенсивність операцій, структура діяльності та бізнес-модель, рівень диверсифікації, наявність масових або стандартизованих продуктів, а також динаміка розвитку діяльності Установи. Діяльність Товариства, зокрема, характеризується впровадженням та постійним розвитком автоматизованих рішень у сфері фінансового моніторингу та управління ризиками ВК/ФТ. Застосування таких рішень є складовою загальної системи внутрішнього контролю Товариства та позитивно впливає на його ризик-профіль.

Фактор №2 «Джерела фінансування бізнесу (власні або залучені кошти)» оцінюється з урахуванням структури джерел фінансування, прозорості походження коштів, наявності складних або непрозорих фінансових потоків та рівня залежності від зовнішнього фінансування.

При оцінці фактору №3 «Продукти та послуги, що надаються установою» аналізуються види страхових продуктів та послуг, їх складність, наявність накопичувальної або інвестиційної складової, а також потенційна можливість використання продуктів для цілей ВК/ФТ.

Фактор №4 «Види клієнтів та їх ризик-профіль» передбачає оцінку структури клієнтської бази, наявності клієнтів підвищеного ризику, зокрема політично значущих осіб, складності структури власності клієнтів та характеру взаємодії з ними.

У межах фактору №5 «Географічне розташування установи, географічне розташування держави реєстрації клієнтів або установ, через які установа здійснює передавання (отримання) активів» враховуються юрисдикції, з якими здійснюється діяльність, наявність ризикових або санкційних територій, рівень транскордонної діяльності та географічна концентрація операцій.

Фактор №6 «Канали / способи надання (отримання) послуг» оцінюється з урахуванням способів укладення договорів, використання агентської та партнерської мережі, рівня дистанційної взаємодії з клієнтами, а також рівня автоматизації процесів продажу страхових продуктів, укладення договорів та використання цифрових каналів, у тому числі без фізичної присутності клієнта.

При аналізі фактору №7 «Контрагенти, за участю яких установа проводить дії з активами» враховуються види та структура контрагентів, роль посередників та партнерів, наявність складних ланцюгів взаємодії та ризику, пов'язані із залученням третіх осіб.

Фактор №8 «Фактор впливу збройної агресії та застосування санкцій» включає оцінку впливу зовнішнього середовища на діяльність Установи, зокрема наявність операцій або взаємодій, пов'язаних із санкційними обмеженнями, ризик обходу санкцій, а також загальний вплив зазначених факторів на ризик-профіль.

У межах фактору №9 «Фактор стабільності діяльності, структури власності та корпоративного управління установи» оцінюються стабільність управлінської команди, прозорість структури власності та кінцевих бенефіціарних власників, якість корпоративного управління, рівень зрілості систем внутрішнього контролю, а також рівень розвитку та автоматизації систем фінансового моніторингу

Фактор №10 «Інші значущі фактори, пов'язані з діяльністю установи» передбачає врахування наявності застосованих заходів впливу, результатів перевірок регулятора, а також інших подій або обставин, що можуть впливати на ризик-профіль Установи та не охоплені іншими факторами.

2. Шкала оцінювання факторів

Кожен фактор аналізується окремо на підставі визначених критеріїв та оцінюється за встановленою шкалою. На першому етапі кожному фактору присвоюється рівень ризику із застосуванням базової тривірневої шкали з деталізацією через підрівні (з тенденцією до пониження “-” / стабільний / з тенденцією до підвищення “+”). Підрівні дозволяють більш точно відобразити рівень ризику без формального переходу до наступного рівня.

Таблиця 1. Базова шкала оцінювання факторів (від 1 до 9)

Рівень ризику	Підрівень ризику	Критерій для визначення рівня ризику	Бал
Низький (1-3)	з тенденцією до зниження (Н-)	Мінімальний вплив на ризик ВК/ФТ, відсутні ризикові ознаки	1
	стабільний (Н)	Типовий низький рівень ризику	2
	з тенденцією до підвищення (Н+)	Наявні окремі ознаки підвищеного ризику або регуляторні вимоги підвищеної уваги	3
Середній (4-6)	з тенденцією до зниження (С-)	Формально середній ризик, але зі стримуючими факторами	4
	стабільний (С)	Типовий середній рівень ризику	5
	з тенденцією до підвищення (С+)	Виражені ризикові ознаки	6
Високий (7-9)	з тенденцією до зниження (В-)	Формально високий ризик із пом'якшуючими факторами	7
	стабільний (В)	Типовий високий рівень ризику	8
	з тенденцією до підвищення (В+)	Максимальний рівень ризику, потребує посиленого контролю	9

Базова шкала використовується як основа для подальших розрахунків та забезпечує відповідність моделі загальноприйнятим підходам оцінки ризиків.

3. Визначення ваг (%) впливу кожного фактору ризику на загальний рівень ризику Установи.

З метою врахування різного ступеня впливу окремих факторів на загальний ризик-профіль Товариства, у скоринговій моделі застосовується підхід зважування.

Кожному фактору присвоюється відповідна вага залежно від:

- його значущості для діяльності Товариства;
- потенційного впливу на ризики ВК/ФТ;
- характеру операцій та бізнес-моделі Товариства;
- вимог законодавства та регуляторних очікувань.

Сукупна вага всіх факторів становить **100%**. У випадку появи нових факторів, або зміни впливу певного фактора, необхідно актуалізувати ваги.

Ваги факторів у скоринговій моделі визначено з урахуванням рівня їх впливу на формування ризиків ВК/ФТ та поділено на три групи залежно від значущості:

- **високий вплив (15%)** — фактори, які безпосередньо формують притаманний ризик та визначають його природу;
- **середній вплив (10%)** — фактори, що істотно впливають на ризик, але є похідними або такими, що можуть бути частково контрольовані;
- **обмежений вплив (5%)** — фактори, які мають допоміжний характер або впливають на ризик опосередковано.

Таблиця 2. Ваги факторів

№	Фактор	Вага	Обґрунтування ваги
1	Характер та масштаб діяльності установи	15%	Визначає базову архітектуру ризику: обсяг, інтенсивність та складність операцій
2	Джерела фінансування бізнесу (власні або залучені кошти)	5%	Має вузький вплив (переважно на походження коштів), не визначає повністю ризик-модель
3	Продукти та послуги, що надаються установою	15%	Є основним інструментом реалізації ризику (через продукт відбувається операція)
4	Види клієнтів та їх ризик-профілю	15%	Формує клієнтський ризик — один із ключових у ПВК/ФТ
5	Географічне розташування установи, держави реєстрації клієнтів або установ, через які установа здійснює передавання (отримання) активів	5%	Впливає на ризик через юрисдикції, але є зовнішнім фактором
6	Канали / способи надання (отримання) послуг	10%	Визначає контрольованість процесів (онлайн, посередники, використання інструменту покладання)
7	Контрагенти, за участю яких установа проводить дії з активами	10%	Впливає через третіх осіб, але є вторинним щодо клієнта/продукту
8	Фактор впливу збройної агресії проти України та застосування санкцій	10%	Системний фактор, який модифікує ризик, але не створює його з нуля
9	Фактор стабільності діяльності, структури власності та корпоративного управління установи	5%	Знижує ризик за рахунок прозорості, але не формує його
10	Інші значущі фактори, пов'язані з діяльністю установи (включаючи застосовані заходи впливу у сфері ПВК/ФТ)	10%	Дозволяє врахувати нетипові або разові події

4. Фінальне агрегування та визначення загального показника ризику Установи.

Загальний рівень ризик-профілю Товариства визначається шляхом розрахунку інтегрального показника як зваженої суми оцінок за всіма факторами з урахуванням їх ваг.

Розрахунок здійснюється за такою формулою:

Загальний показник ризику Установи = Σ (Оцінка фактору в балах \times Вага фактору)

Для визначення загального рівня ризику застосовується така шкала:

Таблиця 3. Шкала оцінювання загального рівня ризику Установи

Рівень ризику	Підрівень ризику	Висновок	Інтегральний показник
Низький (1-3)	з тенденцією до зниження (Н-)	Ризик ВК/ФТ, притаманний діяльності Установи, є мінімальним. Бізнес-модель, структура операцій та середовище діяльності не створюють суттєвих передумов для використання Установи з метою ВК/ФТ. Виявлені ризики є поодинокими та несуттєвими.	1,00-1,99
	стабільний (Н)	Ризик ВК/ФТ є низьким та відповідає характеру діяльності Установи. Виявлені ризики є обмеженими, контрольованими та не мають системного характеру.	2,00-2,99
	з тенденцією до підвищення (Н+)	Загальний рівень ризику залишається низьким, однак наявні окремі фактори, що підвищують ризиковість діяльності. Виявлено обмежену кількість ризиків, які потребують підвищеної уваги, проте вони не мають визначального впливу на загальний ризик-профіль Установи та/ або такі системні ризики мінімізовані та є контрольованими зі сторони Установи.	3,00 – 3,99
Середній (4-6)	з тенденцією до зниження (С-)	Ризик ВК/ФТ оцінюється як середній, однак має стримуючі характеристики. Ризики присутні, але обмежені за масштабом та не є домінуючими.	4,00-4,99
	стабільний (С)	Ризик ВК/ФТ є середнім. Характер діяльності Установи передбачає наявність суттєвих ризиків, які мають регулярний характер та потребують системного управління.	5,00 – 5,99
	з тенденцією до підвищення (С+)	Ризик ВК/ФТ є підвищеним у межах середнього рівня. Виявлені ризики мають значний вплив на окремі напрями діяльності та можуть набувати системного характеру.	6,00 – 6,99
Високий (7-9)	з тенденцією до зниження (В-)	Ризик ВК/ФТ є високим, однак частково обмежений окремими стримуючими факторами. Ризики мають системний характер, але контроль над ними частково забезпечений.	7,00 – 7,99
	стабільний (В)	Ризик ВК/ФТ є високим. Характер діяльності Установи створює значні передумови для реалізації ризиків, які мають системний та регулярний характер.	8,00 – 8,99
	з тенденцією до	Ризик ВК/ФТ є критично високим.	9,00-9,99

	підвищення (В+)	Діяльність Установи характеризується значними та системними ризиками, що мають визначальний вплив на її ризик-профіль.	
--	------------------------	--	--

5. Подальше застосування результатів оцінки ризик-профілю Установи.

За результатами застосування методики відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу формується оцінка ризик-профілю Товариства, здійснюється аналіз ефективності заходів з управління ризиками ВК/ФТ, а також визначаються напрями їх вдосконалення.

На підставі зазначених результатів відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу формується пропозиція щодо ризик-апетиту Товариства у сфері ПВК/ФТ.

6. Особливості методології встановлення ризик-апетиту Товариства у сфері ПВК/ФТ.

Ризик-апетит Товариства у сфері ПВК/ФТ визначається як прийнятний для Товариства рівень залишкового ризику ВК/ФТ, який Установа готова приймати у процесі своєї діяльності з урахуванням характеру та масштабу бізнесу, регуляторних вимог та ефективності системи управління ризиками.

Встановлення ризик-апетиту здійснюється на підставі результатів оцінки ризик-профілю Установи та аналізу наявних заходів з управління ризиками ВК/ФТ. При цьому враховується співвідношення між притаманними ризиками, ефективністю контрольних заходів та залишковим рівнем ризику.

Ризик-апетит встановлюється на рівні Установи в цілому, а також, за необхідності, може деталізуватися за окремими напрямками діяльності, видами продуктів, категоріями клієнтів або каналами надання послуг.

Підхід до визначення ризик-апетиту

Визначення ризик-апетиту здійснюється шляхом:

- 1) аналізу загального рівня ризик-профілю Установи;
- 2) оцінки достатності заходів з управління ризиками ВК/ФТ;
- 3) визначення рівня залишкового ризику;
- 4) встановлення граничного прийнятного рівня ризику;
- 5) у разі якщо фактичний рівень ризику перевищує встановлений ризик-апетит, Товариство визначає та впроваджує додаткові заходи з його зниження.

Таблиця 4. Форма обліку результатів визначення ризик-апетиту:

Показник	Опис	Значення
Загальний показник ризик-профілю Установи	Результат скорингової моделі	(зазначається інтегральний показник у балах)
Загальний рівень ризику Установи	Н (-/+) / С (-/+) / В (-/+)	(зазначається рівень та підрівень ризику)
Оцінка ефективності заходів	достатні / частково достатні / недостатні	(визначається на підставі аналізу системи управління ризиками ВК/ФТ)
Оцінка залишкового ризику	Н (-/+) / С (-/+) / В (-/+)	(зазначається рівень та підрівень залишкового ризику з урахуванням заходів контролю)
Встановлений ризик-апетит	Н (-/+) / С (-/+) / В (-/+)	(зазначається прийнятний для Товариства рівень ризику ВК/ФТ)
Відхилення	перевищує / відповідає /	(визначається за

	нижче	<i>результатами порівняння залишкового ризику з ризик-апетитом)</i>
Необхідність додаткових заходів	так / ні	<i>(визначається залежно від наявності відхилення або потреби посилення контролю)</i>
Додаткові заходи	перелік заходів	<i>(зазначаються заходи у разі їх необхідності)</i>

7. Встановлення лімітів ризиків для контролю ризик-апетиту Установи.

Система лімітів у Товаристві використовується як додатковий інструмент контролю за дотриманням встановленого ризик-апетиту. Система лімітів має вибіркового характеру та спрямована на моніторинг окремих, найбільш чутливих до ризику показників. Таким чином, ліміти не використовуються для формування загального показника ризику Установи, і виконують функцію контрольного індикатора, що дозволяє:

- відстежувати наближення до гранично допустимого рівня ризику;
- своєчасно виявляти потенційні відхилення від встановленого ризик-апетиту;
- ініціювати управлінські дії у разі досягнення або перевищення встановлених значень.

Ліміти також виконують функцію індикаторів раннього попередження щодо зміни ризик-профілю Товариства. Встановлені ліміти відображають операційний рівень реалізації ризик-апетиту Товариства та деталізують його у частині окремих напрямів діяльності.

Ліміти встановлюються щодо окремих показників, які відображають ключові ризикові характеристики діяльності Товариства, зокрема структуру клієнтської бази, географічні ризики, санкційні обмеження та інші релевантні аспекти.

Фактичні значення таких показників порівнюються з установленими граничними значеннями, при цьому оцінка здійснюється за принципом:

- перебування в межах встановленого ліміту;
- наближення до граничного значення (зона підвищеної уваги);
- перевищення встановленого ліміту.

У разі наближення до граничного значення або його перевищення відповідна інформація підлягає аналізу та ескалації відповідальному працівнику з фінансового моніторингу та, за необхідності, Голові Правління Товариства.

Дотримання встановлених лімітів свідчить про контрольованість окремих складових ризику та підтверджує відповідність діяльності Товариства визначеному ризик-апетиту, але не є вичерпною підставою для формування висновку щодо рівня ризику Товариства в цілому.

Товариство застосовує кількісні та якісні ліміти ризиків.

Таблиця 5. Кількісні показники (ліміти) для контролю ризик-апетиту.

№	Кількісний ліміт ризик-апетиту Товариства	Опис показника
1	Частка клієнтів з високим рівнем ризику	Співвідношення кількості клієнтів, яким присвоєно високий рівень ризику, до загальної кількості клієнтів
2	Частка клієнтів, що підлягають поглибленій перевірці (EDD)	Співвідношення кількості клієнтів, щодо яких застосовуються заходи поглибленої перевірки, до загальної кількості клієнтів
3	Частка політично значущих осіб (PEP)	Співвідношення кількості клієнтів, які є PEP (та пов'язаних з ними), до загальної кількості клієнтів

4	Частка клієнтів-нерезидентів (за наявності)	Співвідношення кількості клієнтів-нерезидентів до загальної кількості клієнтів
5	Частка страхових продуктів з високим рівнем ризику	Співвідношення кількості продуктів, віднесених до високого рівня ризику, до загальної кількості продуктів
6	Частка страхових продуктів з середнім рівнем ризику	Співвідношення кількості продуктів, віднесених до середнього рівня ризику, до загальної кількості продуктів
7	Частка агентів, які здійснюють ідентифікацію та верифікацію клієнтів поза межами Партнерської мережі Товариства	Частка в загальній кількості агентів

Таблиця 6. Якісні показники (ліміти) для контролю ризик-апетиту.

№	Якісний ліміт ризик-апетиту Товариства	Цільовий показник
1	Обслуговування клієнтів, до яких застосовані санкції, без належного реагування відповідно до законодавства	відсутність випадків
2	Порушення у сфері ПВК/ФТ, виявлених за результатами внутрішніх перевірок або незалежного аудиту	Відсутність суттєвих порушень
3	Заходи впливу, застосовані з боку НБУ України у сфері ПВК/ФТ	Відсутні
4	Виявлення та подання інформації про підозрілі операції до СУО	Своєчасне виявлення та подання
5	Підвищення кваліфікації працівників у сфері ПВК/ФТ	Не менше 4-х разів на рік
6	Підвищення кваліфікації агентів, залучених до ідентифікації та верифікації, у сфері ПВК/ФТ	Не менше 4-х разів на рік
7	Функціонування автоматизованих систем фінансового моніторингу	Автоматизовано критичні процеси

Ліміти встановлюються щорічно. Перед їх актуалізацією здійснюється оцінка фактичних значень відповідних показників.

8. Розгляд та затвердження результатів оцінки ризик-профілю Установи та її ризик-апетиту.

Застосування скорингової моделі оцінки ризик-профілю Установи забезпечується відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу із залученням відповідних структурних підрозділів Товариства в межах їх компетенції.

Оцінка ризик-профілю, аналіз заходів з управління ризиками та розробка пропозицій щодо рівня ризик-апетиту та лімітів ризиків здійснюється відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу щорічно.

Результати оцінки ризик-профілю Установи та ризик-апетит Установи з лімітами ризиків затверджується Правлінням Товариства.

Затвердження зазначених результатів може здійснюватися як шляхом прийняття окремого рішення, так і в межах розгляду та затвердження щорічного звіту відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу не пізніше 31 березня року наступного за звітним.

Ця Методика затверджується Правлінням Товариства. Перегляд та актуалізація Методики здійснюється не рідше одного разу на рік, а також у разі настання суттєвих змін, зокрема змін

у законодавстві та регуляторних вимогах, змін у характері та масштабі діяльності Установи, впровадження нових продуктів або каналів їх реалізації, змін у структурі клієнтської бази, а також виникнення нових або трансформації існуючих ризиків ВК/ФТ.

Ініціювання перегляду моделі здійснюється відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу. За результатами перегляду, у разі необхідності, вносяться зміни до критеріїв оцінки факторів, шкали оцінювання, ваг факторів або інших елементів моделі.

**МЕТОДИКА ОЦІНКИ РИЗИКУ ЗА КРИТЕРІЄМ
«КАНАЛ / СПОСІБ НАДАННЯ (ОТРИМАННЯ) ПОСЛУГ»**

1. Загальні положення

Оцінка ризику за критерієм «Канал / спосіб надання (отримання) послуг» здійснюється з метою визначення рівня ризику, пов'язаного з особливостями організації процесу надання послуг, у тому числі залученням третіх осіб, використанням технологічних рішень та застосуванням інструменту покладання.

Оцінка проводиться на підставі факторів, що підвищують ризик, визначених Положенням про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженим постановою Правління НБУ №107 (далі – Положення №107), а також додаткових факторів, визначених Товариством з урахуванням специфіки його діяльності.

2. Критерії

Критерії, визначені Положенням №107:	Бали
до процесу ідентифікації та верифікації клієнта залучені агенти, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу	+1
установа використала інструмент покладання для ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта);	+1
надання фінансових послуг ґрунтується на технологічних рішеннях, що певним чином обмежують можливості установи в частині управління процесом, оперативності прийняття рішень	+1
Додаткові критерії, визначені Товариством:	Бали
використання страхових посередників, які не включені до відповідних реєстрів НБУ, для виконання функцій, пов'язаних із проведенням фінансового моніторингу	+0,5
використання страхових посередників, для виконання функцій, пов'язаних із проведенням фінансового моніторингу осіб, які є ФОП із підвищеним операційним ризиком, зокрема з обмеженим досвідом діяльності (віком до 20 років) або віком понад 75 років, що може впливати на якість проведення ідентифікації та верифікації клієнтів	+0,5
залучення страхових посередників, які є частиною Партнерської мережі Товариства. <i>Обґрунтування понижуючого фактору:</i> Партнерська мережа здійснює виключну реалізацію страхових продуктів Товариства та перебуває під посиленним контролем з боку Товариства, діяльність якої прозора регулюються внутрішніми нормативними документами Товариства. Страхові посередники Партнерської мережі проходять регулярне навчання та підвищення кваліфікації у сфері ПВК/ФТ, а їх діяльність здійснюється виключно з використанням інформаційних систем Товариства, у яких реалізовано автоматизовані контролю та алгоритми, що обмежують можливість відхилення від встановлених процедур та забезпечують контроль за процесами ідентифікації, верифікації клієнтів та укладення договорів страхування	-0,2
використання інструменту покладання на СПФМ, які мають бездоганну ділову репутацію та належний рівень організації системи фінансового моніторингу, що підтверджується наявністю/ відсутністю значних штрафних санкцій	-0,2
відсутні критерії, визначені Положенням №107	0

3. Шкала оцінювання рівня ризику

Рівень ризику	Критерій
Низький	від 0 до 0,99
Середній	від 0,99 до 1,40
Високий	від 1,41 до 2,00
Неприйнятно високий	Від 2,01 і більше

4. Заключні положення

Оцінка ризику за критерієм «Канал / спосіб надання (отримання) послуг» здійснюється шляхом сумування балів за відповідними критеріями з урахуванням факторів, що підвищують та знижують ризик.

Результати оцінки використовуються при визначенні загального рівня ризику клієнта та враховуються у межах застосування ризик-орієнтованого підходу Товариства.

При цьому наявність факторів, що знижують ризик, враховується виключно за умови належного функціонування відповідних контролів та не може нівелювати фактори, що свідчать про суттєві обмеження можливостей Товариства щодо здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів або належного фінансового моніторингу.

У випадках, коли за результатами оцінки встановлено наявність факторів, що істотно впливають на можливість здійснення належного контролю, рівень ризику визначається як високий або неприйнятно високий незалежно від загального результату скорингової оцінки.

